

RS-2014

Skonsolidowany raport finansowy

Spis treści

1.	Informacje ogólne	4
1.1.	Informacje o grupie kapitałowej	4
1.2.	Informacje o jednostce dominującej	4
1.3.	Przedmiot działalności jednostki dominującej oraz grupy kapitałowej	4
1.4.	Skład grupy kapitałowej	4
1.5.	Skład Zarządu i Rady Nadzorczej	8
2.	Informacje o podstawie sporządzenia sprawozdania finansowego, walucie sprawozdawczej oraz zastosowanym poziomie zaokrągleń	9
2.1.	Podstawa sporządzenia sprawozdania finansowego	9
2.2.	Zasady zastosowanych Międzynarodowych Standardów Rachunkowości Finansowej	9
2.3.	Waluta sprawozdawcza oraz zastosowany poziom zaokrągleń	10
2.4.	Czas trwania działalności grupy	11
2.5.	Zatwierdzenie sprawozdania finansowego	11
3.	Skonsolidowane sprawozdanie finansowe grupy kapitałowej Apator	12
3.1.	Skonsolidowane sprawozdanie z sytuacji finansowej	12
3.2.	Skonsolidowane sprawozdanie z zysków lub strat i innych całkowitych dochodów	14
3.3.	Skonsolidowane sprawozdanie ze zmian w kapitale własnym	16
3.4.	Skonsolidowane sprawozdanie z przepływów pieniężnych	18
4.	Stosowane zasady rachunkowości	20
4.1.	Podstawa sporządzenia (zasady ogólne)	20
4.2.	Konsolidacja	20
4.2.1.	Zasady konsolidacji	20
4.2.2.	Inwestycje w podmioty współkontrolowane	21
4.2.3.	Wartość firmy	21
4.3.	Szczegółowe zasady wyceny aktywów i pasywów stosowane w grupie kapitałowej	21
4.3.1.	Wartości niematerialne	21
4.3.2.	Rzeczowe aktywa trwałe	22
4.3.3.	Leasing	23
4.3.4.	Nieruchomości inwestycyjne	23
4.3.5.	Aktywa trwałe i grupy aktywów netto przeznaczone do zbycia	24
4.3.6.	Zapasy	24
4.3.7.	Koszty finansowania zewnętrznego	24
4.3.8.	Dotacje rządowe	25
4.3.9.	Instrumenty finansowe	25
4.3.10.	Rezerwy	28
4.3.11.	Świadczenia pracownicze	28
4.3.12.	Przychody	29
4.3.13.	Transakcje w walutach obcych	30
4.3.14.	Podatki	30
4.3.15.	Ulga strefowa wynikająca z prowadzenia działalności w Specjalnej Strefie Ekonomicznej	31
4.3.16.	Kapitały własne	31
5.	Raportowanie segmentów działalności	32
6.	Podstawowe osądy i podstawy szacowania niepewności	32
7.	Informacja dotycząca sezonowości działalności	33
8.	Noty objaśniające do skonsolidowanego sprawozdania finansowego	34

Nazwa jednostki:	Grupa Kapitałowa Apator			Strona 2
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	01.01.2014 – 31.12.2014	Waluta sprawozdawcza:	złoty polski (PLN)	
Poziom zaokrągleń:	wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)			

8.1. Segmenty operacyjne	34
8.2. Informacje geograficzne	35
8.3. Wartości niematerialne	36
8.4. Wartość firmy	37
8.5. Rzeczowe aktywa trwałe	38
8.6. Nieruchomości inwestycyjne	41
8.7. Inwestycje w jednostkach współkontrolowanych	42
8.8. Pozostałe aktywa finansowe	44
8.9. Zapasy	44
8.10. Należności handlowe oraz pozostałe należności	45
8.11. Pożyczki udzielone	47
8.12. Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	47
8.13. Rozliczenia międzyokresowe	48
8.14. Aktywa trwałe przeznaczone do sprzedaży	48
8.15. Kapitał podstawowy	49
8.16. Pozostałe kapitały	49
8.17. Udziały niesprawujące kontroli	51
8.18. Kredyty i pożyczki	51
8.19. Rezerwy na zobowiązania oraz zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych	57
8.20. Zobowiązania	60
8.21. Podatek dochodowy	61
8.22. Koszty rodzajowe	64
8.23. Pozostałe przychody i koszty operacyjne	65
8.24. Przychody i koszty finansowe	66
8.25. Objasnienia dotyczące sprawozdania z przepływów pieniężnych	66
8.26. Kontrakty długoterminowe	70
8.27. Leasing finansowy	71
8.28. Przyszłe płatności z tytułu leasingu operacyjnego nieujęte w sprawozdaniu z sytuacji finansowej	71
8.29. Instrumenty finansowe	72
8.30. Pochodne instrumenty finansowe, rachunkowość zabezpieczeń	75
8.31. Cele i zasady zarządzania ryzykiem finansowym	77
8.32. Zakup jednostki zależnej	82
8.33. Informacje na temat podmiotów powiązanych	85
8.34. Pozycje warunkowe i pozostałe pozycje nieujęte w sprawozdaniu z sytuacji finansowej	87
8.35. Struktura zatrudnienia	89
8.36. Wysokość wynagrodzenia podmiotu uprawnionego do badania sprawozdania finansowego	89
8.37. Dotacje	89
8.38. Korekta danych porównawczych	90
8.39. Zdarzenia następujące po zakończeniu okresu sprawozdawczego	90
9. Podpisy	91

Nazwa jednostki:	Grupa Kapitałowa Apator			Strona 3
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	01.01.2014 – 31.12.2014	Waluta sprawozdawcza:	złoty polski (PLN)	
Poziom zaokrąglenia:	wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)			

1. Informacje ogólne

1.1. Informacje o grupie kapitałowej

Grupa kapitałowa Apator składa się z jednostki dominującej Apator S.A. oraz jej spółek zależnych.

1.2. Informacje o jednostce dominującej

Jednostka dominująca Apator Spółka Akcyjna z siedzibą w Toruniu (ul. Gdańska 4a lok C4) została utworzona przez pracowników zlikwidowanego przedsiębiorstwa państwowego działającego pod nazwą Pomorskie Zakłady Aparatury Elektrycznej Apator w Toruniu. Rejestracja w Sądzie Rejonowym w Toruniu V Wydział Gospodarczy nastąpiła w dniu 14 stycznia 1993 roku pod numerem RHB 1364. W dniu 24 października 2001 roku dokonano wpisu do Rejestru Przedsiębiorców Sądu Rejonowego w Toruniu, VII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego pod numerem 0000056456. Jednostka dominująca prowadzi działalność na terytorium Polski na podstawie przepisów Kodeksu Spółek Handlowych.

1.3. Przedmiot działalności jednostki dominującej oraz grupy kapitałowej

Zgodnie ze statutem jednostki dominującej, podstawowym przedmiotem działalności jest działalność produkcyjna i usługowa w zakresie aparatury rozdzielczej i sterowniczej energii elektrycznej oraz sprzedaż aparatury i systemów pomiarowych. Akcje APATOR S.A. notowane są na rynku podstawowym – sektor według klasyfikacji GPW w Warszawie „przemysł elektromaszynowy”.

Jednostki wchodzące w skład grupy kapitałowej skupione są generalnie wokół działalności związanej z produkcją i sprzedażą instrumentów i przyrządów pomiarowych, aparatury kontrolno-pomiarowej, rozdzielczej i sterowniczej, systemów informatycznych klasy SCADA oraz współpracujących z nimi urządzeń telemechaniki, zabezpieczeń oraz innych urządzeń sieciowych dla systemów rozproszonych, zapewniających możliwość zdalnego sterowania i nadzoru sieci elektroenergetycznej w pełnym zakresie napięć oraz urządzeń odczytujących i transmitujących dane.

1.4. Skład grupy kapitałowej

W skład grupy kapitałowej Apator („Grupa Apator”) w roku 2014 wchodził Apator S.A. oraz następujące spółki zależne:

- Apator Control Sp. z o.o. (Toruń) – zależna od Apator S.A.
- Apator Mining Sp. z o.o. (Katowice) – zależna od Apator S.A.
- FAP Pafal S.A. (Świdnica) – zależna od Apator S.A.
- Apator Metrix S.A. (Tczew) – zależna od Apator S.A.
- Apator GmbH (Berlin, Niemcy) – zależna od Apator S.A.
- Apator Rector Sp. z o.o. (Zielona Góra) – zależna od Apator S.A.
- Apator Powogaz S.A. (Poznań) – zależna od Apator S.A.
- Apator Telemetry Sp. z o.o. (Słupsk) – zależna od Apator Powogaz S.A.
- Apator Metroteks TOV (Kijów, Ukraina) – zależna od Apator Powogaz S.A.
- Apator Metra s.r.o. (Sumperk, Czechy) – zależna od Apator Powogaz S.A.

Nazwa jednostki:	Grupa Kapitałowa Apator			Strona 4
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	01.01.2014 – 31.12.2014	Waluta sprawozdawcza:	złoty polski (PLN)	
Poziom zaokrąglenia:	wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)			

- Apator Elkomtech S.A. (Łódź) – od 1 kwietnia 2014 roku jednostka zależna od Apator S.A.

Grupa Apator posiadała udział w następujących jednostkach współkontrolowanych:

- OOO Apator Elektro (Moskwa, Rosja) – jednostka współkontrolowana przez Apator S.A.
- ZAO Teplovodomer (Mytishi, Rosja) – jednostka współkontrolowana przez Apator Powogaz S.A.
- George Wilson Industries Ltd. (Coventry, Wielka Brytania) – jednostka współkontrolowana przez Apator Metrix S.A. (od 26 lutego 2015 roku jednostka zależna od Apator Metrix S.A.)
- Inda d.o.o. (Słowenia) – jednostka współkontrolowana przez George Wilson Industries Ltd.

Zmiany w grupie kapitałowej w trakcie 2014 roku

W dniu 31 stycznia 2014 roku podpisany został akt notarialny podnoszący kapitał podstawowy Apator GmbH (Berlin) z 50 tys. € do kwoty 70 tys. €. Udziały w Apator GmbH zostały w części objęte odpisem aktualizującym (do wysokości kapitału podstawowego przed podwyższeniem).

W dniu 18 lutego 2014 roku, w wyniku realizacji umowy inwestycyjnej zawartej w 2010 roku, została przyjęta oferta nabycia 30% udziałów Apator Rector Sp. z o.o. W dniu 30 czerwca 2014 roku zawarta została umowa nabycia 30% udziałów spółki Apator Rector Sp. z o.o. za kwotę 17.893.725,00 zł. W ramach tej transakcji Apator S.A. nabył od dwóch osób fizycznych 300 udziałów o wartości nominalnej 1.000,00 zł za jeden udział. Przeniesienie prawa własności udziałów nastąpiło w dniu 1 lipca 2014 roku, tj. w dniu zapłaty za udziały. Po przeniesieniu własności udziałów Apator S.A. posiada 100% kapitału i 100% głosów w spółce Apator Rector Sp. z o.o.

W dniu 1 kwietnia 2014 roku została zawarta umowa nabycia 14.005 akcji imiennych spółki Apator Elkomtech S.A. Cena nabycia wyniosła 98.411.970,70 zł, tj. 7.026,92 zł za jedną akcję. Łączna wartość nominalna akcji wynosi 700.250,00 zł i stanowi 100% udziału w kapitale zakładowym nabywanej spółki i 100% w ogólnej liczbie głosów na jej walnym zgromadzeniu.

Nazwa jednostki:	Grupa Kapitałowa Apator			Strona 5
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	01.01.2014 – 31.12.2014	Waluta sprawozdawcza:	złoty polski (PLN)	
Poziom zaokrąglenia:	wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)			

Jednostki wchodzące w skład grupy kapitałowej objęte konsolidacją

Firma	Siedziba	Podstawowy przedmiot działalności	Właściwy Sąd/ organ prowadzący rejestry	Udział w kapitale	Metoda konsolidacji	Uwagi
APATOR MINING Sp. z o.o.	Katowice	Produkcja aparatury rozdzielczej i sterowniczej, energii elektrycznej, sprzętu elektrycznego, urządzeń dźwigowych, pomp i sprężarek oraz działalność usługowa w tym zakresie	Sąd Rejonowy w Katowicach, VIII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego; KRS 0000047770	100,00%	Pełna	Zależna
APATOR CONTROL Sp. z o.o.	Toruń	Produkcja aparatury rozdzielczej i sterowniczej, sprzętu elektrycznego oraz działalność usługowa w tym zakresie, a także prace badawczo – rozwojowe w dziedzinie nauk technicznych	Sąd Rejonowy w Toruniu, VII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego; KRS 0000016020	100,00%	Pełna	Zależna
APATOR METRIX S.A.	Tczew	Produkcja instrumentów i przyrządów pomiarowych, kontrolnych, nawigacyjnych i innego przeznaczenia	Sąd Rejonowy w Gdańsku, IX Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego; KRS 0000046259	100,00%	Pełna	Zależna
FAP „PAFAL” S.A.	Świdnica	Produkcja aparatury kontrolno-pomiarowej, elektrycznej i elektronicznej, działalność handlowa, usługi serwisowe	Sąd Rejonowy dla Wrocławia – Fabrycznej we Wrocławiu, IX Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego; KRS 0000057162	100,00%	Pełna	Zależna
APATOR RECTOR Sp. z o.o.	Zielona Góra	Informatyka, działalność wydawnicza, poligrafia i reprodukcja zapisanych nośników informacji	Sąd Rejonowy w Zielonej Górze, VIII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego; KRS 0000297413	100,00%	Pełna	Zależna
APATOR POWOGAZ S.A.	Poznań	Produkcja instrumentów i przyrządów pomiarowych, kontrolnych, badawczych, nawigacyjnych, produkcja pozostałych maszyn ogólnego przeznaczenia	Sąd Rejonowy Poznań – Nowe Miasto i Wilda w Poznaniu, VIII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego; KRS 0000028129	100,00%	Pełna	Zależna
Apator Elkomtech S.A.	Łódź	Produkcja systemów informatycznych klasy SCADA oraz współpracujących z nimi urządzeń telemechaniki, zabezpieczeń oraz innych urządzeń sieciowych dla systemów rozproszonych	Sąd Rejonowy dla Łodzi – Śródmieścia w Łodzi, XX Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego; KRS 0000009308	100,00%	Pełna	Zależna

Nazwa jednostki:	Grupa Kapitałowa Apator			Strona 6
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	01.01.2014 – 31.12.2014	Waluta sprawozdawcza:	złoty polski (PLN)	
Poziom zaokrąglenia:	wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)			

Firma	Siedziba	Podstawowy przedmiot działalności	Właściwy Sąd/ organ prowadzący rejestry	Udział w kapitale	Metoda konsolidacji	Uwagi
APATOR GmbH	Berlin	Sprzedaż systemów przedpłatowych liczników energii elektrycznej i gazomierzy	HRB 123670B Charlottenburg	100,00%	Pełna	Zależna
APATOR TELEMETRIA Sp. z o.o.	Słupsk	Produkcja urządzeń odczytujących i transmitujących dane, produkcja systemowych aplikacji informatycznych	Sąd Rejonowy Gdańsk – Północ w Gdańsku, VIII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego; KRS 0000290726	61,60%	Pełna	Zależna pośrednio Udział pośredni
APATOR METROTEKS TOV	Kijów Ukraina	Dystrybucja wodomierzy i ciepłomierzy		61,00%	Pełna	Zależna pośrednio Udział pośredni
APATOR METRA S.R.O.	Sumperk Czechy	Produkcja systemu podzielników kosztów, termometrów i termostatów		100,00%	Pełna	Zależna pośrednio Udział pośredni

Jednostki współkontrolowane objęte konsolidacją:

Firma	Siedziba	Podstawowy przedmiot działalności	Właściwy Sąd/ organ prowadzący rejestry	Udział w kapitale	Metoda konsolidacji	Uwagi
OOO APATOR ELEKTRO	Moskwa Rosja	Sprzedaż aparatury elektrycznej i elektronicznej		50,00%	Wycena metodą praw własności	Współkontrolowana
ZAO „Teplovodomer”	Mytishi Rosja	Produkcja i sprzedaż wodomierzy i ciepłomierzy oraz ich legalizacja i serwis		50,00%	Wycena metodą praw własności	Współkontrolowana pośrednio Udział pośredni
GEORGE WILSON INDUSTRIES Ltd	Coventry Wielka Brytania	Produkcja i sprzedaż gazomierzy domowych oraz przemysłowych; smart metering w zakresie pomiaru gazu		50,00%	Wycena metodą praw własności	Współkontrolowana pośrednio Udział pośredni

Nazwa jednostki:	Grupa Kapitałowa Apator			Strona 7
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	01.01.2014 – 31.12.2014	Waluta sprawozdawcza:	złoty polski (PLN)	
Poziom zaokrąglenia:	wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)			

1.5. Skład Zarządu i Rady Nadzorczej

Zarząd

- Andrzej Szostak – Prezes Zarządu
- Tomasz Habryka – Członek Zarządu
- Jerzy Kuś – Członek Zarządu
- Piotr Nowak – Członek Zarządu (od 1 lipca 2014 roku)

Po okresie sprawozdawczym, tj. w dniu 1 lutego 2015 roku Tomasz Habryka objął funkcję Prezesa Zarządu spółki Apator Elkomtech S.A. W związku z powyższym, po przekazaniu obowiązków służbowych, złożył w dniu 30 marca 2015 roku rezygnację z pełnienia funkcji Członka Zarządu Apator S.A. z dniem 31 marca 2015 roku.

Rada Nadzorcza

- Janusz Niedźwiecki – Przewodniczący Rady Nadzorczej
- Mariusz Lewicki – Zastępca Przewodniczącego Rady Nadzorczej
- Janusz Marzygliński – Członek Rady Nadzorczej
- Danuta Guzowska – Członek Rady Nadzorczej
- Krzysztof Kwiatkowski – Członek Rady Nadzorczej
- Marcin Murawski – Członek Rady Nadzorczej

Nazwa jednostki:	Grupa Kapitałowa Apator			Strona 8
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	01.01.2014 – 31.12.2014	Waluta sprawozdawcza:	złoty polski (PLN)	
Poziom zaokrągleń:	wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)			

2. Informacje o podstawie sporządzenia sprawozdania finansowego, walucie sprawozdawczej oraz zastosowanym poziomie zaokrągleń

2.1. Podstawa sporządzenia sprawozdania finansowego

Prezentowane roczne skonsolidowane sprawozdanie finansowe grupy kapitałowej Apator na dzień oraz za rok kończący się 31 grudnia 2014 roku sporządzone zostało zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Rachunkowości, Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej oraz związanymi z nimi interpretacjami ogłoszonymi w formie rozporządzeń Komisji Europejskiej.

Roczne skonsolidowane sprawozdanie finansowe grupy kapitałowej Apator obejmuje rok 2014 oraz zawiera dane porównawcze za rok 2013.

2.2. Zasady zastosowanych Międzynarodowych Standardów Rachunkowości Finansowej

STANDARDY ZASTOSOWANE PO RAZ PIERWSZY

Następujące nowe standardy, zmiany w obowiązujących standardach oraz interpretacje (przyjęte lub będące w trakcie przyjmowania przez Unię Europejską) są obowiązujące na dzień 31 grudnia 2014 r.:

- MSSF 10 „Skonsolidowane sprawozdanie finansowe”;
- MSSF 11 „Wspólne ustalenia umowne”;
- MSSF 12 „Ujawnianie informacji na temat udziałów w innych jednostkach”;
- Zmiany do MSR 27 „Jednostkowe Sprawozdanie Finansowe”;
- Zmiany do MSR 28 „Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych i wspólnych przedsięwzięciach”;
- Zmiany do MSR 32 „Instrumenty finansowe – Kompensowanie aktywów finansowych i zobowiązań finansowych”;
- Zmiany do MSSF 10, MSSF 11, MSSF 12: „Skonsolidowane sprawozdanie finansowe”, „Wspólne ustalenia umowne”, „Ujawnienia informacji na temat udziałów w innych jednostkach”;
- Zmiany do MSR 36 „Utrata wartości aktywów”;
- Zmiany do MSR 39 „Instrumenty finansowe: ujmowanie i wycena”.

Przyjęcie powyższych standardów i interpretacji nie spowodowało istotnych zmian w polityce rachunkowości Grupy Apator ani w prezentacji danych w sprawozdaniach finansowych.

STANDARDY ORAZ INTERPRETACJE OCZEKUJĄCE NA ZATWIERDZENIE PRZEZ UNIĘ EUROPEJSKĄ

Na dzień zatwierdzenia niniejszego sprawozdania następujące standardy i interpretacje oczekują na zatwierdzenie przez Unię Europejską:

- MSSF 14 „Regulacyjne rozliczenia międzyokresowe” – ma zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2016 r. lub później;
- Zmiany do MSSF 11 „Wspólne ustalenia umowne” – mają zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2016 r. lub później;
- Zmiany do MSR 16 „Rzeczowe aktywa trwałe” oraz MSR 38 „Wartości niematerialne” – mają zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2016 r. lub później;
- Zmiany do MSR 16 „Rzeczowe aktywa trwałe” oraz MSR 41 „Rolnictwo” – mają zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2016 r. lub później;

Nazwa jednostki:	Grupa Kapitałowa Apator			Strona 9
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	01.01.2014 – 31.12.2014	Waluta sprawozdawcza:	złoty polski (PLN)	
Poziom zaokrągleń:	wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)			

- Zmiany do MSR 27 „Jednostkowe sprawozdania finansowe” – mają zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2016 r. lub później;
- Zmiany do MSSF 10 „Skonsolidowane sprawozdania finansowe” oraz MSR 28 „Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych i wspólnych przedsięwzięciach” – mają zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2016 r. lub później;
- Zmiany do MSSF 10 „Skonsolidowane sprawozdania finansowe”, MSSF 12 „Ujawnienie informacji na temat udziałów w innych jednostkach” oraz MSR 28 „Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych i wspólnych przedsięwzięciach” – mają zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2016 r. lub później;
- Zmiany do MSR 1 „Prezentacja sprawozdań finansowych” – mają zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2016 r. lub później;
- Zmiany do Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej 2012-2014 – mają zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2016 roku lub później;
- MSSF 15 „Przychody z umów z klientami” – ma zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2017 r. lub później;
- MSSF 9 „Instrumenty Finansowe” – ma zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2018 r. lub później.

STANDARDY ORAZ INTERPRETACJE NIEZASTOSOWANE W NINIEJSZYM SPRAWOZDANIU FINANSOWYM

Na dzień zatwierdzenia niniejszego sprawozdania istnieją standardy i interpretacje, które zostały zatwierdzone przez Unię Europejską, ale nie weszły jeszcze w życie:

- Zmiany do Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej 2011-2013 – mają zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2015 r. lub później;
- KIMSF 21 – „Obciążenia” – mają zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się 17 czerwca 2014 r. lub później;
- Zmiany do MSR 19 „Programy określonych świadczeń: Składki pracownicze” – mają zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się 1 lutego 2015 r. lub później;
- Zmiany do Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej 2010-2012 – mają zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się 1 lutego 2015 r. lub później.

Powyższe zmiany nie będą miały istotnego wpływu na skonsolidowane sprawozdanie finansowe.

2.3. Waluta sprawozdawcza oraz zastosowany poziom zaokrągleń

Walutą sprawozdawczą niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego jest złoty polski, a wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej).

Walutą funkcjonalną zagranicznej jednostki zależnej Apator GmbH jest EUR, jednostki zależnej Apator Metra – CZK, natomiast walutą funkcjonalną zagranicznej jednostki zależnej Apator Metroteks jest UAH. Na dzień sprawozdawczy aktywa i zobowiązania tych zagranicznych jednostek zależnych są przeliczane na walutę prezentacji Grupy po kursie obowiązującym na ten dzień, a ich sprawozdania z całkowitych dochodów są przeliczane po średnim ważonym kursie wymiany za dany rok obrotowy. Różnice kursowe powstałe w wyniku takiego przeliczenia są ujmowane bezpośrednio w kapitale własnym jako jego odrębny składnik. Walutą funkcjonalną pozostałych spółek jest polski złoty.

Nazwa jednostki:	Grupa Kapitałowa Apator			Strona 10
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	01.01.2014 – 31.12.2014	Waluta sprawozdawcza:	złoty polski (PLN)	
Poziom zaokrągleń:	wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)			

2.4. Czas trwania działalności grupy

Czas trwania działalności jednostki dominującej Apator S.A. oraz jednostek objętych konsolidacją jest nieoznaczony.

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało sporządzone przy założeniu kontynuacji działalności gospodarczej w dającej się przewidzieć przyszłości, to jest w okresie nie krótszym niż 12 miesięcy licząc od końca okresu sprawozdawczego.

2.5. Zatwierdzenie sprawozdania finansowego

Niniejsze skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało zatwierdzone i podpisane przez Zarząd jednostki dnia 23 kwietnia 2015 roku.

Nazwa jednostki:	Grupa Kapitałowa Apator			Strona 11
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	01.01.2014 – 31.12.2014	Waluta sprawozdawcza:	złoty polski (PLN)	
Poziom zaokrąglenia:	wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)			

3. Skonsolidowane sprawozdanie finansowe grupy kapitałowej Apator

3.1. Skonsolidowane sprawozdanie z sytuacji finansowej

WYSZCZEGÓLNIENIE	NOTA	na dzień	
		31.12.2014	31.12.2013*
Aktywa trwałe		356 687	262 615
Wartości niematerialne	8.3	36 283	6 955
Wartość firmy jednostek zależnych	8.4	93 050	63 706
Rzeczowe aktywa trwałe	8.5	169 601	146 233
Nieruchomości inwestycyjne	8.6	1 643	1 721
Inwestycje w jednostkach współkontrolowanych konsolidowane metodą praw własności	8.7	17 719	5 279
Pozostałe długoterminowe aktywa finansowe	8.8	-	284
- w pozostałych jednostkach		-	284
Udzielone pożyczki długoterminowe	8.11	9 016	8 994
- jednostkom powiązanym		9 016	8 994
Należności długoterminowe	8.10	7 507	5 719
- od pozostałych jednostek		7 507	5 719
Długoterminowe rozliczenia międzyokresowe	8.13	2	9
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	8.21	21 866	23 715
Aktywa obrotowe		338 404	260 068
Zapasy	8.9	101 630	95 359
Należności handlowe	8.10	136 866	116 106
- od jednostek powiązanych		8 984	5 739
- od pozostałych jednostek		127 882	110 367
Należności z tytułu podatku dochodowego od osób prawnych	8.10	145	1 314
Należności z tytułu innych podatków, ceł i ubezpieczeń społecznych	8.10	8 947	5 465
Pozostałe należności krótkoterminowe	8.10	24 212	17 171
- od pozostałych jednostek		24 212	17 171
Pozostałe krótkoterminowe aktywa finansowe	8.8	2 455	4 522
- w pozostałych jednostkach		2 455	4 522
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	8.12	62 102	18 239
Krótkoterminowe rozliczenia międzyokresowe	8.13	2 047	1 636
Aktywa trwałe zaklasyfikowane jako przeznaczone do sprzedaży	8.14	-	256
AKTYWA RAZEM		695 091	522 683

* - przekształcone zgodnie z notą 8.38

Nazwa jednostki:	Grupa Kapitałowa Apator			Strona 12
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	01.01.2014 – 31.12.2014	Waluta sprawozdawcza:	złoty polski (PLN)	
Poziom zaokrąglenia:	wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)			

WYSZCZEGÓLNIENIE	NOTA	na dzień	
		31.12.2014	31.12.2013*
Kapitał własny		387 551	325 411
Kapitał własny przypadający akcjonariuszom jednostki dominującej		385 518	323 829
Kapitał podstawowy	8.15	3 311	3 311
Pozostałe kapitały	8.16	272 199	222 837
Kapitał z przeszacowania programu określonych świadczeń		85	355
Kapitał z wyceny transakcji zabezpieczających oraz różnice kursowe z konsolidacji		(2 824)	623
Niepodzielony wynik finansowy		112 747	96 703
- <i>niepodzielony wynik z lat ubiegłych</i>		37 797	38 216
- <i>wynik bieżącego okresu</i>		83 802	67 339
- <i>odpisy z wyniku bieżącego roku</i>		(8 852)	(8 852)
Udziały niesprawujące kontroli	8.17	2 033	1 582
Zobowiązania		307 540	197 272
Zobowiązania i rezerwy długoterminowe		103 148	28 982
Długoterminowe kredyty i pożyczki	8.18	71 608	8 665
- <i>od pozostałych jednostek</i>		71 608	8 665
Zobowiązania długoterminowe	8.20	22 118	11 904
- <i>wobec pozostałych jednostek</i>		22 118	11 904
Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	8.21	1 015	1 462
Długoterminowe zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych	8.19	8 016	6 951
Pozostałe rezerwy długoterminowe	8.19	391	-
Zobowiązania i rezerwy krótkoterminowe		204 392	168 290
Krótkoterminowe kredyty i pożyczki	8.18	94 008	48 629
- <i>od pozostałych jednostek</i>		94 008	48 629
Zobowiązania handlowe	8.20	52 843	52 474
- <i>wobec jednostek powiązanych</i>		-	15
- <i>wobec pozostałych jednostek</i>		52 843	52 459
Zobowiązania z tytułu podatku dochodowego od osób prawnych	8.20	7 864	6 134
Zobowiązania z tytułu innych podatków, ceł i ubezpieczeń społecznych	8.20	14 651	9 606
Pozostałe zobowiązania krótkoterminowe	8.20	15 633	33 521
- <i>wobec jednostek powiązanych</i>		-	-
- <i>wobec pozostałych jednostek</i>		15 633	33 521
Krótkoterminowe zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych	8.19	11 955	11 678
Pozostałe rezerwy krótkoterminowe	8.19	7 438	6 248
PASYWA RAZEM		695 091	522 683

* przekształcenie zgodne z notą 8.38

Nazwa jednostki:	Grupa Kapitałowa Apator			Strona 13
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	01.01.2014 – 31.12.2014	Waluta sprawozdawcza:	złoty polski (PLN)	
Poziom zaokrąglenia:	wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)			

3.2. Skonsolidowane sprawozdanie z zysków lub strat i innych całkowitych dochodów

WYSZCZEGÓLNIENIE	NOTA	za okres	
		od 01.01.2014	od 01.01.2013
		do 31.12.2014	do 31.12.2013*
Przychody ze sprzedaży	8.1	724 994	683 000
Przychody ze sprzedaży produktów i usług		671 877	626 496
- jednostkom powiązanym		55 800	51 398
- pozostałym jednostkom		616 077	575 098
Przychody ze sprzedaży towarów i materiałów		53 117	56 504
- jednostkom powiązanym		3 056	3 086
- pozostałym jednostkom		50 061	53 418
Koszt własny sprzedaży		(507 805)	(482 007)
Koszt sprzedanych produktów i usług		(463 838)	(434 585)
- jednostkom powiązanym		(33 901)	(31 725)
- pozostałym jednostkom		(429 937)	(402 860)
Koszt sprzedanych towarów i materiałów		(43 967)	(47 422)
- jednostkom powiązanym		(2 500)	(2 717)
- pozostałym jednostkom		(41 467)	(44 705)
Zysk brutto ze sprzedaży		217 189	200 993
Koszty sprzedaży		(34 124)	(35 725)
Koszty ogólnego zarządu		(81 202)	(77 523)
Zysk ze sprzedaży		101 863	87 745
Pozostałe przychody (koszty) operacyjne, w tym:	8.23	354	(3 244)
Przychody		4 355	3 528
Koszty		(4 001)	(6 772)
Udział w zyskach jednostek objętych konsolidacją metodą praw własności		4 043	1 288
Przychody (koszty) restrukturyzacji		140	(277)
Zysk z działalności operacyjnej		106 400	85 512
Koszty finansowe, w tym:	8.24	(1 050)	(3 299)
Przychody		5 675	5 278
Koszty		(6 725)	(8 577)
Zysk przed opodatkowaniem		105 350	82 213
Bieżący podatek dochodowy	8.21	(18 930)	(16 088)
Odroczony podatek dochodowy	8.21	(1 732)	1 872
Zysk netto		84 688	67 997

Nazwa jednostki:	Grupa Kapitałowa Apator		Strona 14
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	01.01.2014 – 31.12.2014	Waluta sprawozdawcza:	złoty polski (PLN)
Poziom zaokrąglenia:	wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)		

WYSZCZEGÓLNIENIE	NOTA	za okres	
		od 01.01.2014	od 01.01.2013
		do 31.12.2014	do 31.12.2013*
Inne całkowite dochody			
Inne całkowite dochody netto		(3 746)	(388)
Pozycje, które mogą w przyszłości być przeklasyfikowane do wyniku finansowego:			
Różnice kursowe z przeliczenia jednostek zagranicznych		(1 323)	(1 218)
Wynik na rachunkowości zabezpieczeń wraz z efektem podatkowym		(2 153)	875
Pozycje, które w przyszłości nie będą przeklasyfikowane do wyniku finansowego:			
Przeszacowanie rezerwy z tytułu programu określonych świadczeń wraz z efektem podatkowym		(270)	(45)
Całkowite dochody ogółem		80 942	67 609
Zysk netto, z tego przypadający:		84 688	67 997
akcjonariuszom jednostki dominującej		83 802	67 339
akcjonariuszom niesprawującym kontroli		886	658
Całkowite dochody ogółem, z tego przypadające:		80 942	67 609
akcjonariuszom jednostki dominującej		80 085	66 956
akcjonariuszom niesprawującym kontroli		857	653
Zysk netto na jedną akcję zwykłą:			
z działalności kontynuowanej			
- podstawowy		2,84	2,28
- rozwodniony		2,84	2,28
Średnia ważona liczba akcji		29 507 028	29 507 028

* przekształcenie zgodne z notą 8.38

WYSZCZEGÓLNIENIE	za okres	
	od 01.01.2014	od 01.01.2013
	do 31.12.2014	do 31.12.2013
Zysk z działalności operacyjnej	106 400	85 512
Amortyzacja	24 384	20 734
EBITDA	130 784	106 246

* przekształcenie zgodne z notą 8.38

Powyższe informacje nie są wymagane przez MSSF (miara niewystępująca w MSSF).

Nazwa jednostki:	Grupa Kapitałowa Apator		Strona 15
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	01.01.2014 – 31.12.2014	Waluta sprawozdawcza:	złoty polski (PLN)
Poziom zaokrągleń:	wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)		

3.3. Skonsolidowane sprawozdanie ze zmian w kapitale własnym

WYSZCZEGÓLNIENIE	Kapitał podstawowy	Pozostałe kapitały	Kapitał z przeszacowania programu określonych świadczeń	Kapitał z wyceny transakcji zabezpieczających oraz różnice kursowe z konsolidacji	Niepodzielony wynik finansowy	Razem	UDZIAŁY NIESPRAWUJĄCE KONTROLI	KAPITAŁ WŁASNY OGÓŁEM
Saldo na dzień 01.01.2013	3 311	186 971	400	961	106 789	298 432	1 160	299 592
Korekty bilansu otwarcia	-	-	-	-	-	-	-	-
Saldo po zmianach	3 311	186 971	400	961	106 789	298 432	1 160	299 592
Zmiany w kapitale własnym w okresie od 01.01.2013 do 31.12.2013								
Całkowite dochody:								
Zysk netto za okres od 01.01.2013 do 31.12.2013	-	-	-	-	67 339	67 339	658	67 997
Podział wyniku na kapitał zapasowy	-	35 866	-	-	(35 866)	-	-	-
Pokrycie straty z kapitału zapasowego	-	-	-	-	-	-	-	-
Inne całkowite dochody:								
Pozycje, które mogą być w przyszłości przeklasyfikowane do wyniku finansowego:								
Wynik na rachunkowości zabezpieczeń wraz z efektem podatkowym	-	-	-	875	-	875	-	875
Różnice kursowe netto z przeliczenia sprawozdania finansowego na walutę prezentacji	-	-	-	(1 213)	-	(1 213)	(5)	(1 218)
Pozycje, które przyszłości nie będą przeklasyfikowane do wyniku finansowego:								
Przeszacowanie rezerwy z tytułu programu określonych świadczeń wraz z efektem podatkowym	-	-	(45)	-	-	(45)	-	(45)
Inne całkowite dochody ogółem	-	-	(45)	(338)	-	(383)	(5)	(388)
Całkowite dochody ujęte w okresie od 01.01.2013 do 31.12.2013	-	35 866	(45)	(338)	31 473	66 956	653	67 609
Transakcje z właścicielami ujęte bezpośrednio w kapitale własnym								
Dywidendy	-	-	-	-	(44 510)	(44 510)	(231)	(44 741)
Rozliczenie zaliczkowej dywidendy z roku poprzedniego	-	-	-	-	11 803	11 803	-	11 803
Wyplacone zaliczki na dywidendę	-	-	-	-	(8 852)	(8 852)	-	(8 852)
Saldo na dzień 31.12.2013	3 311	222 837	355	623	96 703	323 829	1 582	325 411

Nazwa jednostki:	Grupa Kapitałowa Apator			Strona 16
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	01.01.2014 – 31.12.2014	Waluta sprawozdawcza:	złoty polski (PLN)	
Poziom zaokrąglenia:	wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)			

WYSZCZEGÓLNIENIE	Kapitał podstawowy	Pozostałe kapitały	Kapitał z przeszacowania programu określonych świadczeń	Kapitał z wyceny transakcji zabezpieczających oraz różnice kursowe z konsolidacji	Niepodzielony wynik finansowy	Razem	UDZIAŁY NIESPRAWUJĄCE KONTROLI	KAPITAŁ WŁASNY OGÓŁEM
Saldo na dzień 01.01.2014	3 311	222 837	355	623	96 703	323 829	1 582	325 411
Zmiany w kapitale własnym w okresie od 01.01.2014 do 31.12.2014								
Całkowite dochody:								
Zysk netto za okres od 01.01.2014 do 31.12.2014	-	-	-	-	83 802	83 802	886	84 688
Podział wyniku na kapitał zapasowy	-	51 672	-	-	(51 672)	-	-	-
Pokrycie straty z kapitału zapasowego	-	(2 310)	-	-	2 310	-	-	-
Inne całkowite dochody:								
Pozycje, które mogą być w przyszłości przeklasyfikowane do wyniku finansowego:								
Wynik na rachunkowości zabezpieczeń wraz z efektem podatkowym	-	-	-	(2 153)	-	(2 153)	-	(2 153)
Różnice kursowe netto z przeliczenia sprawozdania finansowego na walutę prezentacji	-	-	-	(1 294)	-	(1 294)	(29)	(1 323)
Pozycje, które przyszłości nie będą przeklasyfikowane do wyniku finansowego:								
Przeszacowanie rezerwy z tytułu programu określonych świadczeń wraz z efektem podatkowym	-	-	(270)	-	-	(270)	-	(270)
Inne całkowite dochody ogółem	-	-	(270)	(3 447)	-	(3 717)	(29)	(3 746)
Całkowite dochody ujęte w okresie od 01.01.2014 do 31.12.2014	-	49 362	(270)	(3 447)	34 440	80 085	857	80 942
Transakcje z właścicielami ujęte bezpośrednio w kapitale własnym								
Dywidendy	-	-	-	-	(18 396)	(18 396)	(406)	(18 802)
Rozliczenie zaliczkowej dywidendy z roku poprzedniego	-	-	-	-	8 852	8 852	-	8 852
Wyplacone zaliczki na dywidendę	-	-	-	-	(8 852)	(8 852)	-	(8 852)
Saldo na dzień 31.12.2014	3 311	272 199	85	(2 824)	112 747	385 518	2 033	387 551

Nazwa jednostki:	Grupa Kapitałowa Apator			Strona 17
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	01.01.2014 – 31.12.2014	Waluta sprawozdawcza:	złoty polski (PLN)	
Poziom zaokrąglenia:	wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)			

3.4. Skonsolidowane sprawozdanie z przepływów pieniężnych

WYSZCZEGÓLNIENIE	NOTA	za okres	
		od 01.01.2014	od 01.01.2013
		do 31.12.2014	do 31.12.2013*
Przepływy środków pieniężnych z działalności operacyjnej			
Zysk przed opodatkowaniem		105 350	82 213
Korekty:		20 873	19 189
Amortyzacja wartości niematerialnych		4 130	1 563
Amortyzacja rzeczowych aktywów trwałych		20 254	19 184
Odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości rzeczowych aktywów trwałych		(10)	(134)
Zysk na sprzedaży rzeczowych aktywów trwałych i wartości niematerialnych		(2 679)	(740)
Strata na sprzedaży aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży		-	1 349
Zyski z wyceny nieruchomości inwestycyjnych według wartości godziwej		84	(160)
Zyski z tytułu zmiany wartości godziwej instrumentów pochodnych		450	(1 048)
Koszty odsetek		4 603	2 359
Udziały w zyskach jednostek współkontrolowanych		(4 043)	(1 288)
Przychody z tytułu odsetek		(495)	(378)
Inne korekty	8.25	(1 421)	(1 518)
Środki pieniężne z działalności operacyjnej przed uwzględnieniem zmian w kapitale obrotowym		126 223	101 402
Zmiana stanu zapasów	8.25	3 920	(1 641)
Zmiana stanu należności	8.25	(26 261)	(44 657)
Zmiana stanu zobowiązań	8.25	4 144	1 348
Zmiana stanu rezerw	8.25	1 398	5 071
Zmiana stanu rozliczeń międzyokresowych	8.25	(221)	296
Inne korekty	8.25	(589)	(1 707)
Środki pieniężne wygenerowane w toku działalności operacyjnej		108 614	60 112
Zapłacony podatek dochodowy		(14 677)	(18 714)
Środki pieniężne netto z działalności operacyjnej		93 937	41 398
Przepływy środków pieniężnych z działalności inwestycyjnej			
Wydatki na nabycie wartości niematerialnych	8.25	(5 527)	(4 022)
Wydatki na nabycie rzeczowych aktywów trwałych	8.25	(24 873)	(18 878)
Wpływy ze sprzedaży rzeczowych aktywów trwałych	8.25	4 112	1 830
Wpływy ze sprzedaży aktywów finansowych przeznaczonych do obrotu		437	240
Inwestycje w jednostki zależne	8.25	(108 530)	-
Wpływy ze sprzedaży jednostek zależnych		-	(278)
Pożyczki udzielone		-	(982)
Otrzymane spłaty pożyczek udzielonych		777	-
Otrzymane odsetki		370	297
Otrzymane dywidendy		1 357	1 776
Inne wpływy (wydatki)		(212)	(1 948)

Nazwa jednostki:	Grupa Kapitałowa Apator		Strona 18
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	01.01.2014 – 31.12.2014	Waluta sprawozdawcza:	złoty polski (PLN)
Poziom zaokrągleń:	wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)		

WYSZCZEGÓLNIENIE	NOTA	za okres	
		od 01.01.2014	od 01.01.2013
		do 31.12.2014	do 31.12.2013*
Środki pieniężne netto wykorzystane z działalności inwestycyjnej		(132 089)	(21 965)
<i>Przepływy środków pieniężnych z działalności finansowej</i>			
Wpływy z tytułu zaciągnięcia kredytów i pożyczek		140 498	41 880
Spląty kredytów i pożyczek		(32 103)	(40 326)
Odsetki zapłacone		(4 462)	(2 183)
Dywidendy wypłacone		(18 555)	(41 701)
Splata zobowiązań z tytułu leasingu finansowego		(2 915)	(2 329)
Inne wpływy (wydatki)		(448)	(254)
Środki pieniężne netto z działalności finansowej		82 015	(44 913)
Zwiększenie (zmniejszenie) netto stanu środków pieniężnych i ekwiwalentów środków pieniężnych		43 863	(25 480)
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty na początek okresu		18 239	43 719
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty na koniec okresu		62 102	18 239

* przekształcenie zgodne z notą 8.38

Nazwa jednostki:	Grupa Kapitałowa Apator		Strona 19
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	01.01.2014 – 31.12.2014	Waluta sprawozdawcza:	złoty polski (PLN)
Poziom zaokrągleń:	wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)		

4. Stosowane zasady rachunkowości

4.1. Podstawa sporządzenia (zasady ogólne)

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało sporządzone zgodnie z zasadą kosztu historycznego, za wyjątkiem wyceny niektórych aktywów trwałych (nieruchomości inwestycyjne) i instrumentów finansowych (instrumenty pochodne), które wyceniane są według wartości godziwej.

Najistotniejsze ze stosowanych przez Grupę zasad rachunkowości zostały zaprezentowane w punktach od 4.2.1 do 4.3.16.

Zasady i polityka rachunkowości przedstawione poniżej stosowane były w odniesieniu do wszystkich okresów zaprezentowanych w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym przez Grupę.

W niniejszym skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym Grupa Apator dokonała zmiany danych porównawczych. Szczegóły zamieszczono w notce 8.38.

4.2. Konsolidacja

4.2.1. Zasady konsolidacji

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe obejmuje sprawozdanie finansowe jednostki dominującej APATOR S.A. oraz spółek zależnych.

Na dzień nabycia jednostki zależnej (objęcia kontroli) aktywa i pasywa jednostki nabywanej są wyceniane według ich wartości godziwej. Nadwyżka ceny nabycia ponad wartość godziwą możliwych do zidentyfikowania przejętych aktywów netto jednostki jest ujmowana w aktywach sprawozdania z sytuacji finansowej jako wartość firmy. W przypadku, gdy cena nabycia jest niższa od wartości godziwej możliwych do zidentyfikowania przejętych aktywów netto jednostki, różnica ujmowana jest w wyniku okresu, w którym nastąpiło nabycie. Udziały niesprawujące kontroli są wykazywane według przypadającej na nich wartości godziwej aktywów netto.

W przypadku nabywania udziałów niesprawujących kontroli tj. nabywania dodatkowych udziałów/akcji mając już wcześniej kontrolę nie ustala się nowej wartości godziwej nabywanych aktywów i pasywów. Operację tą ujmuje się jako przesunięcie w kapitałach pomiędzy udziałami niesprawującymi kontroli a udziałem spółki dominującej w wartości ustalonej w oparciu o wartość godziwą aktywów netto na dzień objęcia kontroli.

Spółki zależne, nad którymi jednostka dominująca utraciła kontrolę w ciągu roku podlegają konsolidacji od początku roku obrotowego do dnia utraty kontroli. Wyniki finansowe jednostek nabytych w ciągu roku są ujmowane w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym od momentu przejścia kontroli.

W przypadkach, gdy jest to konieczne, w sprawozdaniach finansowych jednostek zależnych bądź współkontrolowanych dokonuje się korekt mających na celu ujednolicenie zasad rachunkowości stosowanych przez jednostkę z zasadami stosowanymi przez podmiot dominujący.

Ze skonsolidowanego sprawozdania finansowego wyłączone zostały wszelkie transakcje, salda, przychody i koszty pomiędzy podmiotami powiązanymi objętymi konsolidacją.

Nazwa jednostki:	Grupa Kapitałowa Apator			Strona 20
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	01.01.2014 – 31.12.2014	Waluta sprawozdawcza:	złoty polski (PLN)	
Poziom zaokrąglenia:	wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)			

4.2.2. Inwestycje w podmioty współkontrolowane

Jednostką współkontrolowaną jest wspólne przedsięwzięcie będące wspólnym ustaleniem umownym, w którym strony sprawujące współkontrolę nad danym przedsięwzięciem (wspólnicy wspólnego przedsięwzięcia) mają prawa do aktywów netto wynikających z ustalenia umownego.

Ustalenia umowne ustanawiają współkontrolę nad wspólnym przedsięwzięciem. Wymóg ten uniemożliwia pojedynczemu wspólnikowi samodzielne sprawowanie kontroli nad działalnością przedsięwzięcia.

Przyjmuje się, że wspólnik sprawuje współkontrolę, gdy strategiczne decyzje finansowe i operacyjne wymagają jednomyślnej zgody stron współkontrolujących.

Grupa rozlicza się z udziałów we wspólnym przedsięwzięciu za pomocą metody praw własności, według której inwestycja jest początkowo ujmowana według ceny nabycia, a następnie po dniu nabycia jej wartość jest korygowana odpowiednio o zmianę udziału inwestora w aktywach netto jednostki, w której dokonano inwestycji. Zysk lub strata inwestora obejmuje jego udział w zysku lub stracie jednostki, w której dokonano inwestycji, a inne całkowite dochody inwestora obejmują jego udział w innych całkowitych dochodach jednostki, w której dokonano inwestycji.

4.2.3. Wartość firmy

Wartość firmy to składnik aktywów reprezentujący przyszłe korzyści ekonomiczne powstające z aktywów nabytych w ramach połączenia jednostek, których nie można pojedynczo zidentyfikować ani osobno ująć.

Wartość firmy jest wykazywana jako składnik aktywów i przynajmniej raz w roku poddawana jest testowi na utratę wartości. Skutki utraty wartości odnoszone są w wynik i nie podlegają odwróceniu w kolejnych okresach.

4.3. Szczegółowe zasady wyceny aktywów i pasywów stosowane w grupie kapitałowej

4.3.1. Wartości niematerialne

Badania i rozwój

Wydatki poniesione na etapie prac badawczych z zamiarem pozyskania nowej wiedzy naukowej lub technicznej ujmowane są jako zysk lub strata bieżącego okresu w momencie ich poniesienia.

Nakłady poniesione na prace rozwojowe, których efekty działań znajdują zastosowanie w opracowaniu lub wytworzeniu nowego lub w znacznym stopniu ulepszanego produktu podlegają aktywowaniu w przypadku, gdy wytworzenie nowego produktu (lub procesu) jest technicznie możliwe i jest ekonomicznie uzasadnione oraz Grupa posiada techniczne, finansowe oraz inne niezbędne środki do ukończenia prac rozwojowych. Koszty podlegające aktywowaniu zawierają: koszty materiałów, wynagrodzenia pracowników bezpośrednio zaangażowanych w prace rozwojowe, uzasadnioną część kosztów pośrednio związanych z wytworzeniem składnika wartości niematerialnych oraz aktywowane koszty finansowania zewnętrznego. Pozostałe koszty prac rozwojowych ujmowane są jako zysk lub strata bieżącego okresu w momencie ich poniesienia.

Koszty prac rozwojowych ujmowane są jako wartości niematerialne w oparciu o ich cenę nabycia pomniejszoną o skumulowane odpisy amortyzacyjne oraz odpisy z tytułu utraty wartości.

Nazwa jednostki:	Grupa Kapitałowa Apator			Strona 21
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	01.01.2014 – 31.12.2014	Waluta sprawozdawcza:	złoty polski (PLN)	
Poziom zaokrągleri:	wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)			

Pozostałe wartości niematerialne

Pozostałe wartości niematerialne nabyte przez Grupę o określonym okresie użyteczności ekonomicznej wykazywane są w oparciu o ich cenę nabycia, pomniejszoną o odpisy amortyzacyjne oraz odpisy aktualizacyjne z tytułu utraty wartości.

Nakłady poniesione w terminie późniejszym

Późniejsze wydatki na składniki istniejących wartości niematerialnych podlegają aktywowaniu tylko wtedy, gdy zwiększają przyszłe korzyści ekonomiczne związane z danym składnikiem. Pozostałe nakłady, w tym nakłady na wytworzone we własnym zakresie: znaki towarowe i markę, są ujmowane jako zysk lub strata bieżącego okresu w momencie poniesienia.

Amortyzacja

Odpisów amortyzacyjnych dokonuje się w odniesieniu do ceny nabycia składnika aktywów lub wartości jej równoważnej pomniejszonej o jego wartość rezydualną.

Koszt amortyzacji ujmuje się jako zysk lub strata bieżącego okresu z zastosowaniem metody liniowej w odniesieniu do oszacowanego przez Grupę okresu użytkowania danego składnika wartości niematerialnych, innego niż wartość firmy, od momentu stwierdzenia jego przydatności do użytkowania, co możliwie najlepiej odzwierciedla sposób realizacji przyszłych korzyści ekonomicznych związanych z użytkowaniem danego składnika aktywów.

Grupa zakłada poniższe okresy użytkowania dla poszczególnych kategorii wartości niematerialnych:

- Patenty i licencje od 2 do 5 lat
- Prace rozwojowe od 3 do 5 lat

4.3.2. Rzeczowe aktywa trwałe

Rzeczowe aktywa trwałe to aktywa rzeczowe posiadane przez Grupę w celu wykorzystania do produkcji, dostarczania towarów lub świadczenia usług, oddania w odpłatne użytkowanie osobom trzecim lub w celach administracyjnych, co do których przewiduje się, że będą wykorzystywane przez okres dłuższy niż 12 miesięcy. Wycenia się je według ceny nabycia lub kosztów wytworzenia pomniejszonych o odpisy amortyzacyjne lub umorzeniowe oraz o odpisy z tytułu utraty wartości. Zgodnie z podejściem opartym na komponentach Grupa przyjmuje odmienne stawki amortyzacyjne dla znaczących elementów składowych rzeczowego aktywa trwałego. Rozpoczęcie amortyzacji następuje w momencie oddania do użytkowania. Przy ustalaniu rocznych stawek amortyzacji uwzględnia się okres ekonomicznego użytkowania rzeczowego aktywa trwałego. Poprawność stosowania okresów i stawek amortyzacyjnych przez Grupę jest okresowo weryfikowana przez kierowników działów produkcyjnych. Dla celów amortyzacji rzeczowych aktywów trwałych stosowana jest metoda amortyzacji liniowej. Okresy użytkowania dla poszczególnych składników aktywów są następujące:

- Budynki i budowle od 10 do 70 lat
- Maszyny i urządzenia od 2 do 25 lat
- Środki transportu od 4 do 10 lat
- Pozostałe rzeczowe aktywa trwałe od 3 do 10 lat

Nazwa jednostki:	Grupa Kapitałowa Apator			Strona 22
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	01.01.2014 – 31.12.2014	Waluta sprawozdawcza:	złoty polski (PLN)	
Poziom zaokrąglenia:	wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)			

Jeżeli zaistniały okoliczności, które wskazują na to, że wartość sprawozdawcza rzeczowych aktywów trwałych może nie być odzyskiwana, dokonywany jest przegląd tych aktywów pod kątem ewentualnej utraty wartości. Jeżeli istnieją przesłanki wskazujące na to, iż mogła nastąpić utrata wartości, a wartość sprawozdawcza przekracza szacowaną wartość odzyskiwalną, wówczas wartość tych aktywów bądź ośrodków wypracowujących środki pieniężne, do których te aktywa należą jest obniżana do poziomu wartości odzyskiwalnej. Wartość odzyskiwalna odpowiada wyższej z następujących dwóch wartości: wartości godziwej pomniejszonej o koszty sprzedaży lub wartości użytkowej. Przy ustalaniu wartości użytkowej, szacowane przyszłe przepływy pieniężne są dyskontowane do wartości bieżącej przy zastosowaniu stopy dyskontowej brutto odzwierciedlającej aktualne oceny rynkowe wartości pieniądza w czasie oraz ryzyka związanego z danym składnikiem aktywów. W przypadku składnika aktywów, który nie generuje wpływów pieniężnych w sposób znacząco samodzielny, wartość odzyskiwalna jest ustalana dla ośrodka wypracowującego środki pieniężne, do którego ten składnik należy.

Zyski lub straty wynikłe ze sprzedaży/likwidacji lub zaprzestania użytkowania rzeczowych aktywów trwałych są określane jako różnica pomiędzy przychodami ze sprzedaży a wartością netto tych aktywów i są ujmowane w wyniku okresu, w którym nastąpiła sprzedaż.

Rzeczowe aktywa trwałe w budowie dotyczą aktywów będących w toku budowy lub montażu i są wykazywane według cen nabycia lub kosztu wytworzenia. Rzeczowe aktywa trwałe w budowie nie podlegają amortyzacji do czasu zakończenia budowy i przekazania do użytkowania.

Grupa posiada rzeczowe aktywa trwałe wykorzystywane w działalności socjalnej, którymi administruje. Aktywa te łącznie z prawem wieczystego użytkowania gruntu na dzień przejścia na MSSF zostały wycenione w wartości godziwej przez rzeczoznawcę majątkowego. Z uwagi na brak planów sprzedaży tego majątku oraz fakt refundowania kosztów utrzymania tego majątku z Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych zgodnie z ustaleniami ze Związkami Zawodowymi, Grupa prezentuje aktywa te wraz z prawem wieczystego użytkowania ujmowanym pozabilansowo w sprawozdaniu finansowym.

4.3.3. Leasing

Umowy leasingu finansowego, to umowy, na mocy których przenoszone jest na Grupę zasadniczo całe ryzyko oraz całe potencjalne korzyści wynikające z tytułu posiadania składnika aktywów.

Wszystkie pozostałe rodzaje leasingu są traktowane jak leasing operacyjny.

Użytkowane na podstawie umów leasingu finansowego aktywa są traktowane na równi z aktywami Grupy i są wyceniane w momencie rozpoczęcia umowy leasingu według niższej z następujących dwóch wartości: wartości godziwej składnika majątku stanowiącego przedmiot leasingu lub wartości bieżącej minimalnych opłat leasingowych. Płatności leasingowe dzielone są na część odsetkową oraz część kapitałową, tak, aby stopa odsetek od pozostającego zobowiązania była wielkością stałą.

Opłaty leasingowe z tytułu leasingu operacyjnego są odnoszone w wynik okresu metodą liniową przez okres trwania leasingu.

4.3.4. Nieruchomości inwestycyjne

Za nieruchomości inwestycyjne uznaje się nieruchomości, które traktowane są jako źródło przychodów z czynszów i/lub utrzymywane są w posiadaniu ze względu na spodziewany przyrost ich wartości. Nieruchomości inwestycyjne wyceniane są na dzień sprawozdawczy w wartości godziwej. Zyski i straty wynikające ze zmiany wartości godziwej nieruchomości inwestycyjnych ujmowane są w wyniku finansowym w okresie, w którym powstały.

Nazwa jednostki:	Grupa Kapitałowa Apator			Strona 23
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	01.01.2014 – 31.12.2014	Waluta sprawozdawcza:	złoty polski (PLN)	
Poziom zaokrąglenia:	wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)			

4.3.5. Aktywa trwałe i grupy aktywów netto przeznaczone do zbycia

Aktywa trwałe zaklasyfikowane jako przeznaczone do zbycia a także grupy aktywów netto przeznaczonych do zbycia wyceniane są po niższej z dwóch wartości: wartości sprawozdawczej lub wartości godziwej pomniejszonej o koszty związane ze sprzedażą.

Aktywa trwałe i grupy aktywów netto są klasyfikowane jako przeznaczone do zbycia, jeżeli ich wartość sprawozdawcza będzie odzyskana raczej w wyniku transakcji sprzedaży niż w wyniku ich dalszego użytkowania. Warunek ten uznaje się za spełniony wyłącznie wówczas, gdy składnik aktywów (lub grupa aktywów netto przeznaczonych do zbycia) jest dostępny w swoim obecnym stanie do natychmiastowej sprzedaży, a wystąpienie transakcji sprzedaży jest bardzo prawdopodobne w ciągu roku od momentu zmiany klasyfikacji.

4.3.6. Zapasy

Materiały i towary wycenia się według ceny nabycia (ceny zakupu powiększonej o koszty transportu, opłaty graniczne, cło, koszty rozładunku i załadunku). Rozchód materiałów i towarów wyceniany jest według średniej ważonej.

Produkty wycenia się na bieżąco po koszcie wytworzenia, a zapas produktów i towarów wyceniany jest według kosztów wytworzenia nie wyższych od ich cen sprzedaży netto, możliwych do uzyskania, gdyby sprzedaż miała miejsce na dzień sprawozdawczy. Na koszt wytworzenia składa się suma kosztów bezpośrednich (materiały, płace) i uzasadniona część kosztów pośrednich związanych z wytworzeniem produktu obejmująca koszty pośrednie produkcji i część stałych kosztów pośrednich odpowiadającą poziomowi tych kosztów przy normalnym wykorzystaniu zdolności produkcyjnych.

Zapasy są weryfikowane na koniec każdego okresu sprawozdawczego. Na zapasy nieprzydatne ekonomicznie dokonuje się 100% odpisu aktualizującego. Ponadto dla celów urealnienia wartości zapasów przeprowadza się analizę struktury wiekowej zapasów, której decydującym czynnikiem jest data przychodu i rozchodu z magazynu.

4.3.7. Koszty finansowania zewnętrznego

Grupa aktywuje koszty finansowania zewnętrznego (odsetki i inne koszty ponoszone przez Grupę w związku z uruchomieniem finansowania), które można bezpośrednio przyporządkować nabyciu lub budowie rzeczowych składników majątku. Zasady aktywowania nie są stosowane do nieruchomości inwestycyjnych i zapasów produkowanych w sposób powtarzalny, o krótkim cyklu produkcyjnym.

W zakresie, w jakim Grupa pożyczka środki specjalnie w celu sfinansowania pozyskania składnika aktywów, kwota kosztów finansowania zewnętrznego, którą można aktywować, stanowi różnicę między rzeczywistymi kosztami finansowania zewnętrznego w danym okresie, a przychodami jednostek z tytułu tymczasowego zainwestowania tych pożyczonych środków.

Jeżeli Grupa pożyczka środki finansowe z ogólnym przeznaczeniem, a następnie wykorzystuje je w celu pozyskania składnika aktywów, wówczas do wydatków poniesionych w danym okresie stosuje się stopę kapitalizacji (średnia ważona kosztów finansowania zewnętrznego, obejmująca ogół kredytów i pożyczek pozostających do uregulowania w tym okresie).

Nazwa jednostki:	Grupa Kapitałowa Apator			Strona 24
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	01.01.2014 – 31.12.2014	Waluta sprawozdawcza:	złoty polski (PLN)	
Poziom zaokrąglenia:	wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)			

4.3.8. Dotacje rządowe

Dotacje rządowe, łącznie z niepieniężnymi dotacjami wykazywanymi w wartości godziwej ujmowane są wyłącznie wówczas, gdy istnieje wystarczająca pewność, że Grupa spełni warunki związane z daną dotacją oraz, że dana dotacja zostanie faktycznie otrzymana.

W przypadku, gdy dotacja dotyczy danej pozycji kosztowej, wówczas jest ona ujmowana jako pomniejszenie kosztów, które ta dotacja ma w zamierzeniu kompensować. Natomiast w przypadku, gdy dotacja dotyczy składnika aktywów, wówczas jej wartość godziwa pomniejsza wartość tego składnika.

4.3.9. Instrumenty finansowe

Jako instrument finansowy Grupa kwalifikuje każdą umowę, która skutkuje jednocześnie powstaniem składnika aktywów finansowych u jednej ze stron i zobowiązania finansowego lub instrumentu kapitałowego u drugiej ze stron, pod warunkiem, że z kontraktu zawartego między dwiema lub więcej stronami jednoznacznie wynikają skutki gospodarcze.

Grupa klasyfikuje instrumenty finansowe z podziałem na:

- Składniki aktywów finansowych lub zobowiązań finansowych wyceniane według wartości godziwej poprzez wynik finansowy – aktywa i zobowiązania nabyte lub zaciągnięte głównie w celu sprzedaży lub odkupienia w bliskim terminie lub są częścią portfela określonych instrumentów finansowych, którymi zarządza się łącznie, i dla których istnieje potwierdzenie aktualnego faktycznego wzoru generowania krótkoterminowych zysków; do tej kategorii Grupa zalicza instrumenty pochodne, które służą zabezpieczeniu ryzyka kursowego;
- Inwestycje utrzymywane do terminu wymagalności - aktywa finansowe niebędące instrumentami pochodnymi, z ustalonymi lub możliwymi do określenia płatnościami oraz o ustalonym terminie wymagalności, względem których Grupa ma stanowczy zamiar i jest w stanie utrzymać w posiadaniu do upływu terminu wymagalności;
- Pożyczki i należności - aktywa finansowe niebędące instrumentami pochodnymi, z ustalonymi lub możliwymi do określenia płatnościami, które nie są kwotowane na aktywnym rynku;
- Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży - aktywa finansowe niebędące instrumentami pochodnymi, które zostały wyznaczone jako dostępne do sprzedaży lub niebędące pożyczkami i należnościami, inwestycjami utrzymywanymi do upływu terminu wymagalności, ani aktywami finansowymi wycenianymi w wartości godziwej przez wynik finansowy;
- Pozostałe zobowiązania finansowe.

Ujęcie i wyłączenie składnika aktywów finansowych oraz zobowiązania finansowego

Składnik aktywów finansowych lub zobowiązanie finansowe jest wykazywane w sprawozdaniu z sytuacji finansowej, gdy Grupa staje się stroną umowy tego instrumentu.

Składnik aktywów finansowych wyłącza się ze sprawozdania z sytuacji finansowej w przypadku, gdy wynikające z zawartej umowy prawa do korzyści ekonomicznych i ryzyka z niej wynikające zostały zrealizowane, wygasły lub Grupa się ich zrzekła.

Grupa wyłącza ze sprawozdania z sytuacji finansowej zobowiązanie finansowe wtedy, gdy zobowiązanie wygasło, to znaczy, kiedy obowiązek określony w umowie został wypełniony, umorzony lub wygasł.

Nazwa jednostki:	Grupa Kapitałowa Apator			Strona 25
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	01.01.2014 – 31.12.2014	Waluta sprawozdawcza:	złoty polski (PLN)	
Poziom zaokrąglenia:	wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)			

Wycena instrumentów finansowych na dzień powstania

Na dzień nabycia aktywa i zobowiązania finansowe Grupa wycenia w wartości godziwej, czyli najczęściej według wartości godziwej uiszczonej zapłaty w przypadku składnika aktywów lub otrzymanej kwoty w przypadku zobowiązania. Koszty transakcji Grupa włącza do wartości początkowej wyceny wszystkich aktywów i zobowiązań finansowych, poza kategorią aktywów i zobowiązań wycenianych w wartości godziwej poprzez wynik finansowy.

Wycena instrumentów finansowych na dzień sprawozdawczy

Grupa wycenia:

- według zamortyzowanego kosztu, z uwzględnieniem efektywnej stopy procentowej: inwestycje utrzymywane do terminu wymagalności, pożyczki i należności oraz pozostałe zobowiązania finansowe;
- według wartości godziwej: aktywa i zobowiązania finansowe z kategorii wycenianych w wartości godziwej poprzez wynik finansowy oraz kategorii aktywa finansowe dostępne do sprzedaży.

Jeżeli nie jest możliwe ustalenie wartości godziwej (sytuacja taka może nastąpić w przypadku nienotowanych instrumentów kapitałowych), takie składniki są wyceniane w wysokości kosztu (ceny nabycia).

Skutki wyceny według wartości godziwej aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży ujmuje się w kapitale własnym. Skutki wyceny aktywów i zobowiązań finansowych zakwalifikowanych do pozostałych kategorii ujmuje się w wyniku finansowym.

Należności handlowe

Należności handlowe wyceniane są w księgach według zamortyzowanego kosztu uwzględniającego odpowiednie odpisy aktualizujące wartość należności wątpliwych.

Wartość należności podlega aktualizacji z uwzględnieniem prawdopodobieństwa ich zapłaty poprzez dokonanie odpowiedniego odpisu aktualizującego w ciężar kosztów operacyjnych. Należności i roszczenia nieściągalne, czyli wierzytelności udokumentowane postanowieniem wydanym przez organ postępowania egzekucyjnego, nie są zaliczane do aktywów. Odpisów aktualizujących dokonuje się na należności, które są obciążone ryzykiem nieściągalności. Są to należności przeterminowane powyżej 180 dni, co do których nie ustalono nowych terminów spłat. Należności wymagalne powyżej 180 dni są korygowane o skumulowaną kwotę zdyskontowanej różnicy między wartością początkową a ich wartością w terminie wymagalności, wyliczoną za pomocą efektywnej stopy procentowej.

Należności związane z umową wdrożeniową

Niezakończone umowy o usługę wdrożeniową są ujęte w kwocie należności brutto od zamawiającego za prace wykonane do dnia kończącego okres sprawozdawczy. Wielkość ta jest ustalona jako poniesione do dnia kończącego okres sprawozdawczy koszty wraz z ujętym zyskiem pomniejszone o sumę wystawionych faktur i ujętych strat. Koszty zawierają wszystkie koszty odnoszące się bezpośrednio do konkretnych umów oraz odpowiednią część stałych i zmiennych kosztów ogólnych Grupy skalkulowanych przy założeniu normalnego wykorzystania zdolności produkcyjnych.

Niezakończone umowy o usługę wdrożeniową są prezentowane w sprawozdaniu z sytuacji finansowej jako część należności handlowych i pozostałych należności. Jeżeli płatności otrzymane od kontrahentów przekroczą rozpoznane przychody, nadwyżka jest ujmowana w sprawozdaniu z sytuacji finansowej jako przychody przyszłych okresów (jako część zobowiązań).

Nazwa jednostki:	Grupa Kapitałowa Apator			Strona 26
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	01.01.2014 – 31.12.2014	Waluta sprawozdawcza:	złoty polski (PLN)	
Poziom zaokrąglenia:	wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)			

Kredyty bankowe

Kredyty bankowe początkowo ujmowane są według wartości godziwej powiększonej o dające się bezpośrednio przyporządkować koszty transakcyjne. Po początkowym ujęciu zobowiązania te wyceniane są według zamortyzowanego kosztu przy użyciu metody efektywnej stopy procentowej.

Zobowiązania handlowe i pozostałe

Po początkowym ujęciu wszystkie zobowiązania, z wyjątkiem zobowiązań wycenianych wg wartości godziwej, wycenia się w skorygowanej cenie nabycia, stosując metodę efektywnej stopy procentowej.

Rachunkowość zabezpieczeń**Zabezpieczenia przepływów pieniężnych**

Grupa wykorzystuje pochodne instrumenty finansowe, takie jak kontrakty walutowe typu fx forward w celu zabezpieczenia ryzyka zmiany kursu walut.

W celu zabezpieczenia się przed ryzykiem wzrostu stóp procentowych (WIBOR 6M, o który oparte są płatności odsetkowe w związku z zaciągniętym kredytem inwestycyjnym), spółka wykorzystuje transakcję zabezpieczającą IRS (Interest Rate Swap). Transakcja IRS umożliwia zarządzanie ryzykiem stóp procentowych, pozwalając m. in. na zamianę stopy procentowej kredytu ze stopy zmiennej na stałą, dając możliwość zabezpieczenia przed wzrostem kosztu kredytu. Szczegóły odnośnie zawartej transakcji IRS przedstawiono w nocie 8.30.

Jeśli pochodny instrument finansowy jest wyznaczony jako zabezpieczenie zmienności przepływów pieniężnych dotyczących określonego ryzyka związanego z rozpoznanym składnikiem aktywów, z rozpoznanym zobowiązaniem lub z wysoce prawdopodobną planowaną transakcją, która mogłaby wpłynąć na zysk lub stratę bieżącego okresu, część zysków lub strat związanych z instrumentem zabezpieczającym, która stanowi efektywne zabezpieczenie, ujmuje się w innych całkowitych dochodach i prezentuje, jako osobną pozycję z tytułu zabezpieczenia, w kapitale własnym. Zyski lub straty rozpoznane uprzednio w kapitale własnym są przenoszone do zysku lub straty bieżącego okresu w tym samym okresie i w tej samej pozycji, w których zabezpieczane przepływy pieniężne są ujmowane w wyniku finansowym. Nieefektywną część zmian wartości godziwej instrumentu pochodnego ujmuje się natychmiast jako zysk lub stratę bieżącego okresu.

Jeśli instrument zabezpieczający przestaje spełniać kryteria rachunkowości zabezpieczeń, wygasa, zostaje sprzedany, rozwiązany, wykonany, lub zmianie ulega jego przeznaczenie, Grupa zaprzestaje stosowania zasad rachunkowości zabezpieczeń. W przypadku, gdy pozycja zabezpieczana jest aktywem niefinansowym, zyski lub straty uprzednio ujęte w innych całkowitych dochodach korygują wartość sprawozdawczą tego aktywa w momencie jego rozpoznania. Jeśli nie przewiduje się wystąpienia planowanej transakcji, zyski lub straty ujęte w sprawozdaniu z sytuacji finansowej ujmowane są natychmiast jako zysk lub strata bieżącego okresu. W pozostałych przypadkach kwoty uprzednio ujęte w innych całkowitych dochodach ujmuje się w się jako zysk lub strata bieżącego okresu w tym samym okresie lub okresach, w których zabezpieczana planowana transakcja wywiera wpływ na zysk lub stratę bieżącego okresu.

W momencie ustanowienia zabezpieczenia, Grupa formalnie wyznacza i dokumentuje powiązanie zabezpieczające, jak również cel zarządzania ryzykiem oraz strategię ustanowienia zabezpieczenia. Dokumentacja zawiera identyfikację instrumentu zabezpieczającego, zabezpieczanej pozycji lub transakcji, charakter zabezpieczanego ryzyka, a także sposób oceny efektywności instrumentu zabezpieczającego w kompensowaniu zagrożenia zmianami wartości godziwej zabezpieczanej pozycji lub przepływów pieniężnych związanych z zabezpieczanym ryzykiem. Oczekuje się, że zabezpieczanie będzie wysoce skuteczne w kompensowaniu zmian wartości godziwej lub przepływów pieniężnych wynikających z zabezpieczanego ryzyka. Efektywność zabezpieczenia jest oceniana na bieżąco w celu sprawdzenia, czy jest ono wysoce efektywne we wszystkich okresach sprawozdawczych, na które zostało ustanowione.

Nazwa jednostki:	Grupa Kapitałowa Apator			Strona 27
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	01.01.2014 – 31.12.2014	Waluta sprawozdawcza:	złoty polski (PLN)	
Poziom zaokrąglenia:	wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)			

4.3.10. Rezerwy

Rezerwy tworzone są wówczas, gdy na Grupie ciąży obowiązek (prawny lub zwyczajowy) wynikający ze zdarzeń przeszłych i gdy prawdopodobne jest, że wypełnienie tego obowiązku spowoduje konieczność wypływu środków oraz można dokonać wiarygodnego szacunku kwoty tego zobowiązania. Koszty dotyczące danej rezerwy są wykazane w wyniku finansowym w wartości netto (pomniejszonej o spodziewane przychody).

Rezerwa na umowy rodzące obciążenia tworzona jest w przypadku, gdy spodziewane przez Grupę korzyści ekonomiczne z umowy są niższe niż nieuniknione koszty wypełnienia obowiązków umownych. W przypadku, gdy wpływ wartości pieniądza w czasie jest istotny, wielkość rezerwy jest ustalana poprzez zdyskontowanie prognozowanych przyszłych przepływów pieniężnych do wartości bieżącej, przy zastosowaniu stopy dyskontowej brutto odzwierciedlającej aktualne oceny rynkowe wartości pieniądza w czasie oraz ewentualnego ryzyka związanego z danym zobowiązaniem. Jeżeli zastosowana została metoda polegająca na dyskontowaniu, zwiększenie rezerwy w związku z upływem czasu jest ujmowane jako koszty finansowe. Rezerwy tworzy się również na przyszłe zobowiązania spowodowane restrukturyzacją, jeżeli na podstawie odrębnych przepisów Grupa jest zobowiązana do jej przeprowadzenia lub zawarto w tej sprawie wiążące umowy a plany restrukturyzacji pozwalają w sposób wiarygodny oszacować wartość tych przyszłych zobowiązań.

Grupa tworzy również rezerwę na naprawy gwarancyjne. Do obliczenia rezerwy wykorzystywany jest wskaźnik stosunku kosztu napraw gwarancyjnych do ogółu sprzedaży w okresie. Rezerwa na naprawy gwarancyjne jest tworzona w ciężar pozostałej działalności operacyjnej.

4.3.11. Świadczenia pracownicze

Zgodnie z systemami wynagradzania pracownicy mają prawo do odpraw emerytalnych oraz w niektórych spółkach Grupy mają prawo do nagród jubileuszowych. Nagrody jubileuszowe są wypłacane pracownikom po przepracowaniu określonej liczby lat. Odprawy emerytalne są wypłacane jednorazowo, w momencie przejścia na emeryturę. Wysokość odpraw emerytalnych i nagród jubileuszowych zależy od stażu pracy oraz stałej podstawy określonej w zakładowych układach zbiorowych pracy. Spółki tworzą rezerwę na przyszłe zobowiązania z tytułu odpraw emerytalnych i nagród jubileuszowych w celu przyporządkowania kosztów do okresów, których dotyczą. Według MSR 19 nagrody jubileuszowe są innymi długoterminowymi świadczeniami pracowniczymi, natomiast odprawy emerytalne są programami określonych świadczeń po okresie zatrudnienia.

Tworzone rezerwy na nagrody jubileuszowe i odprawy emerytalne ustalane są w oparciu o metodę prognozowanych uprawnień jednostkowych technikami aktuarialnymi. Podstawą do wiarygodnego oszacowania wielkości rezerw są:

- kryteria nabywania praw do wymienionych świadczeń;
- założenia aktuarialne.

Zgodnie z MSR 19 koszt programu określonych świadczeń (rezerwa na odprawy emerytalne i rentowe) obejmuje następujące składniki:

- Koszty świadczeń pracowniczych – ujmowane w wyniku (pozostałe koszty operacyjne);
- Odsetki netto od zobowiązań z tytułu określonych świadczeń netto – ujmowane w wyniku (pozostałe koszty operacyjne);
- Przeszacowania zobowiązań z tytułu określonych świadczeń netto (zyski / straty aktuarialne) – ujmowane w pozostałych całkowitych dochodach (kapitał z przeszacowania programu określonych świadczeń).

Koszty innych długoterminowych świadczeń pracowniczych (nagrody jubileuszowe) – ujmowane są w ciężar pozostałych kosztów operacyjnych.

Nazwa jednostki:	Grupa Kapitałowa Apator			Strona 28
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	01.01.2014 – 31.12.2014	Waluta sprawozdawcza:	złoty polski (PLN)	
Poziom zaokrąglenia:	wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)			

Grupa tworzy rezerwę na koszty kumulowanych płatnych nieobecności, które będzie musiała ponieść w wyniku niewykorzystanego przez pracowników uprawnienia, a które to uprawnienie przysługuje na dzień sprawozdawczy. Rezerwę na koszty kumulowanych płatnych nieobecności ujmuje się jako zobowiązanie po potrąceniu wszelkich kwot już zapłaconych. Rezerwa na koszty kumulowanych płatnych nieobecności stanowi rezerwę krótkoterminową, nie podlega dyskontowaniu i tworzona jest w ciężar działalności podstawowej.

4.3.12. Przychody

Przychody ze sprzedaży

Przychody ze sprzedaży ujmowane są w wartości godziwej zapłat otrzymanych lub należnych i reprezentują one należności za produkty, towary i usługi dostarczone w ramach normalnej działalności gospodarczej, po pomniejszeniu o rabaty, podatek od towarów i usług oraz inne podatki związane ze sprzedażą. Przychody są ujmowane w takiej wysokości, w jakiej jest prawdopodobne, że Grupa uzyska korzyści ekonomiczne związane z daną transakcją oraz gdy kwotę przychodów można wycenić w wiarygodny sposób.

Sprzedaż towarów i produktów

Sprzedaż towarów i produktów ujmowana jest w momencie dostarczenia towarów i produktów i przekazania nabywcy znaczących ryzyk i korzyści wynikających z prawa własności oraz gdy kwotę przychodów można wycenić w wiarygodny sposób.

Świadczenie usług długoterminowych

Przychody z tytułu świadczenia usług są ujmowane na podstawie stopnia zaawansowania ich realizacji, jeżeli wynik transakcji dotyczącej świadczenia usługi można oszacować w wiarygodny sposób. Procentowy stan zaawansowania realizacji usługi ustalany jest jako stosunek kosztów poniesionych na dany dzień do ogółu szacowanych kosztów transakcji. Jeżeli wyniku transakcji dotyczącej świadczenia usługi nie można wiarygodnie oszacować, wówczas przychody uzyskiwane z tytułu tego kontraktu są ujmowane tylko do wysokości poniesionych kosztów, które Grupa spodziewa się odzyskać.

Inne przychody

Odsetki

Przychody z tytułu odsetek ujmowane są sukcesywnie w miarę ich narastania, w odniesieniu do wartości sprawozdawczej netto danego składnika aktywów finansowych, zgodnie z metodą efektywnej stopy procentowej.

Dywidendy

Dywidendy są ujmowane w momencie ustalenia praw akcjonariuszy do ich otrzymania.

Przychody z tytułu wynajmu

Przychody z tytułu wynajmu nieruchomości inwestycyjnych ujmowane są metodą liniową przez okres wynajmu w stosunku do zawartych umów.

Nazwa jednostki:	Grupa Kapitałowa Apator			Strona 29
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	01.01.2014 – 31.12.2014	Waluta sprawozdawcza:	złoty polski (PLN)	
Poziom zaokrąglenia:	wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)			

4.3.13. Transakcje w walutach obcych

W sprawozdaniach finansowych jednostek wchodzących w skład grupy kapitałowej Apator transakcje w walucie obcej przelicza się według kursu obowiązującego na dzień dokonania transakcji. Na dzień sprawozdawczy aktywa i pasywa pieniężne wykazuje się według kursu banku wiodącego obowiązującego na koniec okresu sprawozdawczego (aktywa wg kursu kupna, pasywa – kursu sprzedaży). Zyski i straty wynikłe z przeliczenia walut są odnoszone bezpośrednio w wynik finansowy.

Walutą funkcjonalną zagranicznej jednostki zależnej Apator GmbH jest EUR, jednostki zależnej Apator Metra – CZK, natomiast walutą funkcjonalną zagranicznej jednostki zależnej Apator Metroteks jest UAH. Na dzień sprawozdawczy aktywa i zobowiązania tych zagranicznych jednostek zależnych są przeliczane na walutę prezentacji Grupy po kursie obowiązującym na dzień sprawozdawczy, a ich sprawozdania z całkowitych dochodów są przeliczane po średnim ważonym kursie wymiany za dany rok obrotowy. Różnice kursowe powstałe w wyniku takiego przeliczenia są ujmowane bezpośrednio w kapitale własnym jako jego odrębny składnik. Walutą funkcjonalną pozostałych spółek jest polski złoty (PLN).

W momencie zbycia podmiotu zagranicznego, zakumulowane odroczone różnice kursowe ujęte w kapitale własnym, dotyczące danego podmiotu zagranicznego, są ujmowane w wyniku finansowym.

4.3.14. Podatki

Podatek dochodowy obejmuje część bieżącą i część odroczoną. Bieżący i odroczony podatek dochodowy ujmowany jest w zysku lub stracie bieżącego okresu, z wyjątkiem sytuacji, kiedy dotyczy połączenia jednostek oraz pozycji ujętych bezpośrednio w kapitale własnym lub jako inne całkowite dochody.

Podatek bieżący jest to oczekiwana kwota zobowiązań lub należności z tytułu podatku od dochodu do opodatkowania za dany rok, ustalona z zastosowaniem stawek podatkowych obowiązujących prawnie lub faktycznie na dzień sprawozdawczy oraz korekty zobowiązania podatkowego dotyczącego lat ubiegłych.

Podatek odroczony ujmuje się w związku z różnicami przejściowymi pomiędzy wartością sprawozdawczą aktywów i zobowiązań i ich wartością ustalaną dla celów podatkowych. Odroczony podatek dochodowy nie jest ujmowany w przypadku następujących różnic przejściowych: początkowe ujęcie aktywów lub zobowiązań pochodzących z transakcji, która nie jest połączeniem jednostek gospodarczych i nie wpływa ani na zysk lub stratę bieżącego okresu ani na dochód do opodatkowania, różnice związane z inwestycjami w jednostkach zależnych i współkontrolowanych w zakresie, w którym nie jest prawdopodobne, że zostaną one zbyte w dającej się przewidzieć przyszłości. Ponadto, nie ujmuje się podatku odroczonego od różnic przejściowych powstałych w związku z początkowym ujęciem wartości firmy. Podatek odroczony jest wyceniany z zastosowaniem stawek podatkowych, które według przewidywań będą stosowane wtedy, gdy przejściowe różnice odwrócą się, przy tym za podstawę przyjmowane są przepisy podatkowe obowiązujące prawnie lub faktycznie do dnia sprawozdawczego. Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego oraz rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego są kompensowane, jeżeli Grupa posiada możliwy do wyegzekwowania tytuł prawny do przeprowadzania kompensaty bieżących zobowiązań i aktywów podatkowych i pod warunkiem, że aktywa i rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego dotyczą podatku dochodowego nałożonego przez tą samą władzę podatkową na tego samego podatnika lub na różnych podatników, którzy zamierzają rozliczyć zobowiązania i należności z tytułu podatku dochodowego w kwocie netto lub jednocześnie zrealizować należności i rozliczyć zobowiązanie.

Aktywa z tytułu podatku odroczonego związane z nierozliczoną stratą podatkową, niewykorzystaną ulgą podatkową i ujemnymi różnicami przejściowymi, są ujmowane do wysokości, do której jest prawdopodobne, iż osiągnięty zostanie dochód do opodatkowania, który pozwoli na ich wykorzystanie. Aktywa z tytułu podatku odroczonego podlegają

Nazwa jednostki:	Grupa Kapitałowa Apator			Strona 30
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	01.01.2014 – 31.12.2014	Waluta sprawozdawcza:	złoty polski (PLN)	
Poziom zaokrąglenia:	wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)			

ponownej ocenie na każdy dzień sprawozdawczy i obniża się je w zakresie, w jakim nie jest prawdopodobne zrealizowanie związanych z nimi korzyści w podatku dochodowym.

Spółki wchodzące w skład Grupy Apator stosują stawki podatkowe zgodnie z obowiązującymi przepisami kraju, w którym prowadzą działalność gospodarczą (Czechy 19%, Ukraina 21%, Niemcy 15%).

4.3.15. Ulga strefowa wynikająca z prowadzenia działalności w Specjalnej Strefie Ekonomicznej

Jednostka dominująca Apator SA korzysta ze zwolnienia w podatku dochodowym z tytułu kosztów nowej inwestycji na mocy uzyskanego w dniu 28 grudnia 2010 roku zezwolenia na prowadzenie działalności gospodarczej na obszarze Pomorskiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej. Zwolnieniu podlega dochód strefowy, czyli dochód uzyskany z działalności gospodarczej prowadzonej na terenie PSSE, w ramach uzyskanego zezwolenia.

Apator S.A. ujmuje ulgę podatkową wynikającą z prowadzenia działalności w Specjalnej Strefie Ekonomicznej (zwolnienie z podatku dochodowego od osób prawnych) zgodnie z MSR 12 tj. rozpoznaje ją jako aktywa z tytułu odroczonego podatku do wysokości możliwej do uzyskania pomocy publicznej. Maksymalna wysokość możliwej do uzyskania pomocy kalkulowana jest jako iloczyn intensywności pomocy obowiązującej dla województwa oraz wartości nakładów poniesionych w ramach inwestycji uznanych za wydatki kwalifikowane. Aktywa z tytułu podatku odroczonego związane z niewykorzystaną ulgą podatkową są ujmowane do wysokości, do której jest prawdopodobne, iż osiągnięty zostanie dochód do opodatkowania, który pozwoli na ich wykorzystanie. Aktywa te podlegają ponownej ocenie na każdy dzień sprawozdawczy i obniża się je w zakresie, w jakim nie jest prawdopodobne zrealizowanie związanych z nimi korzyści w podatku dochodowym.

W dniu 23 czerwca 2014 roku, Apator S.A. uzyskał kolejne zezwolenie na prowadzenie działalności na obszarze Pomorskiej specjalnej Strefy Ekonomicznej. Inwestycja związana z tym zezwoleniem nie została jeszcze rozpoczęta.

4.3.16. Kapitały własne

Do kapitałów własnych Grupa zalicza: kapitał podstawowy, pozostały kapitał zapasowy, kapitał z przeszacowania programu określonych świadczeń, kapitał z wyceny transakcji zabezpieczających, niepodzielony wynik finansowy z lat ubiegłych, wynik finansowy. Pozycje obniżające wielkość kapitałów własnych stanowią: akcje własne oraz odpisy z wyniku finansowego z bieżącego roku, stanowiące wypłaty zaliczek na poczet dywidendy.

Nazwa jednostki:	Grupa Kapitałowa Apator			Strona 31
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	01.01.2014 – 31.12.2014	Waluta sprawozdawcza:	złoty polski (PLN)	
Poziom zaokrągleń:	wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)			

5. Raportowanie segmentów działalności

Segment operacyjny jest częścią Grupy zaangażowaną w działalność gospodarczą, w związku z którą może uzyskiwać przychody oraz ponosić koszty, w tym przychody i koszty związane z transakcjami z innymi częściami Grupy. Wyniki operacyjne każdego segmentu operacyjnego są regularnie przeglądane przez główny organ odpowiedzialny za podejmowanie decyzji operacyjnych w Grupie, który decyduje o alokacji zasobów do segmentu i ocenia jego wyniki działalności, przy czym dostępne są oddzielne informacje finansowe o każdym segmencie (patrz nota 8.1). Dane dotyczące przychodów i kosztów w poszczególnych segmentach przekazywane są zarządowi do analizy po eliminacji przychodów pomiędzy segmentami. Zarząd analizuje rezultaty każdego z segmentów na poziomie poszczególnych wyników, tj. wyniku brutto ze sprzedaży, wyniku ze sprzedaży, wyniku z działalności operacyjnej oraz EBITDA. Czynnikiem wpływającym na decyzje strategiczne i operacyjne jest również udział poszczególnych segmentów w generowaniu marży operacyjnej Grupy (na poziomie EBITDA). Przychody i koszty segmentów analizowane są po wyeliminowaniu wzajemnych transakcji pomiędzy segmentami. Przy podejmowaniu decyzji operacyjnych nie podlegają natomiast analizie pozycje bilansowe dotyczące poszczególnych segmentów. Dane bilansowe analizowane są na poziomie poszczególnych spółek Grupy.

W sprawozdaniu finansowym za 2014 rok zmianie uległa prezentacja segmentów działalności. Wyniki segmentów są raportowane do poziomu EBITDA. Zgodnie z kryteriami oceny wyników przyjętymi przez główny organ odpowiedzialny za podejmowanie decyzji operacyjnych w Grupie, tj. Zarząd Apator S.A. i Radę Nadzorczą Apator S.A., zrezygnowano z raportowania bilansu segmentów ponieważ bilans nie jest kryterium decyzyjnym przyjętym przez główny organ decyzyjny.

Na wyniki segmentów składają się wyniki następujących spółek:

- Segment Pomiarowy – wyniki Apator Metrix wraz z jednostkami kontrolowanymi, wyniki Apator S.A. w części dotyczącej opomiarowania energii elektrycznej z wyłączeniem kosztów zarządzania, wyniki grupy kapitałowej Pafal, wyniki Apator Powogaz wraz z jednostkami kontrolowanymi i współkontrolowanymi, wyniki Apator GmbH;
- Segment Automatyzacji Sieci – wyniki Apator Elkomtech, wyniki Apator Rector (w poprzednim sprawozdaniu finansowym Apator Rector stanowił część segmentu pomiarowego), wyniki Apator S.A. w części dotyczącej linii łączeniowej z wyłączeniem kosztów zarządzania Grupy Kapitałowej Apator;
- Segment Pozostałe ("non-core") - wyniki Apator Mining oraz Apator Control.

Obroty wewnętrzne między spółkami Grupy Kapitałowej są eliminowane dla celów raportowania segmentów działalności.

6. Podstawowe osądy i podstawy szacowania niepewności

Sporządzenie skonsolidowanego sprawozdania finansowego zgodnie z MSSF wymaga od Zarządu Spółki dokonania szacunków, osądów i założeń, które mają wpływ na przyjęte zasady oraz prezentowane wartości aktywów, pasywów, przychodów i kosztów. Szacunki oraz związane z nimi założenia opierają się na doświadczeniu historycznym oraz różnych czynnikach, które są uznawane za racjonalne w danych okolicznościach. Wyniki tych szacunków dają podstawę do profesjonalnego osądu, co do wartości księgowej aktywów i pasywów. W istotnych kwestiach Zarząd Spółki dokonując szacunków opiera się na opiniach niezależnych ekspertów. Faktyczna wartość może różnić się od wartości szacowanej.

Szacunki i związane z nimi założenia podlegają bieżącej weryfikacji. Zmiana szacunków księgowych jest ujmowana w okresie, w którym zmiana została dokonana.

Nazwa jednostki:	Grupa Kapitałowa Apator			Strona 32
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	01.01.2014 – 31.12.2014	Waluta sprawozdawcza:	złoty polski (PLN)	
Poziom zaokrąglenia:	wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)			

Szacunki i założenia, które mają istotny wpływ na wartości ujawnione w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym grupy kapitałowej Apator zostały ujęte w następujących notach:

- Utrata wartości: wartości niematerialnych (nota 8.3), wartości firmy (nota 8.4), rzeczowych aktywów trwałych (nota 8.5), pozostałych aktywów finansowych (nota 8.8), zapasów (nota 8.9), należności (nota 8.10)
- Rezerwy (nota 8.19)
- Odroczony podatek dochodowy (nota 8.21)

7. Informacja dotycząca sezonowości działalności

W związku z wytwarzaniem przez Grupę Apator dóbr inwestycyjnych, przy analizie przychodów zaznacza się sezonowość sprzedaży. W minionych latach Grupa uzyskiwała wyższe przychody w III i IV kwartale. Począwszy od 2012 roku zauważalny był powolny zanik sezonowości. Jednak z uwagi na wejście w 2014 roku w skład Grupy spółki Apator Elkomtech S.A. (wysoka sezonowość – istotny IV kwartał), sezonowość stała się ponownie zauważalna. W kolejnych latach przychody Grupy Kapitałowej mogą okazać się ponownie trwale wyższe w IV kwartale.

Nazwa jednostki:	Grupa Kapitałowa Apator			Strona 33
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	01.01.2014 – 31.12.2014	Waluta sprawozdawcza:	złoty polski (PLN)	
Poziom zaokrąglenia:	wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)			

8. Noty objaśniające do skonsolidowanego sprawozdania finansowego

8.1. Segmenty operacyjne

Przy podejmowaniu decyzji strategicznych i operacyjnych zarząd kieruje się podziałem na tzw. segmenty biznesowe. Segmenty te to: Automatyzacja Sieci (urządzenia sterujące i łączeniowe oraz inna infrastruktura i oprogramowanie dla sieci energetycznych), segment Pomiarowy (liczniki energii elektrycznej, gazu, wody i ciepła wraz z towarzyszącymi usługami) oraz segment Pozostałe („non-core” - inna aparatura sterująca i aparatura dla górnictwa), który jest poza strategicznymi kierunkami rozwoju i w którym grupa nie jest liderem. Zmiana w prezentacji segmentów biznesowych grupy między 2013 r. i 2014 r. polega na wyłączeniu wyników spółki Apator Rector Sp. z o.o. z segmentu Pomiarowego i włączeniu ich do segmentu Automatyzacja Sieci, co lepiej odpowiada charakterowi działalności operacyjnej tej spółki (w związku z jej koncentracją na dostarczaniu produktów służących do zarządzania infrastrukturą sieciową OSD). Ponadto, ograniczony został zakres pozycji nieprzypisanych. Obecnie obejmuje on jedynie koszty funkcjonowania osób i jednostek organizacyjnych grupy, których działalność ma charakter ogólnogrupowy i których nie można wprost przypisać do konkretnego segmentu. Dane za 2013 rok zostały odpowiednio przekształcone.

WYSZCZEGÓLNIENIE	Segment Pomiarowy	Automatyzacja sieci	Pozostałe („non-core”)	Pozycje nieprzypisane	Razem
Wyniki finansowe segmentów operacyjnych za okres od 01.01.2014 do 31.12.2014					
Przychody ze sprzedaży	516 367	139 245	69 382	-	724 994
Koszt własny sprzedaży	368 501	84 106	55 198	-	507 805
Zysk brutto ze sprzedaży	147 866	55 139	14 184	-	217 189
Koszty sprzedaży	24 031	6 188	3 665	240	34 124
Koszty ogólnego zarządu	54 866	17 070	5 756	3 510	81 202
Zysk ze sprzedaży	68 969	31 881	4 763	(3 750)	101 863
Pozostałe przychody (koszty) operacyjne	2 227	(1 548)	(325)	-	354
Przychody (koszty) restrukturyzacji	140	-	-	-	140
Udział w zyskach spółek stowarzyszonych	4 041	2	-	-	4 043
Zysk z działalności operacyjnej	75 377	30 335	4 438	(3 750)	106 400
Amortyzacja	15 172	7 710	1 502	-	24 384
EBITDA	90 549	38 045	5 940	(3 750)	130 784
Wyniki finansowe segmentów operacyjnych za okres od 01.01.2013 do 31.12.2013					
Przychody ze sprzedaży	454 385	137 708	90 907	-	683 000
Koszt własny sprzedaży	313 490	98 254	70 263	-	482 007
Zysk brutto ze sprzedaży	140 895	39 454	20 644	-	200 993
Koszty sprzedaży	24 975	7 030	3 480	240	35 725
Koszty ogólnego zarządu	51 953	15 360	6 505	3 705	77 523
Zysk ze sprzedaży	63 967	17 064	10 659	(3 945)	87 745
Pozostałe przychody (koszty) operacyjne	(3 183)	519	(580)	-	(3 244)
Przychody (koszty) restrukturyzacji	(277)	-	-	-	(277)
Udział w zyskach spółek stowarzyszonych	1 274	14	-	-	1 288
Zysk z działalności operacyjnej	61 781	17 597	10 079	(3 945)	85 512
Amortyzacja	13 959	5 421	1 354	-	20 734
EBITDA	75 740	23 018	11 433	(3 945)	106 246

Nazwa jednostki:	Grupa Kapitałowa Apator			Strona 34
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	01.01.2014 – 31.12.2014	Waluta sprawozdawcza:	złoty polski (PLN)	
Poziom zaokrąglenia:	wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)			

8.2. Informacje geograficzne

Grupa Apator wyodrębniła trzy następujące obszary działalności:

- Kraj – obejmujący sprzedaż na terenie kraju
- Unia – sprzedaż zrealizowana w krajach Unii Europejskiej
- Eksport – sprzedaż zrealizowana w pozostałych krajach

WYSZCZEGÓLNIENIE	Kraj	Eksport	Unia	Razem
Przychody ze sprzedaży segmentów geograficznych za okres od 01.01.2014 do 31.12.2014				
Przychody ogółem	400 324	176 895	147 775	724 994
Sprzedaż na zewnątrz	400 324	119 048	146 766	666 138
Sprzedaż do jednostek powiązanych	-	57 847	1 009	58 856
Przychody ze sprzedaży segmentów geograficznych za okres od 01.01.2013 do 31.12.2013				
Przychody ogółem	372 377	154 841	155 782	683 000
Sprzedaż na zewnątrz	372 377	100 964	155 175	628 516
Sprzedaż do jednostek powiązanych	-	53 877	607	54 484

Nazwa jednostki:	Grupa Kapitałowa Apator		Strona 35
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	01.01.2014 – 31.12.2014	Waluta sprawozdawcza:	złoty polski (PLN)
Poziom zaokrągleń:	wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)		

8.3. Wartości niematerialne

Dane dotyczące wartości niematerialnych zaprezentowano w poniższej tabeli.

WYSZCZEGÓLNIENIE	WARTOŚĆ FIRMY / RELACJE Z KLIENTA- MI	PATENTY I LICENCJE, OPROGRAMO- WANIE KOMPUTEROWE	KOSZTY PRAC ROZWOJOWYCH	POZOSTAŁE WARTOŚCI NIEMATERIALNE	ZALICZKI NA WARTOŚCI NIEMATERIALNE	RAZEM
Wartość netto na dzień 01.01.2013	61	1 706	2 261	228	144	4 400
Zmiana z tytułu przejęcia / wyłączenia jednostki	-	1	-	(92)	-	(91)
Zwiększenie z tytułu nabycia	-	2 057	-	-	-	2 057
Zwiększenie z tytułu własnej produkcji	-	-	2 524	-	-	2 524
Zwiększenie z tytułu zaliczki na wartości niematerialne	-	-	-	-	163	163
Zmniejszenie z tytułu likwidacji	-	(54)	(37)	-	-	(91)
Rozliczenie zaliczki na wartości niematerialne	-	-	-	-	(307)	(307)
Amortyzacja	-	(754)	(737)	(72)	-	(1 563)
Zmniejszenie dotychczasowego umorzenia z tytułu likwidacji	-	54	37	-	-	91
Pozostałe zmiany- brutto	-	22	(250)	-	-	(228)
Wartość netto na dzień 31.12.2013	61	3 032	3 798	64	-	6 955
Wartość netto na dzień 01.01.2014	61	3 032	3 798	64	-	6 955
Zmiana z tytułu przejęcia / wyłączenia jednostki	-	138	733	-	-	871
Zwiększenie z tytułu nabycia	26 800	1 583	-	-	7	28 390
Zwiększenie z tytułu własnej produkcji	-	-	4 007	-	-	4 007
Zwiększenie z tytułu przyjęcia z leasingu finansowego	-	48	-	-	-	48
Zwiększenie z tytułu zaliczki na wartości niematerialne	-	-	-	-	140	140
Zmniejszenie z tytułu likwidacji	-	(268)	(326)	-	-	(594)
Amortyzacja	(2 010)	(1 051)	(1 064)	(5)	-	(4 130)
Zmniejszenie dotychczasowego umorzenia z tytułu likwidacji	-	268	326	-	-	594
Pozostałe zmiany- brutto	-	4	-	-	-	4
Pozostałe zmiany- umorzenie	-	(2)	-	-	-	(2)
Wartość netto na dzień 31.12.2014	24 851	3 752	7 474	59	147	36 283
Stan na dzień 31.12.2013						
Wartość brutto	61	9 643	13 996	5 718	-	29 418
Suma dotychczasowego umorzenia i odpisów aktualizujących	-	(6 611)	(10 198)	(5 654)	-	(22 463)
Wartość netto	61	3 032	3 798	64	-	6 955
Stan na dzień 31.12.2014						
Wartość brutto	26 861	11 148	18 410	5 718	147	62 284
Suma dotychczasowego umorzenia i odpisów aktualizujących	(2 010)	(7 396)	(10 936)	(5 659)	-	(26 001)
Wartość netto	24 851	3 752	7 474	59	147	36 283

Nazwa jednostki:	Grupa Kapitałowa Apator			Strona 36
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	01.01.2014 – 31.12.2014	Waluta sprawozdawcza:	złoty polski (PLN)	
Poziom zaokrąglenia:	wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)			

WYSZCZEGÓLNIENIE	na dzień	
	31.12.2014	31.12.2013
Wartość brutto wszystkich w pełni zamortyzowanych wartości niematerialnych będących nadal w użytkowaniu	10 520	9 507
Wartość nakładów na prace badawcze i rozwojowe ujętych jako koszt w okresie	5 678	6 112
Kwota kosztów finansowania zewnętrznego aktywowana w danym okresie	16	15

8.4. Wartość firmy

Dane dotyczące wartości firmy prezentują poniższe tabele.

NAZWA JEDNOSTKI ZALEŻNEJ	na dzień	
	31.12.2014	31.12.2013
Apator Control Sp.z o.o.	75	75
Apator Rector Sp.z o.o.	43 106	42 969
Apator Elkomtech S.A.	29 339	-
Apator Powogaz S.A.	17 855	17 855
Apator Telemetry Sp.z o.o.	1 832	1 832
Apator Metra s.r.o.	627	618
Apator Metroteks	216	357
Wartość firmy netto	93 050	63 706

WYSZCZEGÓLNIENIE	w okresie	
	od 01.01.2014	od 01.01.2013
	do 31.12.2014	do 31.12.2013
Wartość firmy brutto na początek okresu	64 041	66 583
Zwiększenie z tytułu korekt wynikających z późniejszego ujęcia / nabycia	29 475	806
Zmniejszenie z tytułu sprzedaży jednostki	-	(3 289)
Różnice kursowe netto z przeliczenia sprawozdania finansowego na walutę prezentacji	(131)	(59)
Wartość firmy brutto na koniec okresu	93 385	64 041
Odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości na początek okresu	(335)	(335)
Odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości na koniec okresu	(335)	(335)
Wartość firmy netto na koniec okresu	93 050	63 706

Na dzień 31 grudnia 2014 roku Grupa przeprowadziła test na utratę wartości w odniesieniu do wartości firmy przy założeniu średnioważonego kosztu kapitału na poziomie 6,9% i pięcioletniego okresu prognozy. Na podstawie przeprowadzonych testów nie stwierdzono utraty wartości firmy.

Test na utratę wartości firmy przeprowadzono w oparciu o szacunek bieżącej wartości sumy przyszłych wolnych przepływów pieniężnych generowanych przez poszczególne ośrodki wypracowujące środki pieniężne, uwzględniających podatek, zmianę stanu sald majątku obrotowego i nakłady na środki trwałe i wartości niematerialne.

Nazwa jednostki:	Grupa Kapitałowa Apator		Strona 37
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	01.01.2014 – 31.12.2014	Waluta sprawozdawcza:	złoty polski (PLN)
Poziom zaokrąglenia:	wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)		

Dla lat 2015 - 2019 przepływy oszacowano w oparciu o istniejące biznes plany. Dla określenia wartości rezydualnej zastosowano ostrożną, zerową stopę wzrostu w latach po roku 2019. W grupie kapitałowej Apator, ośrodki wypracowujące środki pieniężne stanowią spółki bezpośrednio zależne od Apator S.A. lub grupy spółek, których jednostki nadrzędne są spółkami bezpośrednio zależnymi od Apator S.A., a które charakteryzuje jednorodna baza aktywów służąca do realizacji działalności operacyjnej.

8.5. Rzeczowe aktywa trwałe

Do najistotniejszych nakładów na rzeczowe aktywa trwałe w trakcie 2014 roku należały inwestycje w maszyny i urządzenia oraz pozostałe aktywa trwałe.

WYSZCZEGÓLNIENIE	GRUNTY, BUDYNKI I BUDOWLE	MASZYNY I URZĄDZENIA	ŚRODKI TRANSPOR- TU	POZOSTAŁE RZECZOWE AKTYWA TRWAŁE	RZECZOWE AKTYWA TRWAŁE W BUDOWIE	ZALICZKI NA RZECZOWE AKTYWA TRWAŁE	RAZEM
Wartość netto na dzień 01.01.2013	76 766	31 930	5 249	21 905	3 129	204	139 183
Zmiana z tytułu przejęcia / wyłączenia jednostki	(4)	(37)	(1 069)	(4)	-	-	(1 114)
Zwiększenie z tytułu nabycia	5 562	7 249	1 099	5 356	-	-	19 266
Zwiększenie stanu z tytułu modernizacji	1 848	653	4	503	-	-	3 008
Zwiększenie z tytułu własnej produkcji	-	247	-	303	-	-	550
Zwiększenie z tytułu przyjęcia z leasingu finansowego	-	-	2 688	276	-	-	2 964
Zwiększenie z tytułu zaliczki na rzeczowe aktywa trwałe oraz rzeczowych aktywów trwałych w budowie	-	-	-	-	27 739	3 672	31 411
Zmniejszenie z tytułu zbycia	-	(2 016)	(1 001)	-	-	-	(3 017)
Zmniejszenie z tytułu likwidacji	(16)	(457)	(721)	(1 266)	-	-	(2 460)
Zmniejszenie wynikające z przekwalifikowania- do aktywów przeznaczonych do sprzedaży	(356)	(10 193)	(109)	-	-	-	(10 658)
Rozliczenie zaliczki na rzeczowe aktywa trwałe oraz rzeczowych aktywów trwałych w budowie	-	-	-	-	(25 382)	(2 729)	(28 111)
Pozostałe odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości aktywów	-	10	-	124	-	-	134
Amortyzacja	(2 491)	(7 788)	(1 893)	(7 012)	-	-	(19 184)
Zmniejszenie dotychczasowego umorzenia z tytułu zbycia	-	1 534	858	-	-	-	2 392
Zmniejszenie dotychczasowego umorzenia z tytułu likwidacji	16	446	721	880	-	-	2 063
Zmniejszenie dotychczasowego umorzenia z tytułu przekwalifikowania- do aktywów przeznaczonych do sprzedaży	270	10 024	108	-	-	-	10 402
Pozostałe zmiany- brutto	(435)	(263)	(19)	(4)	-	-	(721)
Pozostałe zmiany- umorzenie	34	83	8	-	-	-	125
Wartość netto na dzień 31.12.2013	81 194	31 422	5 923	21 061	5 486	1 147	146 233
Wartość netto na dzień 01.01.2014	81 194	31 422	5 923	21 061	5 486	1 147	146 233
Zmiana z tytułu przejęcia / wyłączenia jednostki	15 239	2 001	276	180	60	-	17 756
Zwiększenie z tytułu nabycia	-	6 447	1 120	9 843	-	17	17 427

Nazwa jednostki:	Grupa Kapitałowa Apator			Strona 38
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	01.01.2014 – 31.12.2014	Waluta sprawozdawcza:	złoty polski (PLN)	
Poziom zaokrąglenia:	wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)			

WYSZCZEGÓLNIENIE	GRUNTY, BUDYNKI I BUDOWLE	MASZYNY I URZĄDZENIA	ŚRODKI TRANSPOR- TU	POZOSTAŁE RZECZOWE AKTYWA TRWAŁE	RZECZOWE AKTYWA TRWAŁE W BUDOWIE	ZALICZKI NA RZECZOWE AKTYWA TRWAŁE	RAZEM
Zwiększenie stanu z tytułu modernizacji	1 444	679	-	895	-	-	3 018
Zwiększenie z tytułu własnej produkcji	-	1 349	-	318	-	-	1 667
Zwiększenie z tytułu przyjęcia z leasingu finansowego	-	759	1 144	1 437	-	-	3 340
Zwiększenie z tytułu zaliczki na rzeczowe aktywa trwałe oraz rzeczowych aktywów trwałych w budowie	-	-	-	-	24 344	2 474	26 818
Zmniejszenie z tytułu zbycia	(1 727)	(623)	(762)	(15)	-	-	(3 127)
Zmniejszenie z tytułu likwidacji	(201)	(637)	(170)	(4 174)	-	-	(5 182)
Rozliczenie zaliczki na rzeczowe aktywa trwałe oraz rzeczowych aktywów trwałych w budowie	-	-	-	-	(23 885)	(2 301)	(26 186)
Pozostałe odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości aktywów	1	9	-	-	-	-	10
Amortyzacja	(2 816)	(8 118)	(2 283)	(7 037)	-	-	(20 254)
Zmniejszenie dotychczasowego umorzenia z tytułu zbycia	1 650	483	626	120	-	-	2 879
Zmniejszenie dotychczasowego umorzenia z tytułu likwidacji	173	635	131	4 152	-	-	5 091
Pozostałe zmiany- brutto	91	(90)	(2)	136	-	-	135
Pozostałe zmiany- umorzenie	(9)	(15)	(1)	22	(21)	-	(24)
Wartość netto na dzień 31.12.2014	95 039	34 301	6 002	26 938	5 984	1 337	169 601
Stan na dzień 31.12.2013							
Wartość brutto	99 476	90 815	13 327	103 892	5 486	1 147	314 143
Suma dotychczasowego umorzenia i odpisów aktualizujących	(18 282)	(59 393)	(7 404)	(82 831)	-	-	(167 910)
Wartość netto	81 194	31 422	5 923	21 061	5 486	1 147	146 233
Stan na dzień 31.12.2014							
Wartość brutto	114 322	100 700	14 933	112 512	6 005	1 337	349 809
Suma dotychczasowego umorzenia i odpisów aktualizujących	(19 283)	(66 399)	(8 931)	(85 574)	(21)	-	(180 208)
Wartość netto	95 039	34 301	6 002	26 938	5 984	1 337	169 601

Do pozabilansowych rzeczowych aktywów trwałych Grupy (zaprezentowanych w poniższej tabeli) zaliczane są dzierżawione nieruchomości, prawo użytkowania wieczystego gruntu oraz aktywa trwałe wykorzystywane w działalności socjalnej.

WYSZCZEGÓLNIENIE	na dzień	
	31.12.2014	31.12.2013
Grunty, budynki i budowle	6 547	7 957
Maszyny i urządzenia	1 017	497
Środki transportu	40	257
Razem	7 604	8 711

Nazwa jednostki:	Grupa Kapitałowa Apator		Strona 39
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	01.01.2014 – 31.12.2014	Waluta sprawozdawcza:	złoty polski (PLN)
Poziom zaokrągleń:	wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)		

WYSZCZEGÓLNIENIE	na dzień	
	31.12.2014	31.12.2013
Wartość brutto wszystkich w pełni zamortyzowanych rzeczowych aktywów trwałych będących nadal w użyciu	83 358	84 150
Kwota kosztów finansowania zewnętrznego aktywowana w danym okresie	-	6
Wartość sprawozdawcza rzeczowych aktywów trwałych stanowiących zabezpieczenie zobowiązań	64 523	51 897

Na nieruchomościach położonych w Pomorskiej Specjalnej Strefie Ekonomicznej w Ostaszewie Apator S.A. ma ustanowioną hipotekę do kwoty 40.000 tys. zł jako zabezpieczenie kredytu zaciągniętego w Banku Handlowym w Warszawie S.A.

Na rzeczowych aktywach trwałych Apator S.A. ustanowiono zastaw rejestrowy do maksymalnej kwoty zabezpieczenia wynoszącej 15.639 tys. zł jako zabezpieczenie kredytu na zakup akcji Apator Elkomtech S.A. zaciągniętego w Banku Handlowym w Warszawie S.A. (nota 8.32).

Na 31 grudnia 2014 roku na nieruchomości Apator Powogaz S.A. w Poznaniu ustanowione były dwie hipoteki (w łącznej kwocie 3.000 tys. EUR) z tytułu zabezpieczenia kredytu inwestycyjnego zaciągniętego w Raiffeisen Bank na zakup 100% udziałów w Apator Metra. Na nieruchomości Apator Powogaz S.A. w Pniewach ustanowiona jest hipoteka przymusowa w kwocie 117 tys. zł, stanowiąca zabezpieczenie zobowiązania wobec Starosty Szamotulskiego z tytułu przekształcenia użytkowania wieczystego w prawo własności.

W związku z zawartą przez Apator Mining Sp. z o.o. umową kredytową, na nieruchomości spółki ustanowiono hipotekę do kwoty 5.200 tys. zł.

Na nieruchomościach FAP Pafal S.A., w związku z umową o kredyt w rachunku bieżącym, ustanowiono hipotekę w wysokości 12.000 tys. zł.

Na dzień 31 grudnia 2014 roku nie wystąpiły przesłanki świadczące o utracie wartości istotnych rzeczowych aktywów trwałych. Zestawienie zmian odpisów zaprezentowano w tabeli poniżej.

WYSZCZEGÓLNIENIE	GRUNTY, BUDYNKI I BUDOWLE	MASZYNY I URZĄDZENIA	POZOSTAŁE RZECZOWE AKTYWA TRWAŁE	RAZEM
Wartość odpisów na dzień 01.01.2013	2 233	570	127	2 930
Wykorzystanie odpisu- spisanie	-	(10)	(124)	(134)
Wartość odpisów na dzień 31.12.2013	2 233	560	3	2 796
Wartość odpisów na dzień 01.01.2014	2 233	560	3	2 796
Wykorzystanie odpisu- spisanie	(1)	(9)	-	(10)
Wartość odpisów na dzień 31.12.2014	2 232	551	3	2 786

Grupa posiada rzeczowe aktywa trwałe wykorzystywane w działalności socjalnej. Informacje dotyczące tych aktywów przedstawiono w poniższej tabeli.

Nazwa jednostki:	Grupa Kapitałowa Apator		Strona 40
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	01.01.2014 – 31.12.2014	Waluta sprawozdawcza:	złoty polski (PLN)
Poziom zaokrąglenia:	wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)		

WYSZCZEGÓLNIENIE	GRUNTY, BUDYNKI I BUDOWLE	MASZYNY I URZĄDZENIA	ŚRODKI TRANSPORTU	POZOSTAŁE RZECZOWE AKTYWA TRWAŁE	RZECZOWE AKTYWA TRWAŁE W BUDOWIE	RAZEM
Wartość netto na dzień 01.01.2013	1 405	2	-	266	329	2 002
Zwiększenie stanu z tytułu modernizacji	454	-	-	-	-	454
Zwiększenie z tytułu zaliczki na rzeczowe aktywa trwałe oraz rzeczowych aktywów trwałych w budowie	-	-	-	-	125	125
Rozliczenie zaliczki na rzeczowe aktywa trwałe oraz rzeczowych aktywów trwałych w budowie	-	-	-	-	(454)	(454)
Amortyzacja	(56)	(1)	-	(52)	-	(109)
Wartość netto na dzień 31.12.2013	1 803	1	-	214	-	2 018
Wartość netto na dzień 01.01.2014	1 803	1	-	214	-	2 018
Zwiększenie z tytułu nabycia	-	20	-	6	-	26
Zwiększenie stanu z tytułu modernizacji	166	-	-	-	-	166
Zwiększenie wynikające z przekwalifikowania- pozostałe	-	4	47	-	-	51
Zwiększenie z tytułu zaliczki na rzeczowe aktywa trwałe oraz rzeczowych aktywów trwałych w budowie	-	-	-	-	198	198
Rozliczenie zaliczki na rzeczowe aktywa trwałe oraz rzeczowych aktywów trwałych w budowie	-	-	-	-	(192)	(192)
Amortyzacja	(70)	(2)	-	(53)	-	(125)
Zmniejszenie dotychczasowego umorzenia z tytułu przekwalifikowania- pozostałe	-	(4)	(47)	-	-	(51)
Pozostałe zmiany	90	-	-	-	-	90
Wartość netto na dzień 31.12.2014	1 989	19	-	167	6	2 181

8.6. Nieruchomości inwestycyjne

Do nieruchomości inwestycyjnych grupa kapitałowa Apator zakwalifikowała zakupione grunty wraz z budynkami, które Grupa oddała w dzierżawę podmiotom niepowiązanym.

WYSZCZEGÓLNIENIE	w okresie	
	od 01.01.2014	od 01.01.2013
	do 31.12.2014	do 31.12.2013
Wartość na początek okresu	1 721	1 735
Zmniejszenie z tytułu likwidacji	-	(143)
Różnice kursowe netto z przeliczenia sprawozdania finansowego na walutę prezentacji	6	(31)
Zwiększenie wartości godziwej	-	162
Zmniejszenie wartości godziwej	(84)	(2)
Wartość na koniec okresu	1 643	1 721

Nieruchomości te zostały wycenione w wartości godziwej przez niezależnego rzeczoznawcę majątkowego.

Nazwa jednostki:	Grupa Kapitałowa Apator		Strona 41
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	01.01.2014 – 31.12.2014	Waluta sprawozdawcza:	złoty polski (PLN)
Poziom zaokrąglenia:	wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)		

Dochody i koszty z tytułu nieruchomości inwestycyjnych prezentuje tabela.

WYSZCZEGÓLNIENIE	w okresie	
	od 01.01.2014	od 01.01.2013
	do 31.12.2014	do 31.12.2013
Dochody z czynszu ujęte w bieżącym wyniku	152	236
Bezpośrednie koszty operacyjne dotyczące nieruchomości inwestycyjnej, która w okresie przynosiła dochody z czynszów	26	126
Wartość sprawozdawcza nieruchomości inwestycyjnych stanowiących zabezpieczenie zobowiązań	407	401

Na dzień 31 grudnia 2014 roku Grupa dokonała wyceny nieruchomości inwestycyjnych poprzez odniesienie do rynkowych cen transakcyjnych dotyczących podobnych nieruchomości. Z uwagi na niską wartość przeszacowania, aktualizacji wyceny dokonuje się raz w roku.

Nieruchomości inwestycyjne Grupa klasyfikuje do II poziomu hierarchii wartości godziwej.

8.7. Inwestycje w jednostkach współkontrolowanych

Inwestycje w jednostkach współkontrolowanych to wspólne przedsięwzięcia Grupy. Charakter tych inwestycji umożliwia wspólne podejmowanie strategicznych decyzji odnośnie tych jednostek.

Dane dotyczące podmiotów współkontrolowanych prezentują poniższe tabele.

WYSZCZEGÓLNIENIE	NAZWA SPÓŁKI		
	OOO APATOR ELEKTRO	GWI Ltd.	ZAO TEPILOVODOMER
Procent posiadanych udziałów na dzień 31.12.2014	50,00%	50,00%	50,00%
Procent posiadanych udziałów na dzień 31.12.2013	50,00%	50,00%	50,00%
Procent posiadanych głosów na dzień 31.12.2014	50,00%	50,00%	50,00%
Procent posiadanych głosów na dzień 31.12.2013	50,00%	50,00%	50,00%

WYSZCZEGÓLNIENIE	NAZWA SPÓŁKI			RAZEM
	APATOR ELEKTRO Sp. z o.o.	GEORGE WILSON INDUSTRIES Ltd.	TEPILOV- DOMER	
Wartość na dzień 01.01.2013	-	3 337	3 234	6 571
Zmiany kapitału własnego z tytułu wypłaty dywidendy	-	-	(2 094)	(2 094)
Udział w zyskach (stratach) jednostek współkontrolowanych	14	(413)	1 687	1 288
Różnice kursowe netto z przeliczenia sprawozdania finansowego na walutę prezentacji	8	-	(219)	(211)
Zmiana z tytułu niezrealizowanej marży na sprzedaży	(346)	-	(202)	(548)
Pozostałe zmiany	324	-	(51)	273
Wartość na dzień 31.12.2013	-	2 924	2 355	5 279

Nazwa jednostki:	Grupa Kapitałowa Apator		Strona 42
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	01.01.2014 – 31.12.2014	Waluta sprawozdawcza:	złoty polski (PLN)
Poziom zaokrągleń:	wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)		

WYSZCZEGÓLNIENIE	NAZWA SPÓŁKI			RAZEM
	APATOR ELEKTRO Sp. z o.o.	GEORGE WILSON INDUSTRIES Ltd.	TEPLOVO- DOMER	
Wartość na dzień 01.01.2014	-	2 924	2 355	5 279
Zmiany kapitału własnego z tytułu wypłaty dywidendy	-	-	(1 554)	(1 554)
Udział w zyskach (stratach) jednostek współkontrolowanych	2	3 770	270	4 042
Różnice kursowe netto z przeliczenia sprawozdania finansowego na walutę prezentacji	(8)	-	(858)	(866)
Zmiana z tytułu niezrealizowanej marży na sprzedaży	(58)	-	395	337
Pozostałe zmiany	64	10 508	(91)	10 481
Wartość na dzień 31.12.2014	-	17 202	517	17 719

WYSZCZEGÓLNIENIE	APATOR ELEKTRO Sp. z o.o.	GEORGE WILSON INDUSTRIES Ltd.	TEPLOVODOMER	RAZEM
Wartość na dzień 31.12.2014				
Aktywa trwałe	14	8 256	128	8 398
Aktywa obrotowe	4 094	15 652	13 148	32 894
Zobowiązania długoterminowe	(1 023)	(18 580)	-	(19 603)
Zobowiązania krótkoterminowe	(3 051)	(5 443)	(9 424)	(17 918)
Aktywa netto	34	(115)	3 852	3 771
Korekta z tytułu marży zatrzymanej w zapasach	(809)	-	(2 818)	(3 627)
Aktywa netto do wyliczenia udziału	(775)	(115)	1 034	144
Udział Grupy w aktywach netto	(388)	(58)	517	71
Przychody ogółem	8 700	37 245	49 668	95 613
Zysk (strata) netto	5	7 540	540	8 085
Całkowite dochody ogółem	5	7 540	540	8 085
Udział Grupy w zysku (stracie) netto	3	3 770	270	4 043
Wartość na dzień 31.12.2013				
Aktywa trwałe	73	8 579	229	8 881
Aktywa obrotowe	3 770	8 160	14 957	26 887
Zobowiązania długoterminowe	(1 567)	(18 685)	-	(20 252)
Zobowiązania krótkoterminowe	(2 231)	(3 265)	(6 867)	(12 363)
Aktywa netto	45	(5 211)	8 319	3 153
Korekta z tytułu marży zatrzymanej w zapasach	(693)	-	(3 608)	(4 301)
Aktywa netto do wyliczenia udziału	(648)	(5 211)	4 711	(1 148)
Udział Grupy w aktywach netto	(324)	(2 606)	2 356	(574)
Przychody ogółem	15 082	22 040	63 303	100 425
Zysk (strata) netto	28	(826)	3 374	2 576
Całkowite dochody ogółem	28	(826)	3 374	2 576
Udział Grupy w zysku (stracie) netto	14	(413)	1 687	1 288

Nazwa jednostki:	Grupa Kapitałowa Apator		Strona 43
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	01.01.2014 – 31.12.2014	Waluta sprawozdawcza:	złoty polski (PLN)
Poziom zaokrąglenia:	wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)		

8.8. Pozostałe aktywa finansowe

Dane dotyczące pozostałych aktywów finansowych zaprezentowano w tabeli poniżej.

WYSZCZEGÓLNIENIE	na dzień	
	31.12.2014	31.12.2013
Pozostałe długoterminowe aktywa finansowe	-	284
Instrumenty pochodne		284
Pozostałe krótkoterminowe aktywa finansowe	2 455	4 522
Akcje spółek dopuszczonych do obrotu publicznego	1	1
Instrumenty pochodne	1 164	3 283
Weksle	1 290	1 238
Pozostałe aktywa finansowe ogółem, w tym:	2 455	4 806
- w pozostałych jednostkach	2 455	4 806

Dane dotyczące odpisów aktualizujących zaprezentowano w poniższej tabeli.

WYSZCZEGÓLNIENIE	na dzień	
	od 01.01.2014	od 01.01.2013
	do 31.12.2014	do 31.12.2013
Wartość odpisów na początek okresu	237	211
Zwiększenie- utworzenie odpisu w ciężar bieżącego wyniku	-	160
Zmniejszenie- odpisanie w przychody niewykorzystanych kwot	(26)	(134)
Wykorzystanie odpisu- spisanie	(1)	-
Wartość odpisów na koniec okresu	210	237

8.9. Zapasy

Informacja o wartości sprawozdawczej zapasów została zaprezentowana w poniższej tabeli.

WYSZCZEGÓLNIENIE	na dzień	
	31.12.2014	31.12.2013
Materiały	40 892	35 891
Produkcja w toku	29 447	28 717
Wyroby gotowe	27 026	26 662
Towary	3 073	2 745
Zaliczki na dostawy	1 192	1 344
Wartość zapasów ogółem	101 630	95 359

Zmiany wartości odpisów aktualizujących zapasy zaprezentowano poniżej.

Nazwa jednostki:	Grupa Kapitałowa Apator		Strona 44
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	01.01.2014 – 31.12.2014	Waluta sprawozdawcza:	złoty polski (PLN)
Poziom zaokrąglenia:	wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)		

WYSZCZEGÓLNIENIE	w okresie	
	od 01.01.2014	od 01.01.2013
	do 31.12.2014	do 31.12.2013
Odpis aktualizujący zapasy ogółem		
Wartość odpisów na początek okresu	5 307	4 668
Zmiana z tytułu przejęcia jednostki	839	-
Zwiększenie- utworzenie odpisu w ciężar bieżącego wyniku	2 545	2 952
Zmniejszenie- odpisanie w przychody niewykorzystanych kwot	(3 122)	(2 262)
Wykorzystanie odpisu- spisanie	(267)	-
Różnice kursowe netto z przeliczenia sprawozdania finansowego na walutę prezentacji	7	(51)
Wartość odpisów na koniec okresu	5 309	5 307

Informacje dodatkowe dotyczące zapasów zaprezentowano w poniższej tabeli.

WYSZCZEGÓLNIENIE	na dzień	
	31.12.2014	31.12.2013
Wartość zapasów ujętych jako koszt w okresie	555 724	537 188
Wartość zapasów stanowiących zabezpieczenie zobowiązań	38 950	31 000

8.10. Należności handlowe oraz pozostałe należności

Informacje o należnościach handlowych oraz o pozostałych należnościach zostały zaprezentowane w tabeli.

WYSZCZEGÓLNIENIE	na dzień	
	31.12.2014	31.12.2013
Należności długoterminowe	7 507	5 719
Należności z tytułu sprzedanych rzeczowych aktywów trwałych oraz wartości niematerialnych	-	5
Złożone depozyty, wadła, kaucje	431	359
Długoterminowe należności handlowe	7 076	5 355
Należności krótkoterminowe, w tym:	170 170	140 056
Należności handlowe	136 866	116 106
Należności bieżące	120 756	102 772
Należności przeterminowane do 1 miesiąca	12 249	10 505
Należności przeterminowane od 1 miesiąca do 3 miesięcy	3 239	2 149
Należności przeterminowane od 3 miesięcy do 6 miesięcy	639	1 300
Należności przeterminowane od 6 miesięcy do 1 roku	577	377
Należności przeterminowane powyżej 1 roku	3 262	2 468
Odpis aktualizujący wartość należności handlowych	(3 856)	(3 465)
Należności z tytułu podatku dochodowego od osób prawnych	145	1 314

Nazwa jednostki:	Grupa Kapitałowa Apator		Strona 45
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	01.01.2014 – 31.12.2014	Waluta sprawozdawcza:	złoty polski (PLN)
Poziom zaokrąglenia:	wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)		

WYSZCZEGÓLNIENIE	na dzień	
	31.12.2014	31.12.2013
Należności z tytułu innych podatków, ceł i ubezpieczeń społecznych	8 947	5 465
Należności z tytułu innych podatków, ceł i ubezpieczeń społecznych	8 965	5 546
Należności z tytułu innych rozliczeń publicznoprawnych	1 623	1 623
Odpis aktualizujący wartość należności z tytułu podatków	(1 641)	(1 704)
Pozostałe należności krótkoterminowe	24 212	17 171
Należności z tytułu sprzedanych rzeczowych aktywów trwałych oraz wartości niematerialnych	400	358
Złożone depozyty, wadła, kaucje	2 333	1 488
Roszczenia sporne	73	68
Przedpłaty- zaliczki na zakup usług	578	823
Inne należności	21 375	14 966
Odpis aktualizujący wartość pozostałych należności krótkoterminowych	(547)	(532)
Należności ogółem, w tym:	177 677	145 775
- od jednostek powiązanych	8 984	5 739
- od pozostałych jednostek	168 693	140 036

Poniżej przedstawiono dane dotyczące odpisów aktualizujących należności.

WYSZCZEGÓLNIENIE	w okresie	
	od 01.01.2014	od 01.01.2013
	do 31.12.2014	do 31.12.2013
Odpis aktualizujący należności ogółem		
Wartość odpisów na początek okresu	5 701	5 464
Zwiększenie- utworzenie odpisu w ciężar bieżącego wyniku	1 158	1 407
Zmniejszenie- odpisanie w przychody niewykorzystanych kwot	(702)	(697)
Wykorzystanie odpisu- spisanie	(122)	(424)
Różnice kursowe netto z przeliczenia sprawozdania finansowego na walutę prezentacji	9	(49)
Wartość odpisów na koniec okresu	6 044	5 701

Informacje dodatkowe dotyczące należności zaprezentowano w tabeli.

WYSZCZEGÓLNIENIE	na dzień	
	31.12.2014	31.12.2013
Wartość należności stanowiących zabezpieczenie zobowiązań	14 434	23 750

Ponadto w Apator S.A. występuje również (jako zabezpieczenie kredytów) cicha cesja wierzytelności w wysokości minimum 30% wszystkich obrotów handlowych.

Nazwa jednostki:	Grupa Kapitałowa Apator		Strona 46
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	01.01.2014 – 31.12.2014	Waluta sprawozdawcza:	złoty polski (PLN)
Poziom zaokrąglenia:	wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)		

8.11. Pożyczki udzielone

Apator Metrix S.A. udzielił jednostce współkontrolowanej pożyczek w łącznej wysokości 1.875 tys. GBP. W 2014 roku dokonano częściowej spłaty w wysokości 175 tys. GBP, w związku z czym saldo pożyczki na koniec 2014 roku wyniosło 1.700 tys. GBP. Oprocentowanie pożyczki ustalono na poziomie stopy bazowej Barclays Bank PLC powiększonej o 3 pkt %, a ostateczny termin spłaty to 31.11.2016 rok (spłata jednorazowa na koniec okresu wymagalności). Udzielone przez Spółkę pożyczki zostały ujęte w sprawozdaniu jako aktywa finansowe w kategorii pożyczki i należności oraz zostały wycenione metodą amortyzowanego kosztu.

Informacje o udzielonych pożyczkach zostały zaprezentowane w tabeli.

WYSZCZEGÓLNIENIE	na dzień	
	31.12.2014	31.12.2013
Udzielone pożyczki długoterminowe, w tym:	9 016	8 994
płatne powyżej 1 roku do 2 lat	530	1 079
płatne powyżej 2 lat do 5 lat	8 486	7 915
Udzielone pożyczki ogółem, w tym:	9 016	8 994
- do jednostek powiązanych	9 016	8 994

8.12. Środki pieniężne i ich ekwiwalenty

Środki pieniężne w banku są oprocentowane według zmiennych stóp procentowych.

Lokaty krótkoterminowe są dokonywane na różne okresy, od jednego dnia do trzech miesięcy, w zależności od aktualnego zapotrzebowania Spółki na środki pieniężne i są oprocentowane według ustalonych dla nich stóp procentowych.

Specyfikację środków pieniężnych i ich ekwiwalentów prezentuje poniższa tabela:

WYSZCZEGÓLNIENIE	na dzień	
	31.12.2014	31.12.2013
Środki pieniężne w kasie	177	120
Środki pieniężne na rachunkach bankowych	31 837	14 589
Lokaty krótkoterminowe	30 088	3 530
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty ogółem	62 102	18 239

Informacje dodatkowe dotyczące środków pieniężnych zaprezentowano w poniższej tabeli.

WYSZCZEGÓLNIENIE	na dzień	
	31.12.2014	31.12.2013
Wartość środków pieniężnych stanowiących zabezpieczenie zobowiązań	29 176	6 393

W wartości środków pieniężnych stanowiących zabezpieczenie zobowiązań na dzień 31.12.2014 roku, 363 tys. zł stanowiły środki o ograniczonej możliwości dysponowania.

Nazwa jednostki:	Grupa Kapitałowa Apator		Strona 47
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	01.01.2014 – 31.12.2014	Waluta sprawozdawcza:	złoty polski (PLN)
Poziom zaokrągleń:	wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)		

8.13. Rozliczenia międzyokresowe

Informacja dotycząca rozliczeń międzyokresowych została zaprezentowana w tabeli.

WYSZCZEGÓLNIENIE	na dzień	
	31.12.2014	31.12.2013
Długoterminowe rozliczenia międzyokresowe	2	9
Certyfikacja, legalizacja	-	5
Ubezpieczenia	1	-
Inne rozliczenia międzyokresowe	1	4
Krótkoterminowe rozliczenia międzyokresowe	2 047	1 636
Opłaty administracyjne	65	74
Certyfikacja, legalizacja	149	157
Ubezpieczenia	623	606
Usługi informatyczne	235	258
Usługi marketingowe	309	253
Szkolenia	39	6
Remonty	23	-
Inne rozliczenia międzyokresowe	604	282

8.14. Aktywa trwale przeznaczone do sprzedaży

W 2014 roku spółka FAP Pafal S.A. sprzedała aktywa zakwalifikowane w 2013 roku jako aktywa przeznaczone do sprzedaży.

WYSZCZEGÓLNIENIE	w okresie	
	od 01.01.2014	od 01.01.2013
	do 31.12.2014	do 31.12.2013
Wartość na początek okresu	256	-
Zwiększenie wynikające z przekwalifikowania	-	256
Zmniejszenie z tytułu zbycia	(256)	-
Wartość na koniec okresu	-	256

Nazwa jednostki:	Grupa Kapitałowa Apator		Strona 48
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	01.01.2014 – 31.12.2014	Waluta sprawozdawcza:	złoty polski (PLN)
Poziom zaokrągleń:	wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)		

8.15. Kapitał podstawowy

Informacja o kapitale podstawowym została zaprezentowana w tabeli.

WYSZCZEGÓLNIENIE	na dzień	
	31.12.2014	31.12.2013
Liczba akcji	33 107 028	33 107 028
Wartość nominalna akcji	0,10	0,10
Kapitał podstawowy	3 311	3 311

Struktura akcjonariuszy na dzień 31 grudnia 2014 roku została przedstawiona w tabeli.

Imię i Nazwisko	Akcje imienne	Akcje na okaziciela	Suma akcji	Liczba głosów	Udział w kapitale	Udział w głosach
Apator Mining sp. z o. o.	-	3 600 000	3 600 000	3 600 000	10,87%	6,40%
Mariusz Lewicki	1 164 669	884 331	2 049 000	5 543 007	6,19%	9,85%
Tadeusz Sosgórnik	993 102	907 401	1 900 503	4 879 809	5,74%	8,67%
Danuta Guzowska	954 214	566 065	1 520 279	4 382 921	4,59%	7,79%
Zbigniew Jaworski	760 848	569 100	1 329 948	3 612 492	4,02%	6,42%
Janusz Marzygliński	818 092	224 639	1 042 731	3 497 007	3,15%	6,21%
Pozostali	3 033 205	18 631 362	21 664 567	30 764 182	65,44%	54,66%
OGÓŁEM	7 724 130	25 382 898	33 107 028	56 279 418	100,00%	100,00%

8.16. Pozostałe kapitały

Informacje o pozostałych kapitałach zostały zaprezentowane w tabeli.

WYSZCZEGÓLNIENIE	na dzień	
	31.12.2014	31.12.2013
Kapitał zapasowy ze sprzedaży akcji własnych powyżej ich wartości nominalnej	15 142	15 142
Pozostały kapitał zapasowy	256 581	207 219
Akcje własne	(3 524)	(3 524)
Kapitały rezerwowe	4 000	4 000
Pozostałe kapitały ogółem	272 199	222 837

Nazwa jednostki:	Grupa Kapitałowa Apator			Strona 49
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	01.01.2014 – 31.12.2014	Waluta sprawozdawcza:	złoty polski (PLN)	
Poziom zaokrąglenia:	wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)			

WYSZCZEGÓLNIENIE	KAPITAŁ ZAPASOWY ZE SPRZEDAŻY AKCJI WŁASNYCH POWYŻEJ ICH WARTOŚCI NOMINALNEJ	POZOSTAŁY KAPITAŁ ZAPASOWY	AKCJE WŁASNE	KAPITAŁY REZERWOWE	RAZEM
Stan na dzień 01.01.2013	15 142	171 353	(3 524)	4 000	186 971
Zwiększenie w okresie od 01.01.2013 do 31.12.2013	-	35 866	-	-	35 866
Podział wyniku	-	35 866	-	-	35 866
Stan na dzień 31.12.2013	15 142	207 219	(3 524)	4 000	222 837
Stan na dzień 01.01.2014	15 142	207 219	(3 524)	4 000	222 837
Zwiększenie w okresie od 01.01.2014 do 31.12.2014	-	49 817	-	-	49 817
Podział wyniku	-	49 817	-	-	49 817
Zmniejszenie w okresie od 01.01.2014 do 31.12.2014	-	(455)	-	-	(455)
Pokrycie straty z kapitału zapasowego	-	(455)	-	-	(455)
Stan na dzień 31.12.2014	15 142	256 581	(3 524)	4 000	272 199

WYSZCZEGÓLNIENIE	na dzień	
	31.12.2014	31.12.2013
Kapitał na wypłatę dywidendy	4 000	4 000
Kapitały rezerwowe ogółem	4 000	4 000

Sposób podziału zysku w jednostce dominującej Apator S.A.

Zgodnie z Uchwałą Nr 19/VI/2014 Zwyczajnego Walnego Zgromadzenia Akcjonariuszy Apator S.A. z dnia 16 czerwca 2014 roku, dokonano podziału zysku netto za rok obrotowy 2013 w wysokości 51.299.148,28 zł w następujący sposób:

- Dywidenda 19.864.216,80 zł
- Kapitał zapasowy 31.434.931,48 zł

Na poczet przewidywanej dywidendy z zysku za rok obrotowy 2013 została wypłacona zaliczka w łącznej wysokości 9.932.108,40 zł, czyli 0,30 zł na akcję. Wypłata zaliczki na poczet przewidywanej dywidendy za rok obrotowy 2013 nastąpiła w dniu 23 grudnia 2013 roku. Do wypłaty pozostałej części dywidendy uprawnionych było 33.107.028 akcji imiennych serii A i akcji na okaziciela serii A, B i C. Prawo do wypłaty pozostałej części dywidendy w łącznej wysokości 9.932.108,40 zł uzyskali akcjonariusze posiadający akcje Apator S.A. w dniu 24 czerwca 2014 roku. Wypłata pozostałej części dywidendy w wysokości 0,30 zł na akcję nastąpiła w dniu 8 lipca 2014 roku.

Zgodnie z Uchwałą Nr 20/VI/2014 Zwyczajnego Walnego Zgromadzenia Akcjonariuszy Apator S.A. z dnia 16 czerwca 2014 roku niepodzielony zysk netto za rok obrotowy 2012, będący wynikiem korekty z tytułu zmiany MSR 19 „Świadczenia pracownicze”, w wysokości 48.664,20 zł został w całości przeznaczony na zasilenie kapitału zapasowego.

W dniu 6 listopada 2014 roku Zarząd Apator S.A. podjął decyzję o wypłacie zaliczki na poczet przewidywanej dywidendy z zysku za 2014 rok w łącznej wysokości 9.932.108,40 zł, czyli 0,30 zł brutto na jedną akcję. Do wypłaty zaliczki na poczet przewidywanej dywidendy z zysku za rok 2014 uprawnionych było 33.107.028 akcji imiennych serii A i akcji na okaziciela serii A, B i C. Prawo do wypłaty uzyskali akcjonariusze posiadający akcje spółki Apator S.A. w dniu 5 grudnia 2014 roku, natomiast wypłata nastąpiła w dniu 12 grudnia 2014 roku.

Nazwa jednostki:	Grupa Kapitałowa Apator		Strona 50
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	01.01.2014 – 31.12.2014	Waluta sprawozdawcza:	złoty polski (PLN)
Poziom zaokrągleń:	wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)		

8.17. Udziały niesprawujące kontroli

Informacje dotyczące udziałów niesprawujących kontroli zostały zaprezentowane w poniższej tabeli.

NAZWA JEDNOSTKI ZALEŻNEJ	na dzień	
	31.12.2014	31.12.2013
Apator Telemetria Sp.z o.o.	1 988	1 426
Apator Metroteks	45	156
Udziały niesprawujące kontroli ogółem	2 033	1 582

Wyszczególnienie	na dzień	
	31.12.2014	31.12.2013
Wynik finansowy przypisany udziałom niekontrolującym, w tym:		
Apator Telemetria Sp. z o.o.	889	636
Apator Metroteks	(3)	22
Razem	886	658
Udziały własnościowe/ prawa głosu posiadane przez udziały niesprawujące kontroli		
Apator Telemetria Sp. z o.o.	38,4%	38,4%
Apator Metroteks	39,0%	39,0%

8.18. Kredyty i pożyczki

Informacje o kredytach i pożyczkach zaprezentowano poniżej.

WYSZCZEGÓLNIENIE	na dzień	
	31.12.2014	31.12.2013
Kredyty i pożyczki długoterminowe	71 608	8 665
płatne powyżej 1 roku do 2 lat	25 570	3 036
płatne powyżej 2 lat do 5 lat	46 038	5 629
Kredyty i pożyczki krótkoterminowe	94 008	48 629
Kredyty i pożyczki ogółem, w tym	165 616	57 294
- od pozostałych jednostek	165 616	57 294

■ Jednostka dominująca Apator S.A.

Na dzień 31 grudnia 2014 roku Apator S.A. posiadał zadłużenie z tytułu kredytów w wysokości 127.902 tys. zł (na 31 grudnia 2013 roku - 35.702 tys. zł), na mocy umów kredytowych, których warunki przedstawiono poniżej:

Kredyt (1)

Nazwa banku

Bank Handlowy w Warszawie SA

Data zawarcia umowy i ewentualne aneksy do umowy

27 maja 2004 roku, ostatni aneks do umowy z dnia 5 września 2014 roku

Nazwa jednostki:	Grupa Kapitałowa Apator		Strona 51
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	01.01.2014 – 31.12.2014	Waluta sprawozdawcza:	złoty polski (PLN)
Poziom zaokrągleń:	wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)		

Kwota udzielonego kredytu	30.000 tys. zł – kredyt w rachunku bieżącym
Termin spłaty kredytu	10 sierpnia 2016 r.
Rodzaj zabezpieczenia	Cesja wierzytelności w wysokości 6.000 tys. zł Hipoteka na nieruchomości do kwoty 40.000 tys. zł
Oprocentowanie	WIBOR 1M + marża w stosunku rocznym

Kredyt (2)

Nazwa banku	Raiffeisen Bank Polska SA
Data zawarcia umowy i ewentualne aneksy do umowy	16 czerwca 2005 roku, ostatni aneks do umowy z dnia 7 kwietnia 2014 roku
Kwota udzielonego kredytu	17.500 tys. zł limitu na kredyt w rachunku bieżącym oraz na gwarancje
Termin spłaty kredytu	8 kwietnia 2016 r.
Rodzaj zabezpieczenia	Pełnomocnictwo do rachunku bieżącego Cicha cesja wierzytelności w wysokości min. 30% wszystkich obrotów handlowych
Oprocentowanie	WIBOR 1M + marża w stosunku rocznym

Kredyt (3)

Nazwa banku	Bank Handlowy w Warszawie SA
Data zawarcia umowy i ewentualne aneksy do umowy	19 marca 2014 roku, aneks do umowy z dnia 9 kwietnia 2014 roku
Kwota udzielonego kredytu	98.412 tys. zł
Termin spłaty kredytu	I rata w wysokości 10.000 tys. zł – 31 grudnia 2014 r. raty II – VIII w wysokości 11.250 tys. zł – odpowiednio na koniec czerwca i koniec grudnia każdego roku IX rata w wysokości 9.662 tys. zł – 31 grudnia 2018 r.
Rodzaj zabezpieczenia	Zastaw rejestrowy do najwyższej sumy ubezpieczenia w wysokości 60 mln zł ustanowiony na 1,8 mln akcji własnych Apator S.A. będących w posiadaniu spółki zależnej Apator Mining Sp. z o.o.; Zastaw rejestrowy na 100% akcji Apator Elkomtech S.A.; Zastaw rejestrowy na środkach trwałych Apator S.A. do kwoty 15,6 mln zł wraz z cesją praw z umowy ubezpieczenia; Hipoteka do kwoty 40 mln zł na nieruchomości Apator S.A. położonej w Ostaszewie, wraz z cesją praw z polisy ubezpieczeniowej; Poręczenie cywilno – prawne spółki zależnej Apator Powogaz S.A. do kwoty 100 mln zł.
Oprocentowanie	WIBOR 6M + marża w stosunku rocznym

Nazwa jednostki:	Grupa Kapitałowa Apator			Strona 52
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	01.01.2014 – 31.12.2014	Waluta sprawozdawcza:	złoty polski (PLN)	
Poziom zaokrągleń:	wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)			

▪ Jednostka zależna Apator Metrix S.A.

Na dzień 31 grudnia 2014 roku spółka posiadała zadłużenie z tytułu kredytów w wysokości 12.433 tys. zł (na 31 grudnia 2013 roku - 9.183 tys. zł), na mocy umów kredytowych, których warunki przedstawiono poniżej:

Kredyt (4)

Nazwa banku	Bank Millenium SA
Data zawarcia umowy i ewentualne aneksy do umowy	27 maja 2004 roku, ostatni aneks do umowy z dnia 25 lutego 2013 roku
Kwota udzielonego kredytu	8.500 tys. zł – kredyt w rachunku bieżącym
Termin spłaty kredytu	27 lutego 2015 r.
Rodzaj zabezpieczenia	Hipoteka zwykła
Oprocentowanie	WIBOR 1M + marża w stosunku rocznym

Kredyt (5)

Nazwa banku	Bank Millenium SA
Data zawarcia umowy i ewentualne aneksy do umowy	3 września 2012 r., aneksów brak
Kwota udzielonego kredytu	8.000 tys. zł
Termin spłaty kredytu	2 września 2017 r.
Rodzaj zabezpieczenia	Hipoteka kaucyjna
Oprocentowanie	WIBOR 1M + marża w stosunku rocznym

▪ Jednostka zależna Apator Mining Sp. z o.o.

Na dzień 31 grudnia 2014 roku spółka posiadała zadłużenie z tytułu kredytów w wysokości 99 tys. zł (na 31 grudnia 2013 roku – 1.029 tys. zł), na mocy umowy kredytowej, której warunki przedstawiono poniżej:

Kredyt (6)

Nazwa banku	ING Bank Śląski SA
Data zawarcia umowy i ewentualne aneksy do umowy	26 maja 2011 roku, ostatni aneks do umowy z dnia 23 maja 2014 roku
Kwota udzielonego kredytu	4.000 tys. zł – kredyt w rachunku bieżącym
Termin spłaty kredytu	24 maja 2015 r.
Rodzaj zabezpieczenia	Hipoteka na nieruchomości
Oprocentowanie	WIBOR 1M + marża w stosunku rocznym

Nazwa jednostki:	Grupa Kapitałowa Apator			Strona 53
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	01.01.2014 – 31.12.2014	Waluta sprawozdawcza:	złoty polski (PLN)	
Poziom zaokrągleri:	wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)			

▪ Jednostka zależna Apator Powogaz

Na dzień 31 grudnia 2014 roku spółka posiadała zadłużenie z tytułu kredytów w wysokości 3.878 tys. zł (na 31 grudnia 2013 roku - 5.035 tys. zł), na mocy umowy kredytowej, której warunki przedstawiono poniżej:

Kredyt (7)

Nazwa banku	Raiffeisen Bank Polska SA
Data zawarcia umowy i ewentualne aneksy do umowy	14 grudnia 2010 r.
Kwota udzielonego kredytu	2.000 tys. EUR – kredyt inwestycyjny
Termin spłaty kredytu	29 grudnia 2017 r.
Rodzaj zabezpieczenia	Hipoteka w kwocie 3 mln EUR; cesja wierzytelności z umowy ubezpieczenia nieruchomości; pełnomocnictwo do rachunków bankowych
Oprocentowanie	EURIBOR 1M + marża w stosunku rocznym

▪ Jednostka zależna Apator Rector Sp. z o.o.

Na dzień 31 grudnia 2014 roku spółka posiadała zadłużenie z tytułu kredytów w wysokości 12.505 tys. zł (na 31 grudnia 2013 roku - 6.345 tys. zł), na mocy umów kredytowych, których warunki przedstawiono poniżej:

Kredyt (8)

Nazwa banku	Bank Millenium SA
Data zawarcia umowy i ewentualne aneksy do umowy	6 marca 2009 r., ostatni aneks z dnia 29 maja 2013 roku
Kwota udzielonego kredytu	10.000 tys. zł – kredyt w rachunku bieżącym
Termin spłaty kredytu	31 maja 2015 roku
Rodzaj zabezpieczenia	Cesja należności
Oprocentowanie	WIBOR 1M + marża w stosunku rocznym

Kredyt (9)

Nazwa banku	Raiffeisen Bank Polska SA
Data zawarcia umowy i ewentualne aneksy do umowy	23 października 2013 roku, ostatni aneks z dnia 26 listopada 2014 roku
Kwota udzielonego kredytu	3.000 tys. zł – limit wierzytelności
Termin spłaty kredytu	30 grudnia 2016 roku
Rodzaj zabezpieczenia	Pełnomocnictwo do rachunku
Oprocentowanie	WIBOR 1M + marża w stosunku rocznym

Nazwa jednostki:	Grupa Kapitałowa Apator			Strona 54
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	01.01.2014 – 31.12.2014	Waluta sprawozdawcza:	złoty polski (PLN)	
Poziom zaokrąglenia:	wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)			

▪ Jednostka zależna Apator Elkomtech S.A.

Na dzień 31 grudnia 2014 roku spółka posiadała zadłużenie z tytułu kredytów w wysokości 0,7 tys. zł, na mocy umowy kredytowej, której warunki przedstawiono poniżej:

Kredyt (10)

Nazwa banku	Bank Handlowy w Warszawie SA
Data zawarcia umowy i ewentualne aneksy do umowy	20 lutego 2013 r., ostatni aneks z dnia 24 lutego 2014 roku
Kwota udzielonego kredytu	2.500 tys. zł – kredyt w rachunku bieżącym
Termin spłaty kredytu	27 lutego 2015 roku
Rodzaj zabezpieczenia	Pełnomocnictwo do rachunku
Oprocentowanie	WIBOR 3M + marża w stosunku rocznym

▪ Jednostka zależna FAP Pafal S.A.

Na dzień 31 grudnia 2014 roku spółka posiadała zadłużenie z tytułu kredytów w wysokości 7.796 tys. zł (na 31 grudnia 2013 roku – brak zadłużenia), na mocy umowy kredytowej, której warunki przedstawiono poniżej:

Kredyt (11)

Nazwa banku	BZ WBK SA
Data zawarcia umowy i ewentualne aneksy do umowy	10 lipca 2009 r., ostatni aneks z dnia 1 grudnia 2014 roku
Kwota udzielonego kredytu	8.000 tys. zł – kredyt w rachunku bieżącym
Termin spłaty kredytu	30 czerwca 2015 roku
Rodzaj zabezpieczenia	Hipoteka na nieruchomości w wysokości 12 mln zł; zastaw rejestrowy na zapasach w wysokości 4 mln zł; cesja praw z polisy ubezpieczeniowej; pełnomocnictwo do rachunku;
Oprocentowanie	WIBOR 1M + marża w stosunku rocznym

▪ Jednostka zależna Apator Control Sp. z o.o.

Na dzień 31 grudnia 2014 roku spółka posiadała zadłużenie z tytułu kredytów w wysokości 1.003 tys. zł (na 31 grudnia 2013 roku – brak zadłużenia), na mocy umowy kredytowej, której warunki przedstawiono poniżej:

Kredyt (12)

Nazwa banku	PKO BP SA
Data zawarcia umowy i ewentualne aneksy do umowy	5 maja 2014 r.
Kwota udzielonego kredytu	4.000 tys. zł – kredyt wielocelowy odnawialny
Termin spłaty kredytu	4 maja 2017 roku
Rodzaj zabezpieczenia	zastaw rejestrowy na zapasach w wysokości 4 mln zł; cesja praw z polisy ubezpieczeniowej;
Oprocentowanie	WIBOR 1M + marża w stosunku rocznym

Nazwa jednostki:	Grupa Kapitałowa Apator			Strona 55
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	01.01.2014 – 31.12.2014	Waluta sprawozdawcza:	złoty polski (PLN)	
Poziom zaokrąglenia:	wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)			

W okresie sprawozdawczym spółki grupy kapitałowej Apator wywiązywały się z zobowiązań wynikających z zawartych umów kredytowych.

Spółka Apator Powogaz S.A. posiada kredyt udzielony w EUR. Saldo zadłużenia na dzień sprawozdawczy wynosi 867 tys. EUR. Pozostałe kredyty zostały udzielone w polskich złotych.

Zestawienie zobowiązań z tytułu kredytów przedstawiono poniżej.

WYSZCZEGÓLNIENIE	ZOBOWIĄZANIE	KOSZTY	ZOBOWIĄZANIE	KOSZTY
	na dzień	od 01.01.2014	na dzień	od 01.01.2013
	31.12.2014	do 31.12.2014	31.12.2013	do 31.12.2013
Kredyty	165 616	5 517	57 294	2 435
Razem	165 616	5 517	57 294	2 435

Nazwa jednostki:	Grupa Kapitałowa Apator			Strona 56
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	01.01.2014 – 31.12.2014	Waluta sprawozdawcza:	złoty polski (PLN)	
Poziom zaokrąglenia:	wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)			

8.19. Rezerwy na zobowiązania oraz zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych

Informacje o rezerwach na zobowiązania zaprezentowano w tabeli.

WYSZCZEGÓLNIENIE	REZERWY / ZOBOWIĄZANIA								RAZEM
	ODPRAWY EMERYTALNE, NAGRODY JUBILEUSZOWE	REZERWA RESTRUKTURYZACYJNA (świadczenia)	PREMIE	URLOPY	GWARANCJE	REZERWY Z TYT. UMÓW O NIEZAKOŃCZONE USŁUGI WDROŻENIOWE (kary, odszkodowania)	INNE	REZERWA NA NIEZREALIZOWANĄ MARŻĘ NA SPRZEDAŻY DO JEDNOSTKI STOWARZYSZONEJ	
Wartość rezerw na dzień 01.01.2013 (+)	8 727	1 323	4 751	2 559	3 864	206	156	108	21 694
Zmiana z tytułu przejścia (+) / wyłączenia (-) jednostki	-	-	-	-	(40)	(1 912)	-	-	(1 952)
Zwiększenie- utworzenie rezerwy w ciężar bieżącego wyniku (+)	-	277	5 550	1 020	4 391	2 094	50	216	13 598
Zmniejszenie- odpisanie w przychody niewykorzystanych kwot (-)	(324)	-	-	-	-	-	(9)	-	(333)
Wykorzystanie rezerwy- rozliczenie z kosztami (-)	(365)	-	(4 534)	(387)	(2 746)	-	(120)	-	(8 152)
Przeszacowanie rezerwy ujęte w pozostałych całkowitych dochodach	55	-	-	-	-	-	-	-	55
Różnice kursowe netto z przeliczenia sprawozdania finansowego na walutę prezentacji	-	-	(12)	(11)	(10)	-	-	-	(33)
Wartość rezerw na dzień 31.12.2013, w tym:	8 093	1 600	5 755	3 181	5 459	388	77	324	24 877
- rezerwy długoterminowe	6 951	-	-	-	-	-	-	-	6 951
- rezerwy krótkoterminowe	1 142	1 600	5 755	3 181	5 459	388	77	324	17 926
Wartość rezerw na dzień 01.01.2014	8 093	1 600	5 755	3 181	5 459	388	77	324	24 877
Zmiana z tytułu przejścia (+) / wyłączenia (-) jednostki	400	-	-	581	-	-	-	-	981
Zwiększenie- utworzenie rezerwy w ciężar bieżącego wyniku (+)	889	-	5 861	872	3 002	-	1 655	64	12 343
Wykorzystanie rezerwy- rozliczenie z kosztami (-)	(996)	(140)	(5 924)	(581)	(2 706)	(388)	(50)	-	(10 785)

Nazwa jednostki:	Grupa Kapitałowa Apator			Strona 57
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	01.01.2014 – 31.12.2014	Waluta sprawozdawcza:	złoty polski (PLN)	
Poziom zaokrąglenia:	wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)			

REZERWY NA ZOBOWIĄZANIA		REZERWY / ZOBOWIĄZANIA					REZERWY NA ZOBOWIĄZANIA			RAZEM
WYSZCZEGÓLNIENIE		ODPRAWY EMERYTALNE, NAGRODY JUBILEUSZOWE	REZERWA RESTRUKTURYZA- CYJNA (świadczenia)	PREMIE	URLOPY	GWARANCJE	REZERWY Z TYT.UMÓW O NIEZAKOŃCZONE USŁUGI WDROŻENIOWE (kary, odszkodowania)	INNE	REZERWA NA NIEZREALIZOWANĄ MARŻĘ NA SPRZEDAŻY DO JEDNOSTKI STOWARZYSZONEJ	
Przeszacowanie rezerwy ujęte w pozostałych całkowitych dochodach		376		-	-	-				376
Różnice kursowe netto z przeliczenia sprawozdania finansowego na walutę prezentacji		-	-	2	2	4	-	-	-	8
Wartość rezerw na dzień 31.12.2014, w tym:		8 762	1 460	5 694	4 055	5 759	-	1 682	388	27 800
- rezerwy długoterminowe		8 016	-	-	-	391	-	-	-	8 407
- rezerwy krótkoterminowe		746	1 460	5 694	4 055	5 368	-	1 682	388	19 393

Nazwa jednostki:	Grupa Kapitałowa Apator			Strona 58
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	01.01.2014 – 31.12.2014	Waluta sprawozdawcza:	złoty polski (PLN)	
Poziom zaokrąglenie:	wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)			

Świadczenia pracownicze – założenia aktuarialne

Główne założenia aktuarialne przyjęte na dzień sprawozdawczy (wyrażone jako wartości średnioważone):

- Stopa dyskontowa na 31 grudnia 2014 roku 3,15%
- Przyszły wzrost wynagrodzeń 2,3% (dla spółki Apator S.A. 0,0%)
- Liczba zatrudnionych 2.145

Założenia dotyczące przyszłej śmiertelności oraz inwalidztwa są oparte na publikowanych statystykach oraz tabelach śmiertelności.

Zastosowano również parametry mobilności:

- Dla osób w wieku do 40 lat 5%
- Dla osób w wieku od 41 do 45 lat 4%
- Dla osób w wieku od 46 do 50 lat 3%
- Dla osób w wieku powyżej 50 lat 1%

Odprawy emerytalne i jubileusze

Zgodnie z regulaminami wynagradzania, Grupa tworzy rezerwy na świadczenia pracownicze, które są wyliczane przez niezależnego aktuarusza – Biuro Usług Aktuarialnych Michał Stańczuk.

Pracownikom przechodzącym na rentę inwalidzką lub emeryturę przysługuje jednorazowa odprawa w wysokości uregulowanej Układem Zbiorowym Pracy. Natomiast nagrody jubileuszowe są wypłacane pracownikom, którzy przepracowali co najmniej 25 lat, przy czym podstawę wymiaru za okres przed podjęciem pracy w Grupie stanowi minimalne wynagrodzenie, a za okres zatrudnienia w Grupie – wynagrodzenie zasadnicze.

Rezerwy restrukturyzacyjne

W Fabryce Aparatury Pomiarowej „PAFAL” S.A. opracowano plan przeprowadzenia restrukturyzacji z powodu zakończenia produkcji liczników elektronicznych do pomiaru zużycia energii elektrycznej. Docelowo ta produkcja będzie realizowana w Apator S.A., co jest zgodne ze strategią Grupy.

W wyniku działań restrukturyzacyjnych zakłada się ograniczenie zatrudnienia w spółce zależnej o 128 osób. Łączne koszty restrukturyzacji zatrudnienia, na które składają się odprawy dla zwalnianych pracowników, odszkodowania za skrócony okres wypowiedzenia oraz wypłata ekwiwalentów za niewykorzystany urlop oszacowano na 1 323 106,00 zł.

Oprócz czynnika ludzkiego, analizie poddano również majątek trwały i majątek obrotowy służący temu procesowi produkcji, co skutkowało zwiększeniem rezerwy założonej w 2011 roku o kwotę 276.894,00 zł.

Plan działalności Spółki PAFAL S.A. zakładał, iż do końca 2012 r. jednostka całkowicie zakończy produkcję elektronicznych liczników do pomiaru zużycia energii elektrycznej. W 2012 i 2013 roku produkcja liczników elektronicznych była jednak kontynuowana i nie zaistniały okoliczności wskazujące na konieczność zmniejszenia zatrudnienia. W 2014 roku rozpoczął się proces przenoszenia produkcji do Apator S.A. oraz sprzedano rzeczowe aktywa trwałe wykorzystywane do produkcji liczników elektronicznych. Skutkowało to rozwiązaniem umów o pracę z pracownikami zatrudnionymi przy ich produkcji i jednocześnie wykorzystaniem rezerwy w wysokości 140 tys. zł. Ostateczne wygaszenie produkcji tychże liczników nastąpi w 2015 roku.

Nazwa jednostki:	Grupa Kapitałowa Apator			Strona 59
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	01.01.2014 – 31.12.2014	Waluta sprawozdawcza:	złoty polski (PLN)	
Poziom zaokrąglenia:	wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)			

Premie

Grupa tworzy rezerwy na świadczenia z tytułu premii przyznanych pracownikom Grupy na podstawie zapisów w regulaminach wynagradzania.

Gwarancje

Rezerwa na naprawy gwarancyjne jest związana głównie ze sprzedażą aparatury produkowanej przez Grupę w okresach sprawozdawczych kończących się 31 grudnia 2012, 31 grudnia 2013 oraz 31 grudnia 2014 roku. Rezerwa ta jest szacowana na podstawie danych historycznych dotyczących udziału wadliwych wyrobów w przychodach ze sprzedaży tych produktów.

Rezerwy z tytułu umów o niezakończone usługi wdrożeniowe

Rezerwa z tytułu umów o niezakończone usługi wdrożeniowe jest tworzona w momencie braku spełnienia jednego z warunków umowy, które powoduje powstanie zobowiązania (kary umowne).

8.20. Zobowiązania

Informacje o zobowiązaniach zostały zaprezentowane w poniższej tabeli.

WYSZCZEGÓLNIENIE	na dzień	
	31.12.2014	31.12.2013
Zobowiązania długoterminowe	22 118	11 904
Zobowiązania inwestycyjne	5 377	5 758
Zobowiązania z tytułu zakupu udziałów i akcji (nota 8.32)	14 054	3 546
Zobowiązania z tytułu umów leasingu finansowego	2 616	2 594
Zobowiązania z tytułu instrumentów pochodnych	65	-
Inne zobowiązania	6	6
Zobowiązania krótkoterminowe, w tym:	90 991	101 735
Zobowiązania handlowe	52 843	52 474
Zobowiązania bieżące	47 268	46 091
Zobowiązania przeterminowane	5 575	6 383
Zobowiązania z tytułu podatku dochodowego od osób prawnych	7 864	6 134
Zobowiązania z tytułu innych podatków, ceł i ubezpieczeń społecznych	14 651	9 606
Pozostałe zobowiązania krótkoterminowe	15 633	33 521
Zobowiązania z tytułu wynagrodzeń	4 002	3 096
Zobowiązania z tytułu dywidendy	91	101
Zobowiązania z tytułu instrumentów pochodnych	818	-
Zobowiązania z tytułu umów leasingu finansowego	2 558	2 062
Zobowiązania inwestycyjne	1 943	4 371
Zobowiązania z tytułu opcji put dotyczącej udziałów niekontrolujących spółki zależnej (pkt 1.4 Sprawozdania)	-	17 758
Przedpłaty- zaliczki otrzymane na dostawy	861	914
Rozliczenia międzyokresowe przychodów	465	726

Nazwa jednostki:	Grupa Kapitałowa Apator		Strona 60
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	01.01.2014 – 31.12.2014	Waluta sprawozdawcza:	złoty polski (PLN)
Poziom zaokrąglenia:	wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)		

WYSZCZEGÓLNIENIE	na dzień	
	31.12.2014	31.12.2013
Inne zobowiązania	4 895	4 493
Zobowiązania ogółem, w tym:	113 109	113 639
- wobec jednostek powiązanych	-	15
- wobec pozostałych jednostek	113 109	113 624

8.21. Podatek dochodowy

Strukturę podatku dochodowego za okres sprawozdawczy prezentuje tabela.

WYSZCZEGÓLNIENIE	w okresie	
	od 01.01.2014	od 01.01.2013
	do 31.12.2014	do 31.12.2013
Sprawozdanie z zysków lub strat i innych całkowitych dochodów		
Bieżący podatek dochodowy	18 930	16 088
Bieżące obciążenie z tytułu podatku dochodowego	18 925	16 094
Korekty dotyczące podatku bieżącego z lat ubiegłych	5	(6)
Odroczony podatek dochodowy	1 732	(1 872)
Związany z powstaniem i odwróceniem się różnic przejściowych	(337)	(1 175)
Ulga podatkowa z tytułu działalności w SSE	2 069	(697)
Obciążenie podatkowe wykazane w sprawozdaniu z zysków lub strat i innych całkowitych dochodów	20 662	14 216
Sprawozdanie ze zmian w kapitale własnym		
Odroczony podatek dochodowy	(611)	195
Strata netto z tytułu aktualizacji wyceny zabezpieczeń przepływów środków pieniężnych	(34)	-
Odroczony podatek dochodowy netto ujęty w kapitale rezerwowym przy pierwszym zastosowaniu MSR 39	(42)	-
Odroczony podatek dochodowy netto od zabezpieczeń przepływów środków pieniężnych rozliczonych w ciągu roku obrotowego	(430)	205
Odroczony podatek dochodowy netto od dostępnych do sprzedaży aktywów finansowych sprzedanych w ciągu roku obrotowego	(11)	-
Pozostałe	4	-
Odroczony podatek dochodowy od przeszacowania rezerwy z tytułu programu określonych świadczeń	(98)	(10)
Obciążenie (korzyść) podatkowa wykazane w kapitale własnym	(611)	195

Podatek odroczony prezentuje poniższa tabela.

Nazwa jednostki:	Grupa Kapitałowa Apator		Strona 61
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	01.01.2014 – 31.12.2014	Waluta sprawozdawcza:	złoty polski (PLN)
Poziom zaokrąglenie:	wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)		

WYSZCZEGÓLNIENIE	Stan na początek okresu	Zmiana z tytułu przejęcia/ wyłączenia jednostki	Różnice kursowe netto z przeliczenia sprawozdania finansowego na walutę prezentacji	Uznanie (obciążenie) wyniku z tytułu zmiany stanu różnic przejściowych i straty podatkowej	Zwiększenie (zmniejszenie) kapitału własnego z tytułu zmiany stanu różnic przejściowych	Stan na koniec okresu
Odroczony podatek dochodowy w okresie od 01.01.2013 do 31.12.2013						
Aktywa z tytułu podatku odroczonego	29 150	(636)	(15)	3 795	(50)	32 244
Rezerwa na świadczenia na rzecz pracowników	2 263	-	(2)	2	10	2 273
Rezerwa na premie	836	-	-	634	-	1 470
Rezerwa na naprawy gwarancyjne	773	(8)	(2)	347	-	1 110
Przyszłe koszty (zobowiązania)	647	(468)	-	325	-	504
Niewypłacone wynagrodzenia, składki ZUS	371	1	-	135	-	507
Odpisy aktualizujące rzeczowe aktywa trwałe i wartości niematerialne	557	-	-	(25)	-	532
Odpisy aktualizujące zapasy	932	-	(9)	163	-	1 086
Odpisy aktualizujące należności	417	-	-	(9)	-	408
Wycena do wartości godziwej- instrumenty pochodne	90	-	-	(25)	(60)	5
Wycena do wartości godziwej- inne aktywa finansowe	1	-	-	-	-	1
Strata podatkowa	27	-	-	(27)	-	-
Ulga podatkowa z tytułu działalności w SSE	20 006	-	-	697	-	20 703
Amortyzacja księgowa inna niż podatkowa	119	-	-	44	-	163
Transakcje wewnątrzgrupowe	599	-	-	197	-	796
Różnice z tytułu leasingu	150	(134)	-	(3)	-	13
Przejściowe różnice z tytułu kontraktów długoterminowych (umów o usługi wdrożeniowe)	385	-	-	229	-	614
Inne koszty niepodatkowe w okresie	977	(27)	(2)	1 111	-	2 059
Rezerwy z tytułu podatku odroczonego	8 279	(245)	(111)	1 923	145	9 991
Wycena do wartości godziwej- nieruchomości	10	-	-	30	-	40
Wycena do wartości godziwej- instrumenty pochodne	363	-	-	174	145	682
Amortyzacja księgowa inna niż podatkowa	6 164	-	(111)	(222)	-	5 831
Nadwyżka wartości nominalnej nad wartością księgową aportu	238	-	-	-	-	238
Różnice z tytułu leasingu	450	(213)	-	122	-	359
Odszkodowania otrzymane	225	-	-	(68)	-	157
Przejściowe różnice z tytułu kontraktów długoterminowych (umów o usługi wdrożeniowe)	496	-	-	2 161	-	2 657
Inne przychody niepodatkowe w okresie	333	(32)	-	(274)	-	27
Podatek w wynik okresu/ kapitały	X	X	X	1 872	(195)	X
Aktywa z tytułu podatku odroczonego ogółem	20 871	X	X	X	X	23 715
Rezerwa z tytułu podatku odroczonego ogółem	-	X	X	X	X	1 462
Odroczony podatek dochodowy w okresie od 01.01.2014 do 31.12.2014						
Aktywa z tytułu podatku odroczonego	32 244	346	(3)	(1 341)	331	31 577
Rezerwa na świadczenia na rzecz pracowników	2 273	187	-	(81)	106	2 485

Nazwa jednostki:	Grupa Kapitałowa Apator			Strona 62		
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	01.01.2014 – 31.12.2014		Waluta sprawozdawcza:		złoty polski (PLN)	
Poziom zaokrągleri:	wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)					

WYSZCZEGÓLNIENIE	Stan na początek okresu	Zmiana z tytułu przejścia/wyłączenia jednostki	Różnice kursowe netto z przeliczenia sprawozdania finansowego na walutę prezentacji	Uznanie (obciążenie) wyniku z tytułu zmiany stanu różnic przejściowych i straty podatkowej	Zwiększenie (zmniejszenie) kapitału własnego z tytułu zmiany stanu różnic przejściowych	Stan na koniec okresu
Rezerwa na premie	1 470	-	-	20	-	1 490
Sprzedaż ujęta w następnym okresie sprawozdawczym	-	-	-	1	-	1
Rezerwa na naprawy gwarancyjne	1 110	-	1	(17)	-	1 094
Przyszłe koszty (zobowiązania)	504	-	-	(456)	-	48
Niewypłacone wynagrodzenia, składki ZUS	507	-	-	47	-	554
Odpisy aktualizujące rzeczowe aktywa trwałe i wartości niematerialne	532	-	-	(2)	-	530
Odpisy aktualizujące zapasy	1 086	159	(3)	(275)	-	967
Odpisy aktualizujące należności	408	-	-	53	-	461
Wycena do wartości godziwej- instrumenty pochodne	5	-	-	250	225	480
Wycena do wartości godziwej- inne aktywa finansowe	1	-	-	-	-	1
Strata podatkowa	-	-	(1)	2 527	-	2 526
Ulga podatkowa z tytułu działalności w SSE	20 703	-	-	(2 069)	-	18 634
Amortyzacja księgowa inna niż podatkowa	163	-	-	56	-	219
Transakcje wewnątrzgrupowe	796	-	-	(149)	-	647
Różnice z tytułu leasingu	13	-	-	12	-	25
Przejściowe różnice z tytułu kontraktów długoterminowych (umów o usługi wdrożeniowe)	614	-	-	(614)	-	-
Inne koszty niepodatkowe w okresie	2 059	-	-	(644)	-	1 415
Rezerwy z tytułu podatku odroczonego	9 991	602	22	391	(280)	10 726
Wycena do wartości godziwej- nieruchomości	40	-	-	(16)	-	24
Wycena do wartości godziwej- instrumenty pochodne	682	-	-	(73)	(280)	329
Wycena do wartości godziwej- inne aktywa finansowe	-	-	-	-	-	-
Amortyzacja księgowa inna niż podatkowa	5 831	600	22	(175)	-	6 278
Nadwyżka wartości nominalnej nad wartością księgową aportu	238	-	-	-	-	238
Różnice z tytułu leasingu	359	-	-	157	-	516
Odszkodowania otrzymane	157	-	-	(157)	-	-
Przejściowe różnice z tytułu kontraktów długoterminowych (umów o usługi wdrożeniowe)	2 657	-	-	628	-	3 285
Inne przychody niepodatkowe w okresie	27	2	-	27	-	56
Podatek w wynik okresu/ kapitały	X	X	(24)	(1 732)	611	X
Aktywa z tytułu podatku odroczonego ogółem	23 715	X	X	X	X	21 866
Rezerwa z tytułu podatku odroczonego ogółem	1 462	X	X	X	X	1 015

Nazwa jednostki:	Grupa Kapitałowa Apator			Strona 63
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	01.01.2014 – 31.12.2014	Waluta sprawozdawcza:	złoty polski (PLN)	
Poziom zaokrąglenia:	wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)			

Działalność w Specjalnej Strefie Ekonomicznej

W dniu 28 grudnia 2010 roku Spółka otrzymała Zezwolenie Nr 69/PSSE na prowadzenie działalności gospodarczej na obszarze Pomorskiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej.

Na dzień rozpoczęcia działalności w PSSE zostały rozpoznane aktywa na podatek odroczony w kwocie 20.357 tys. zł z tytułu możliwej do wykorzystania ulgi podatkowej (wartość aktywa na 31 grudnia 2014 r. wynosi 18.634 tys. zł).

W dniu 23 czerwca 2014 roku spółka otrzymała kolejne zezwolenie (Nr 136/PSSE) na prowadzenie działalności gospodarczej na obszarze Pomorskiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej. Inwestycja ta nie została jeszcze rozpoczęta, w związku z tym nie dokonano rozpoznania aktywów związanych z tym zezwoleniem.

Prezentacja efektywnej stopy podatkowej:

WYSZCZEGÓLNIENIE	w okresie	
	od 01.01.2014	od 01.01.2013
	do 31.12.2014	do 31.12.2013
Zysk przed opodatkowaniem	105 350	82 213
Podatek dochodowy obliczony według obowiązujących stawek	20 011	15 593
Podatek od przychodów zwolnionych z opodatkowania (różnice trwałe)	(809)	(859)
- w tym od dochodów objętych zezwoleniem strefowym	(395)	(394)
Podatek od kosztów niestanowiących kosztów uzyskania przychodów (różnice trwałe)	1 936	2 388
Podatek od transakcji wewnątrzgrupowych (różnice trwałe)	(856)	(310)
Podatek od pozycji nieuwjętych w wyniku finansowym okresu	83	118
Aktywo na podatek z tytułu działalności w SSE	326	(2 846)
Korekta strat podatkowych z lat ubiegłych	4	164
Inne odliczenia podatkowe	(33)	(32)
Podatek dochodowy	20 662	14 216
Efektywna stopa podatkowa	19,61%	17,29%

Maksymalna szacowana wartość aktywa z tytułu ulgi w związku z działalnością prowadzoną na terenie PSSE to 27.432 tys. zł.

8.22. Koszty rodzajowe

WYSZCZEGÓLNIENIE	za okres	
	od 01.01.2014	od 01.01.2013
	do 31.12.2014	do 31.12.2013
Amortyzacja	(24 384)	(20 734)
Zużycie materiałów i energii	(295 268)	(266 977)
Usługi obce	(80 248)	(109 123)
Świadczenia pracownicze	(157 371)	(139 160)
Pozostałe koszty	(21 814)	(19 356)
Razem	(579 085)	(555 350)

Nazwa jednostki:	Grupa Kapitałowa Apator		Strona 64
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	01.01.2014 – 31.12.2014	Waluta sprawozdawcza:	złoty polski (PLN)
Poziom zaokrągleń:	wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)		

8.23. Pozostałe przychody i koszty operacyjne

Pozostałe przychody i koszty operacyjne zaprezentowano w tabeli.

WYSZCZEGÓLNIENIE	w okresie	
	od 01.01.2014	od 01.01.2013
	do 31.12.2014	do 31.12.2013
Przychody operacyjne	4 355	3 528
Wynik na sprzedaży rzeczowych aktywów trwałych	2 695	746
Wycena nieruchomości inwestycyjnej	-	160
Rozwiązanie odpisów aktualizujących rzeczowe aktywa trwałe	10	134
Rozwiązanie odpisów aktualizujących zapasy	576	-
Wykorzystanie lub rozwiązanie rezerw na świadczenia pracownicze	118	689
Refundacja kosztów (targi i konferencje)	2	-
Odszkodowania otrzymane z tytułu rzeczowych aktywów trwałych zgodnie z MSR 16	163	174
Otrzymane odszkodowania i kary umowne	150	694
Otrzymane darowizny	23	23
Zwrot kosztów postępowania sądowego, zastępstwa procesowego	69	87
Pozostałe przychody	549	821
Koszty operacyjne	(4 001)	(6 772)
Koszt zlikwidowanych rzeczowych aktywów trwałych	(27)	(221)
Koszty związane z likwidacją środków trwałych oraz wartości niematerialnych	(22)	-
Wycena nieruchomości inwestycyjnej	(84)	-
Utworzenie odpisów aktualizujących zapasy	-	(690)
Utworzenie odpisów aktualizujących należności	(449)	(778)
Utworzenie rezerwy na naprawy gwarancyjne	(284)	(1 484)
Utworzenie rezerwy na zobowiązania	(335)	(1 024)
Złomowanie zapasów	(1 021)	(1 065)
Niedobory inwentaryzacyjne	(145)	(42)
Straty losowe i inne szkody w składnikach majątku	(153)	(199)
Zaniechane inwestycje	-	(15)
Przekazane darowizny	(205)	(195)
Zapłacone kary, grzywny, odszkodowania	(206)	(530)
Koszty sądowe, komornicze, zastępstwo procesowe	(93)	(91)
Składki nieobowiązkowe	(7)	(17)
Pozostałe koszty	(970)	(421)
Przychody (koszty) operacyjne netto	354	(3 244)

Nazwa jednostki:	Grupa Kapitałowa Apator		Strona 65
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	01.01.2014 – 31.12.2014	Waluta sprawozdawcza:	złoty polski (PLN)
Poziom zaokrąglenia:	wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)		

8.24. Przychody i koszty finansowe

Przychody i koszty finansowe zostały zaprezentowane w tabeli.

WYSZCZEGÓLNIENIE	w okresie	
	od 01.01.2014	od 01.01.2013
	do 31.12.2014	do 31.12.2013
Przychody finansowe	5 675	5 278
Odsetki od pożyczki	369	297
Odsetki od środków na rachunkach bankowych	313	489
Otrzymane odsetki od weksli	165	159
Odsetki od należności	220	393
Umorzone zobowiązania odsetkowe	2	1
Pozostałe odsetki	1	3
Rozwiązanie odpisów aktualizujących wartość udziałów i akcji	26	-
Wycena bilansowa weksli obcych	-	10
Przychody z tytułu transakcji walutowych (w tym instrumentów pochodnych)	4 541	3 620
Rozwiązanie odpisów aktualizujących należności	6	68
Pozostałe przychody	32	238
Koszty finansowe	(6 725)	(8 577)
Odsetki od kredytów i pożyczek	(4 375)	(2 205)
Odsetki płatne do budżetu	(1)	(55)
Odsetki od zobowiązań	(42)	(70)
Pozostałe odsetki	(255)	(178)
Sprzedaż udziałów i akcji wg cen nabycia	-	(1 287)
Utworzenie odpisów aktualizujących wartość udziałów i akcji	-	(26)
Storno wyceny bilansowej weksli (obligacji) obcych	(1)	(14)
Ujemne różnice kursowe	(376)	(2 963)
Dyskonto należności	(745)	(1 106)
Prowizje od kredytów i pożyczek	(364)	(209)
Zmniejszenie dyskonta zobowiązań	(218)	(39)
Gwarancje i prowizje bankowe (poza prowizjami od kredytów)	(161)	(382)
Pozostałe koszty	(187)	(43)
Przychody (koszty) finansowe netto	(1 050)	(3 299)

8.25. Objasnienia dotyczące sprawozdania z przepływów pieniężnych

Apator S.A. sporządza sprawozdanie z przepływów pieniężnych w części dotyczącej działalności operacyjnej korzystając z metody pośredniej, za pomocą której zysk koryguje się o skutki transakcji mających charakter bezgotówkowy, zmiany stanu zapasów, należności i zobowiązań oraz inne pozycje, w przypadku których skutkami pieniężnymi są przepływy pieniężne z działalności finansowej lub inwestycyjnej.

Nazwa jednostki:	Grupa Kapitałowa Apator		Strona 66
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	01.01.2014 – 31.12.2014	Waluta sprawozdawcza:	złoty polski (PLN)
Poziom zaokrąglenia:	wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)		

Poniższa tabela prezentuje wyjaśnienia niezgodności pomiędzy zmianami stanu ze sprawozdania z sytuacji finansowej oraz zmianami stanu tych pozycji wykazanymi w sprawozdaniu z przepływów pieniężnych.

WYSZCZEGÓLNIENIE	w okresie	
	od 01.01.2014	od 01.01.2013
	do 31.12.2014	do 31.12.2013
Zmiana stanu zapasów		
Zmiana stanu zapasów	(6 271)	(1 306)
Zapasy na dzień przejęcia jednostki zależnej (1)	10 191	-
Zmiana stanu wykazana w rachunku przepływów	3 920	(1 641)
Zmiana stanu należności		
Zmiana stanu należności długoterminowych	(1 788)	(4 129)
Zmiana stanu należności handlowych	(20 760)	(13 395)
Zmiana stanu należności z tytułu podatku dochodowego od osób prawnych	1 169	(1 251)
Zmiana stanu należności z tytułu innych podatków, ceł i ubezpieczeń społecznych	(3 482)	70
Zmiana stanu pozostałych należności	(7 041)	(11 145)
Należności na dzień przejęcia jednostki zależnej (1)	9 021	-
Korekta o należności jednostki wyłączonej z konsolidacji	-	(15 768)
Korekta o należności z tytułu podatku dochodowego	(2 558)	1 250
Korekta o należności inwestycyjne	(23)	(453)
Pozostałe zmiany	(799)	164
Zmiana stanu wykazana w rachunku przepływów	(26 261)	(44 657)
Zmiana stanu zobowiązań		
Zmiana stanu zobowiązań długoterminowych	10 214	(13 521)
Zmiana stanu zobowiązań handlowych	369	(13 789)
Zmiana stanu zobowiązań z tytułu podatku dochodowego od osób prawnych	1 730	(1 472)
Zmiana stanu zobowiązań z tytułu innych podatków, ceł i ubezp. społecznych	5 045	360
Zmiana stanu pozostałych zobowiązań	(17 888)	14 619
Zobowiązania na dzień przejęcia jednostki zależnej (1)	(2 286)	-
Korekta o zobowiązania jednostki wyłączonej z konsolidacji	-	17 487
Korekta o zobowiązania z tytułu zakupu udziałów	(10 508)	1
Korekta o zobowiązania z tytułu opcji put (pkt 1.4 sprawozdania)	17 758	(806)
Korekta o zobowiązania z tytułu dywidendy	(4)	11
Korekta o zobowiązania z tytułu leasingu finansowego	(423)	(1 167)
Korekta o zobowiązania z tytułu instrumentów pochodnych	(883)	82
Korekta o zobowiązania z tytułu podatku dochodowego	(1 729)	1 472
Korekta o zobowiązania inwestycyjne	2 568	(1 994)
Pozostałe zmiany	181	65
Zmiana stanu wykazana w rachunku przepływów	4 144	1 348
Zmiana stanu rezerw		
Zmiana stanu długoterminowych rezerw z tytułu świadczeń pracowniczych	1 065	(61)

Nazwa jednostki:	Grupa Kapitałowa Apator		Strona 67
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	01.01.2014 – 31.12.2014	Waluta sprawozdawcza:	złoty polski (PLN)
Poziom zaokrąglenia:	wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)		

WYSZCZEGÓLNIENIE	w okresie	
	od 01.01.2014	od 01.01.2013
	do 31.12.2014	do 31.12.2013
Zmiana stanu pozostałych długoterminowych rezerw	391	(40)
Zmiana stanu krótkoterminowych rezerw z tytułu świadczeń pracowniczych	277	1 330
Zmiana stanu pozostałych krótkoterminowych rezerw	1 190	1 954
Rezerwy na dzień przejścia jednostki zależnej (1)	(981)	-
Pozostałe zmiany	(544)	(64)
Zmiana stanu wykazana w rachunku przepływów	1 398	5 071
Zmiana stanu rozliczeń międzyokresowych		
Zmiana stanu długoterminowych rozliczeń międzyokresowych	7	52
Zmiana stanu krótkoterminowych rozliczeń międzyokresowych	(411)	343
Rozliczenia międzyokresowe na dzień przejścia jednostki zależnej (1)	183	-
Korekta o rozliczenia międzyokresowe jednostki wyłączonej z konsolidacji	-	(99)
Zmiana stanu wykazana w rachunku przepływów	(221)	296

(1) Apator Elkomtech S.A.

WYSZCZEGÓLNIENIE	w okresie	
	od 01.01.2014	od 01.01.2013
	do 31.12.2014	do 31.12.2013
Wpływy ze sprzedaży rzeczowych aktywów trwałych		
Przychody ze sprzedaży środków trwałych	4 089	1 376
Zmiana stanu należności netto z tytułu sprzedaży środków trwałych	23	453
Zmiana stanu dyskonta należności	-	1
Razem	4 112	1 830

WYSZCZEGÓLNIENIE	w okresie	
	od 01.01.2014	od 01.01.2013
	do 31.12.2014	do 31.12.2013
Wydatki na nabycie rzeczowych aktywów trwałych		
Zakup rzeczowych aktywów trwałych	(26 147)	(26 640)
Zmiana zapasu na projektach wewnętrznych	303	(590)
Zaliczki na rzeczowe aktywa trwałe rozliczone z BO	835	2 736
Zakup z leasingu	3 136	2 964
Zmiana zobowiązań inwestycyjnych	(2 290)	1 636
Pozostałe wydatki	(710)	1 016
Razem	(24 873)	(18 878)

Nazwa jednostki:	Grupa Kapitałowa Apator		Strona 68
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	01.01.2014 – 31.12.2014	Waluta sprawozdawcza:	złoty polski (PLN)
Poziom zaokrąglenia:	wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)		

WYSZCZEGÓLNIENIE	w okresie	
	od 01.01.2014	od 01.01.2013
	do 31.12.2014	do 31.12.2013
Wydatki na nabycie wartości niematerialnych		
Zakup wartości niematerialnych	(2 095)	(3 959)
Zakup z leasingu	(48)	-
Zmiana stanu prac rozwojowych w budowie	(3 351)	(565)
Zaliczki na wartości niematerialne rozliczone z BO	-	144
Zmiana zobowiązań inwestycyjnych	(33)	358
Razem	(5 527)	(4 022)

WYSZCZEGÓLNIENIE	w okresie	
	od 01.01.2014	od 01.01.2013
	do 31.12.2014	do 31.12.2013
Inne korekty (1) przepływów z działalności operacyjnej		
Likwidacja rzeczowych aktywów trwałych i wartości niematerialnych	53	124
(Zysk) strata z tytułu rozliczenia instrumentów pochodnych	(1 186)	(483)
Prowizje i opłaty od kredytów i pożyczek	390	-
Niezrealizowana marża zapasów w jednostkach współkontrolowanych	(337)	432
Różnice kursowe z konsolidacji	(443)	(360)
Pozostałe	102	(1 231)
Razem	(1 421)	(1 518)

WYSZCZEGÓLNIENIE	w okresie	
	od 01.01.2014	od 01.01.2013
	do 31.12.2014	do 31.12.2013
Inne korekty (2) przepływów z działalności operacyjnej		
Należności spłacone weksłami	(53)	(1 241)
Przyjęcie wyrobów gotowych na aktywa trwałe	(472)	(250)
Ujęta w rezerwach niezrealizowana marża na sprzedaży do jednostek współkontrolowanych	(64)	(216)
Razem	(589)	(1 707)

Nazwa jednostki:	Grupa Kapitałowa Apator		Strona 69
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	01.01.2014 – 31.12.2014	Waluta sprawozdawcza:	złoty polski (PLN)
Poziom zaokrąglenia:	wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)		

WYSZCZEGÓLNIENIE	w okresie	
	od 01.01.2014	od 01.01.2013
	do 31.12.2014	do 31.12.2013
Inwestycje w jednostki zależne		
Apator Elkomtech S.A., w tym:	(90 636)	-
<i>Cena nabycia</i>	(98 412)	
<i>Gotówka</i>	7 776	
Apator Rector Sp. z o.o.	(17 894)	-
Razem	(108 530)	-

8.26. Kontrakty długoterminowe

Umowy o kontrakty długoterminowe to umowy dotyczące świadczenia usług informatycznych. Rozrachunki z tytułu tych umów prezentowane są w pozostałych należnościach krótkoterminowych.

Informacje o kontraktach długoterminowych zostały zaprezentowane w poniższych tabelach.

WYSZCZEGÓLNIENIE	za okres	
	od 01.01.2014	od 01.01.2013
	do 31.12.2014	do 31.12.2013
RAZEM		
Kwota przychodów z umowy początkowo ustalona w umowie	99 437	104 326
Zmiany	2 703	(2 991)
Kwota przychodów z umowy ogółem	102 140	101 335
Koszty umowy poniesione do końca okresu sprawozdawczego	(50 422)	(48 164)
Koszty pozostające do realizacji umowy	(28 224)	(31 725)
Szacunkowe koszty umowy ogółem	(78 645)	(79 889)
Szacunkowe zyski	23 494	21 446

WYSZCZEGÓLNIENIE	RAZEM
Koszty poniesione do końca okresu sprawozdawczego w związku z realizacją umowy	(50 422)
Rezerwy na straty ujęte do końca okresu sprawozdawczego	(364)
Koszty poniesione skorygowane o ujęte rezerwy na straty	(50 786)
Kwoty zafakturowane do końca okresu sprawozdawczego	44 373
Wynik na kontrakcie ujęty do końca okresu sprawozdawczego wg wartości zafakturowanych	(6 413)
Niezafakturowane na dzień sprawozdawczy przychody wg stopnia zaawansowania	30 043
Zyski (straty) ujęte do końca okresu sprawozdawczego	23 630
Należności na dzień sprawozdawczy	6 891

WYSZCZEGÓLNIENIE	na dzień	
	31.12.2014	31.12.2013
Należności z tytułu kontraktów długoterminowych	21 144	13 985

Nazwa jednostki:	Grupa Kapitałowa Apator		Strona 70
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	01.01.2014 – 31.12.2014	Waluta sprawozdawcza:	złoty polski (PLN)
Poziom zaokrąglenia:	wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)		

8.27. Leasing finansowy

Spółki grupy Apator korzystają z leasingu finansowego, dzierżawiąc samochody oraz sprzęt komputerowy i centralę telefoniczną.

Dane dotyczące leasingu finansowego zaprezentowano w poniższych tabelach.

WYSZCZEGÓLNIENIE	na dzień 31.12.2014		na dzień 31.12.2013	
	Oplaty	Wartość bieżąca opłat	Oplaty	Wartość bieżąca opłat
Płatne w okresie do 1 roku	2 683	2 558	2 225	2 062
Płatne w okresie od 1 roku do 5 lat	2 736	2 616	2 684	2 594
Przyszłe minimalne opłaty z tytułu umów leasingu finansowego ogółem	5 419	5 174	4 909	4 656
Przyszłe obciążenia finansowe (-)	(245)	X	(253)	X
Wartość bieżąca minimalnych opłat leasingowych	5 174	5 174	4 656	4 656

WYSZCZEGÓLNIENIE	na dzień	
	31.12.2014	31.12.2013
Długoterminowe zobowiązania z tytułu leasingu finansowego	2 616	2 594
Krótkoterminowe zobowiązania z tytułu leasingu finansowego	2 558	2 062
Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego ogółem	5 174	4 656

Przedmioty leasingu finansowego zaprezentowano w poniższej tabeli.

WYSZCZEGÓLNIENIE	na dzień	
	31.12.2014	31.12.2013
Wartości niematerialne	44	-
Maszyny i urządzenia	1 976	1 293
Środki transportu	3 265	3 772
Pozostałe rzeczowe aktywa trwałe	2 052	490
Rzeczowe aktywa trwałe w budowie	536	1 015
Wartość na koniec okresu	7 873	6 570

8.28. Przyszłe płatności z tytułu leasingu operacyjnego nieuwjęte w sprawozdaniu z sytuacji finansowej

Na dzień 31 grudnia 2014 roku grupa Apator posiadała przyszłe płatności z tytułu zawartych umów na dzierżawę sprzętu informatycznego oraz dzierżawę samochodów. Ponadto do leasingu operacyjnego grupa zaliczyła prawo użytkowania wieczystego gruntów, które bezpłatnie otrzymała na drodze decyzji administracyjnej.

Dane dotyczące wartości przyszłych minimalnych opłat leasingowych zaprezentowano w tabeli.

Nazwa jednostki:	Grupa Kapitałowa Apator		Strona 71
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	01.01.2014 – 31.12.2014	Waluta sprawozdawcza:	złoty polski (PLN)
Poziom zaokrąglenie:	wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)		

WYSZCZEGÓLNIENIE	poniżej 1 roku	od 1 roku do 5 lat	powyżej 5 lat	RAZEM
Stan na dzień 31.12.2014	1 008	1 769	19 811	22 588
Stan na dzień 31.12.2013	1 021	1 686	22 524	25 231

Dane dotyczące opłat leasingowych ujętych w wyniku finansowym zaprezentowano w tabeli.

WYSZCZEGÓLNIENIE	w okresie	
	od 01.01.2014	od 01.01.2013
	do 31.12.2014	do 31.12.2013
Opłaty ujęte w wyniku finansowym	1 417	1 509

8.29. Instrumenty finansowe

Poniżej zaprezentowano kategorie i klasy instrumentów finansowych w wartości sprawozdawczej.

WYSZCZEGÓLNIENIE	Aktywa finansowe utrzymywane do terminu wymagalności	Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy przeznaczone do obrotu	Pożyczki i należności	Zobowiązania finansowe wyceniane według zamortyzowanego kosztu	Instrumenty zabezpieczające	RAZEM
Stan na dzień 31.12.2014	1 290	1	215 460	(245 098)	282	(28 065)
Akcje spółek dopuszczonych do obrotu publicznego	-	1	-	-	-	1
Instrumenty pochodne (aktywa)	-	-	-	-	1 164	1 164
Weksle	1 290	-	-	-	-	1 290
Pożyczki udzielone	-	-	9 016	-	-	9 016
Należności handlowe	-	-	143 942	-	-	143 942
Należności inwestycyjne	-	-	400	-	-	400
Środki pieniężne i lokaty	-	-	62 102	-	-	62 102
Zobowiązania handlowe	-	-	-	(52 843)	-	(52 843)
Zobowiązania inwestycyjne	-	-	-	(7 320)	-	(7 320)
Kredyty i pożyczki zaciągnięte	-	-	-	(165 616)	-	(165 616)
Zobowiązania z tytułu umów leasingu	-	-	-	(5 174)	-	(5 174)
Instrumenty pochodne (pasywa)	-	-	-	-	(882)	(882)
Zobowiązania z tytułu dywidendy	-	-	-	(91)	-	(91)
Pozostałe zobowiązania finansowe	-	-	-	(14 054)	-	(14 054)
Stan na dzień 31.12.2013	-	1	150 295	(145 958)	3 567	7 905
Akcje spółek dopuszczonych do obrotu publicznego	-	1	-	-	-	1
Instrumenty pochodne (aktywa)	-	-	-	-	3 567	3 567
Weksle	-	-	1 238	-	-	1 238

Nazwa jednostki:	Grupa Kapitałowa Apator			Strona 72
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	01.01.2014 – 31.12.2014	Waluta sprawozdawcza:	złoty polski (PLN)	
Poziom zaokrąglenia:	wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)			

WYSZCZEGÓLNIENIE	Aktywa finansowe utrzymywane do terminu wymagalności	Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy	Pożyczki i należności	Zobowiązania finansowe wyceniane według zamortyzowanego kosztu	Instrumenty zabezpieczające	RAZEM
		przeznaczone do obrotu				
Pożyczki udzielone	-	-	8 994	-	-	8 994
Należności handlowe	-	-	121 461	-	-	121 461
Należności inwestycyjne	-	-	363	-	-	363
Środki pieniężne i lokaty	-	-	18 239	-	-	18 239
Zobowiązania handlowe	-	-	-	(52 474)	-	(52 474)
Zobowiązania inwestycyjne	-	-	-	(10 129)	-	(10 129)
Kredyty i pożyczki zaciągnięte	-	-	-	(57 294)	-	(57 294)
Zobowiązania z tytułu umów leasingu	-	-	-	(4 656)	-	(4 656)
Zobowiązania z tytułu opcji put dotyczącej udziałów niekontrolujących spółki zależnej	-	-	-	(17 758)	-	(17 758)
Zobowiązania z tytułu dywidendy	-	-	-	(101)	-	(101)
Pozostałe zobowiązania finansowe	-	-	-	(3 546)	-	(3 546)

Aktywa finansowe i zobowiązania przeznaczone do obrotu oraz instrumenty zabezpieczające są wyceniane do wartości godziwej.

Za wartość godziwą pożyczek i należności oraz zobowiązań wycenianych w zamortyzowanym koszcie przyjęto wartość księgową, ze względu na krótkie terminy ich realizacji. Wartość księgowa tych aktywów jest zbliżona do wartości godziwej.

WYSZCZEGÓLNIENIE	na dzień 31.12.2014		na dzień 31.12.2013	
	wartość bilansowa	wartość godziwa	wartość bilansowa	wartość godziwa
Aktywa finansowe utrzymywane do terminu wymagalności	1 290	1 290	-	-
Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy:	1	1	1	1
- przeznaczone do obrotu (zgodnie z MSR 39)	1	1	1	1
Pożyczki i należności	215 460	215 460	150 295	150 295
Zobowiązania finansowe wyceniane w zamortyzowanym koszcie	(245 098)	(245 098)	(145 958)	(145 958)
Instrumenty zabezpieczające	282	282	3 567	3 567
Razem	(28 065)	(28 065)	7 905	7 905

Poniżej zaprezentowano pozycje przychodów, kosztów, zysków i strat ujętych w wyniku finansowym w podziale na kategorie instrumentów finansowych.

Nazwa jednostki:	Grupa Kapitałowa Apator		Strona 73
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	01.01.2014 – 31.12.2014	Waluta sprawozdawcza:	złoty polski (PLN)
Poziom zaokrągleń:	wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)		

WYSZCZEGÓLNIENIE	Aktywa finansowe utrzymywane do terminu wymagalności	Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy	Pożyczki i należności	Zobowiązania finansowe wyceniane według zamortyzowanego kosztu	Instrumenty zabezpieczające	RAZEM
		przeznaczone do obrotu				
Stan na dzień 31.12.2014	191	-	39	(4 598)	4 481	113
Przychody (koszty) z tytułu odsetek	165	-	905	(4 673)	-	(3 603)
Zyski (straty) z tytułu różnic kursowych	-	-	(466)	90	-	(376)
Przychody z tytułu realizacji instrumentów pochodnych	-	-	-	-	4 949	4 949
Koszty z tytułu realizacji instrumentów pochodnych	-	-	-	-	(18)	(18)
Przychody z tytułu wyceny instrumentów pochodnych	-	-	-	-	(43)	(43)
Koszty z tytułu wyceny instrumentów pochodnych	-	-	-	-	(407)	(407)
Utworzenie odpisów aktualizujących	-	-	(461)	-	-	(461)
Odwrócenie odpisów aktualizujących	26	-	17	-	-	43
Zyski (straty) z tytułu realizacji transakcji natychmiastowej wymiany walut	-	-	60	-	-	60
Zyski (straty) z tytułu sprzedaży instrumentów finansowych	-	-	(16)	-	-	(16)
Inne	-	-	-	(15)	-	(15)
Stan na dzień 31.12.2013	-	-	(2 493)	(2 249)	3 527	(1 215)
Przychody (koszty) z tytułu odsetek	-	-	655	(1 766)	-	(1 111)
Zyski (straty) z tytułu różnic kursowych	-	-	(2 499)	(464)	-	(2 963)
Przychody z tytułu realizacji instrumentów pochodnych	-	-	-	-	2 504	2 504
Koszty z tytułu realizacji instrumentów pochodnych	-	-	-	-	(25)	(25)
Przychody z tytułu wyceny instrumentów pochodnych	-	-	-	-	979	979
Koszty z tytułu wyceny instrumentów pochodnych	-	-	-	-	69	69
Utworzenie odpisów aktualizujących	-	-	(804)	-	-	(804)
Odwrócenie odpisów aktualizujących	-	-	68	-	-	68
Zyski (straty) z tytułu realizacji transakcji natychmiastowej wymiany walut	-	-	92	-	-	92
Zyski (straty) z tytułu sprzedaży instrumentów finansowych	-	-	(5)	-	-	(5)
Inne	-	-	-	(19)	-	(19)

Poniższa tabela przedstawia analizę instrumentów finansowych mierzonych w wartości godziwej, pogrupowanych według trzypoziomowej hierarchii, gdzie:

- Poziom 1 – wartość godziwa oparta jest o ceny giełdowe (niekorygowane);
- Poziom 2 – wartość godziwa ustalana jest na bazie wartości obserwowalnych na rynku jednakże nie będących bezpośrednim kwotowaniem rynkowym;

Nazwa jednostki:	Grupa Kapitałowa Apator			Strona 74
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	01.01.2014 – 31.12.2014	Waluta sprawozdawcza:	złoty polski (PLN)	
Poziom zaokrąglenia:	wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)			

- Poziom 3 – wartość godziwa ustalana jest na bazie różnych technik wyceny nie opierających się o jakiegokolwiek obserwowalne dane rynkowe.

WYSZCZEGÓLNIENIE	na dzień 31.12.2014		na dzień 31.12.2013	
	Poziom 1	Poziom 2	Poziom 1	Poziom 2
Akcje spółek dopuszczonych do obrotu publicznego	1	-	1	-
Instrumenty pochodne (aktywa)	-	1 164	-	3 567
Instrumenty pochodne (pasywa)	-	(882)	-	-
Razem	1	282	1	3 567

Transfery pomiędzy poziomem 1 i 2 nie wystąpiły.

Wartością godziwą instrumentu IRS jest różnica pomiędzy prognozowanymi zdyskontowanymi przepływami pieniężnymi odsetek według stałej stopy procentowej oraz zmiennej stopy procentowej opartej o WIBOR 6M.

Grupa wycenia instrumenty pochodne fx forward w wartości godziwej przy zastosowaniu modeli wyceny instrumentów finansowych, wykorzystując ogólnie dostępne kursy walutowe i krzywe zmienności dla walut. Wartość godziwa tych instrumentów ustalana jest w oparciu o przyszłe przepływy z tytułu zawartych transakcji kalkulowane w oparciu o różnicę między ceną terminową a transakcyjną. Terminowych kursów wymiany walut nie modeluje się jako osobnego czynnika ryzyka, ale wyprowadza z kursu spot dla waluty obcej w stosunku do PLN.

8.30. Pochodne instrumenty finansowe, rachunkowość zabezpieczeń

W grupie Apator umowy dotyczące walutowych instrumentów pochodnych zawierane są w ramach polityki zabezpieczeń przed ryzykiem kursowym. Grupa zabezpiecza wpływy eksportowe przewyższające wydatki z tytułu importu.

Na dzień 31 grudnia 2014 roku Grupa stosuje rachunkowość zabezpieczeń przepływów pieniężnych. Z dniem 1 lipca 2011 roku Grupa desygnowała do rachunkowości zabezpieczeń instrumenty pochodne typu FX forward zabezpieczające przed zagrożeniem zmienności przepływów pieniężnych z tytułu przyszłych planowanych przepływów ze sprzedaży denominowanych w walucie obcej.

Poniższa tabela prezentuje szczegółowe informacje dotyczące powiązania zabezpieczającego w rachunkowości zabezpieczeń przepływów pieniężnych.

Nazwa jednostki:	Grupa Kapitałowa Apator		Strona 75
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	01.01.2014 – 31.12.2014	Waluta sprawozdawcza:	złoty polski (PLN)
Poziom zaokrągleń:	wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)		

Typ zabezpieczenia	Zabezpieczenie zmienności przepływów pieniężnych z tytułu przyszłych przepływów w EUR.
Pozycja zabezpieczana	Pozycję zabezpieczaną stanowi część przyszłych wysoce prawdopodobnych przepływów z tytułu sprzedaży denominowanych w EUR.
Instrumenty zabezpieczające	Instrumentem zabezpieczającym są transakcje FX forward, w których Spółka zobowiązuje się sprzedać EUR za PLN.
Zabezpieczane ryzyko	Spółka zabezpiecza zmienność przepływów pieniężnych z tytułu ryzyka walutowego.
Sposób ujęcia w sprawozdaniu finansowym	Część zmiany wyceny do wartości godziwej instrumentów zabezpieczających, odpowiadająca efektywnemu zabezpieczeniu, ujmowana jest w kapitale z wyceny transakcji zabezpieczających (zestawienie zmian w kapitale). Nieefektywna część zmiany wyceny do wartości godziwej instrumentów zabezpieczających jest ujmowana w przychodach lub kosztach finansowych (nota 8.24).
Okres, w którym oczekuje się wystąpienia przepływów pieniężnych	Oczekuje się, że pozycja zabezpieczana będzie generować przepływy pieniężne w okresie do 31 grudnia 2015 roku.
Wartość nominalna	33.090 tys. EUR

Poniższa tabela przedstawia wartość godziwą instrumentów pochodnych.

WYSZCZEGÓLNIENIE	na dzień	
	31.12.2014	31.12.2013
Aktywa długoterminowe	-	284
Instrumenty zabezpieczające	-	284
Aktywa krótkoterminowe	1 164	3 283
Instrumenty zabezpieczające	1 164	3 283
Razem aktywa	1 164	3 567
Zobowiązania długoterminowe	65	-
Instrumenty zabezpieczające	65	-
Zobowiązania krótkoterminowe	817	-
Instrumenty zabezpieczające	817	-
Razem zobowiązania	882	-

Poniższa tabela przedstawia kwoty z tytułu rachunkowości zabezpieczeń przepływów pieniężnych, jakie Spółka w 2014 roku rozpoznała w wyniku i w kapitale:

WYSZCZEGÓLNIENIE	na dzień	
	31.12.2014	31.12.2013
Wycena instrumentów, w tym:	282	3 567
Kapitał z wyceny transakcji zabezpieczających (zmiany wyceny do wartości godziwej instrumentów pochodnych zabezpieczających z tytułu zabezpieczanego ryzyka, odpowiadające efektywnemu zabezpieczeniu)	(1 061)	1 774
Wynik finansowy okresu (zmiany wyceny instrumentów pochodnych zabezpieczających z tytułu zabezpieczanego ryzyka, odpowiadające zabezpieczeniu nieefektywnemu)	1 343	1 793

Nazwa jednostki:	Grupa Kapitałowa Apator		Strona 76
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	01.01.2014 – 31.12.2014	Waluta sprawozdawcza:	złoty polski (PLN)
Poziom zaokrąglenia:	wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)		

Poniższa tabela przedstawia zmiany w kapitale z wyceny transakcji zabezpieczających z tytułu rachunkowości zabezpieczeń przepływów pieniężnych w 2014 roku:

WYSZCZEGÓLNIENIE	w okresie	
	od 01.01.2014	od 01.01.2013
	do 31.12.2014	do 31.12.2013
Stan na początek okresu	1 774	694
Odwrócenie wyceny z poprzedniego okresu	(1 774)	(694)
Wycena na koniec okresu	(1 061)	1 774
Stan na koniec okresu	(1 061)	1 774

W związku z zawartą umową o kredyt długoterminowy (umowa z Bankiem Handlowym S.A. z dnia 19 marca 2014 roku), w celu zabezpieczenia się przed wzrostem stopy WIBOR 6M, spółka Apator S.A. zawarła z Raiffeisen Bank Polska S.A. w dniu 27 października 2014 roku transakcję zabezpieczającą ryzyko stopy procentowej IRS (Interest Rate Swap). Transakcja ta ma na celu zabezpieczenie części płatności odsetkowych.

Transakcja zabezpieczająca	IRS
Pozycja zabezpieczana	Kredyt długoterminowy
Wartość nominalna na dzień ustanowienia zabezpieczenia	49.205.985,00 PLN
Okres, w którym oczekuje się wystąpienia przepływów pieniężnych	29.10.2014 – 31.12.2018
Sposób ujęcia w sprawozdaniu finansowym	Zgodnie z MSR 39, jeśli zabezpieczenie przepływów pieniężnych jest efektywne, to część efektywna wyceny instrumentów zabezpieczających dotycząca rewaluacji walutowej prezentowana jest w kapitale własnym. Pozostała część wyceny związana z instrumentem zabezpieczającym ujmowana jest w rachunku wyników

Stosowane techniki wyceny zaprezentowano w nocie 8.29.

8.31. Cele i zasady zarządzania ryzykiem finansowym

Poza instrumentami pochodnymi, do głównych instrumentów finansowych, z których korzysta Grupa, należą kredyty bankowe, w tym kredyty w rachunku bieżącym. Grupa posiada też aktywa finansowe, takie jak należności handlowe oraz środki pieniężne oraz inne należności i udzielone pożyczki.

Spółki grupy kapitałowej Apator zawierają transakcje z udziałem instrumentów pochodnych, w skład których wchodzi przede wszystkim walutowe kontrakty terminowe typu forward. Celem tych transakcji jest zarządzanie ryzykiem walutowym powstającym w toku działalności spółek. Umowy na kontrakty terminowe zawierane są na podstawie prognoz kształtowania się kursów walut, zgodnie z wytyczną korporacyjną oraz uchwałą Zarządu jednostki dominującej.

Ryzyko, na które narażone są spółki grupy kapitałowej Apator obejmuje ryzyko rynkowe (przede wszystkim ryzyko walutowe i w mniejszym stopniu ryzyko stopy procentowej), a także ryzyko kredytowe i ryzyko płynności.

Nazwa jednostki:	Grupa Kapitałowa Apator		Strona 77
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	01.01.2014 – 31.12.2014	Waluta sprawozdawcza:	złoty polski (PLN)
Poziom zaokrąglenia:	wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)		

Ryzyko walutowe

Grupa narażona jest na ryzyko walutowe z tytułu zawierania transakcji handlowych. Ryzyko takie powstaje w wyniku dokonywania przez spółki sprzedaży i zakupów w walutach innych niż waluta funkcjonalna.

Stopień narażenia grupy Apator na ryzyko walutowe prezentuje poniższa tabela.

WYSZCZEGÓLNIENIE	na dzień 31.12.2014		na dzień 31.12.2013	
	w walucie	w PLN	w walucie	w PLN
Pozycje w euro (EUR)	8 196	31 692	3 283	11 244
Należności handlowe	8 950	36 316	6 436	25 202
Przekazane zaliczki na zakup materiałów i usług	39	161	45	181
Środki pieniężne	4 036	16 571	1 280	5 121
Zobowiązania handlowe	(3 365)	(14 830)	(2 813)	(12 017)
Zaliczki otrzymane na dostawy	(146)	(634)	(54)	(230)
Pozostałe zobowiązania	(451)	(2 014)	(454)	(1 978)
Pozostałe	(867)	(3 878)	(1 157)	(5 035)
Pozycje w dolarach amerykańskich (USD)	3 265	10 737	4 779	13 708
Należności handlowe	278	950	5 893	17 178
Przekazane zaliczki na zakup materiałów i usług	271	921	289	918
Środki pieniężne	3 802	12 734	106	308
Zobowiązania handlowe	(835)	(2 957)	(1 368)	(4 246)
Zaliczki otrzymane na dostawy	(41)	(139)	(141)	(450)
Pozostałe	(210)	(772)	-	-
Pozycje w funtach szterlingach (GBP)	1 290	6 958	1 319	6 095
Należności handlowe	116	611	117	564
Udzielone pożyczki	1 700	9 017	1 875	8 994
Środki pieniężne	177	938	50	240
Zobowiązania handlowe	(11)	(62)	(3)	(17)
Pozostałe zobowiązania	(692)	(3 546)	(720)	(3 686)
Pozycje w koronach duńskich (DKK)	(5)	(3)	-	-
Zobowiązania handlowe	(5)	(3)	-	-

Na dzień 31 grudnia 2014 roku grupa Apator posiadała kontrakty walutowe typu forward.

WYSZCZEGÓLNIENIE	na dzień 31.12.2014	
	w walucie	w zł na dzień zawarcia kontraktu
Instrumenty zabezpieczające przepływy środków pieniężnych w EUR	(33 090)	(140 221)

Zgodnie z przyjętą wytyczną „Regulacje w zakresie kontraktów terminowych” do zabezpieczania wpływów eksportowych przewyższających wydatki z tytułu importu stosuje się kontrakty terminowe typu forward oraz zwykłe opcje kosztowe. Do zawierania kontraktów terminowych wymagana jest zgoda Zarządu w formie uchwały, w której ustalany jest maksymalny nominalny zabezpieczeń, określony na podstawie planu bilansu handlu zagranicznego i

Nazwa jednostki:	Grupa Kapitałowa Apator		Strona 78
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	01.01.2014 – 31.12.2014	Waluta sprawozdawcza:	złoty polski (PLN)
Poziom zaokrąglenia:	wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)		

poziomu dotychczasowych zabezpieczeń. Zawarcie złożonej struktury zabezpieczającej następuje po uzyskaniu pozytywnej opinii Rady Nadzorczej, która podejmuje decyzję po przedstawieniu przez Zarząd przyczyn zamiaru zastosowania takiego zabezpieczenia oraz jego potencjalnego wpływu na wyniki finansowe.

Poniższa tabela przedstawia wrażliwość wyniku finansowego brutto i kapitału własnego na racjonalnie możliwe wahania kursów walut – Grupa oczekuje, że wszystkie waluty mogą wahać się o 10% (przy braku zmienności innych parametrów).

WYSZCZEGÓLNIENIE	na dzień 31.12.2014		na dzień 31.12.2013	
	Wpływ na wynik finansowy brutto	Wpływ na kapitał własny	Wpływ na wynik finansowy brutto	Wpływ na kapitał własny
EUR / PLN				
+10%	3 169	(14 022)	1 124	(12 939)
- 10%	(3 169)	14 022	(1 124)	12 939
USD / PLN				
+10%	1 074	-	1 371	-
- 10%	(1 074)	-	(1 371)	-
GBP / PLN				
+10%	696	-	610	-
- 10%	(696)	-	(610)	-

Ryzyko stopy procentowej

Ze względu na posiadane zobowiązania w postaci kredytów oprocentowanych według zmiennych stóp procentowych, Grupa APATOR narażona jest na ryzyko stóp procentowych.

Poniżej zaprezentowano instrumenty finansowe ze względu na stopę procentową. Uwzględniono zabezpieczenie 50% kredytu inwestycyjnego transakcją IRS.

Poniżej zaprezentowano instrumenty finansowe ze względu na stopę procentową.

WYSZCZEGÓLNIENIE	na dzień	
	31.12.2014	31.12.2013
Instrumenty finansowe o stałej stopie procentowej	55 953	59 106
Aktywa finansowe	175 106	125 356
Zobowiązania finansowe	(119 153)	(66 250)
Instrumenty finansowe o zmiennej stopie procentowej	(84 492)	(54 889)
Aktywa finansowe	42 092	24 818
Zobowiązania finansowe	(126 584)	(79 707)
Razem	(28 539)	4 217

Nazwa jednostki:	Grupa Kapitałowa Apator		Strona 79
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	01.01.2014 – 31.12.2014	Waluta sprawozdawcza:	złoty polski (PLN)
Poziom zaokrąglenia:	wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)		

Poniższa tabela przedstawia wrażliwość wyniku finansowego brutto i kapitału własnego na racjonalne możliwe wahania stóp WIBOR. Dla potrzeby analizy zakłada się, że kwota zobowiązań niespłaconych na koniec okresu sprawozdawczego była niezapłacona cały rok.

WYSZCZEGÓLNIENIE	w okresie od 01.01.2014 do 31.12.2014		w okresie od 01.01.2013 do 31.12.2013	
	Wpływ na wynik finansowy brutto	Wpływ na kapitał własny*	Wpływ na wynik finansowy brutto	Wpływ na kapitał własny*
WIBOR				
+ 100 punktów bazowych	(1 039)		(598)	
- 100 punktów bazowych	1 039	-	598	-
LIBOR				
+ 100 punktów bazowych	189	-	93	-
- 100 punktów bazowych	(189)	-	(93)	-
EURIBOR				
+ 100 punktów bazowych	(24)	-	(56)	-
- 100 punktów bazowych	24	-	56	-
NBU				
+ 100 punktów bazowych	29	-	1	-
- 100 punktów bazowych	(29)	-	(1)	-
PRIBOR				
+ 100 punktów bazowych	1	-	11	-
- 100 punktów bazowych	(1)	-	(11)	-

* - Wartość wyceny instrumentu IRS ujętą w kapitale własnym uznano za nieistotną, w związku z tym nie przeprowadzono analizy wrażliwości.

Ryzyko kredytowe

Ryzyko kredytowe polega na tym, że kontrahent nie wywiąże się ze swoich zobowiązań wynikających z instrumentu finansowego lub umowy, co spowoduje poniesienie przez drugą stronę straty finansowej.

Grupa Apator jest narażona na ryzyko kredytowe wynikające z jej działalności operacyjnej, głównie z należności handlowych.

W celu ograniczenia tego ryzyka, spółki grupy kapitałowej Apator zawierają transakcje wyłącznie z renomowanymi firmami o dobrej zdolności kredytowej. Wszyscy klienci, którzy chcą skorzystać z odroczonej terminowości płatności, podlegają wstępnej weryfikacji. W spółkach funkcjonuje instrukcja finansowej kontroli zleceń sprzedaży. Grupa dąży do tego, aby współpraca ze wszystkimi klientami odbywała się na podstawie umów handlowych. Ponadto, dzięki bieżącemu monitorowaniu stanów należności, narażenie Grupy na ryzyko nieściągalnych należności jest nieznaczące.

Na należności handlowe składają się kwoty należne od dużej liczby klientów, rozłożone między różne branże i obszary geograficzne. Nie występuje kontrahent, z którym saldo należności przekraczałoby 10% całkowitego salda należności handlowych.

Ryzyko kredytowe dotyczące środków pieniężnych i instrumentów pochodnych jest ograniczone, gdyż kontrahentami grupy kapitałowej Apator są banki o wysokim ratingu przyznawanym przez międzynarodowe agencje ratingowe.

Nazwa jednostki:	Grupa Kapitałowa Apator		Strona 80
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	01.01.2014 – 31.12.2014	Waluta sprawozdawcza:	złoty polski (PLN)
Poziom zaokrąglenia:	wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)		

Ryzyko związane z płynnością

Grupa Apator monitoruje ryzyko płynności finansowej, tworząc miesięczne plany wydatków oraz analizuje na bieżąco sytuację finansową. W celu finansowania bieżącej działalności spółki korzystają głównie z kredytu w rachunku bieżącym.

Poniższa tabela przedstawia informację o terminach umownej wymagalności zobowiązań.

WYSZCZEGÓLNIENIE	Wartość na dzień sprawozdawczy	Przepływy pieniężne wynikające z umowy					RAZEM
		poniżej 6 miesięcy	od 6 do 12 miesięcy	od 1 roku do 2 lat	od 2 do 5 lat	powyżej 5 lat	
Stan na dzień 31.12.2014	245 980	88 549	61 974	46 984	50 851	4 230	252 588
Kredyty i pożyczki	165 616	32 518	59 992	30 080	48 352	-	170 942
Zobowiązania z tytułu leasingu	5 174	1 331	1 313	1 805	970	-	5 419
Płatności z tytułu instrumentów pochodnych	882	202	233	447	-	-	882
Zobowiązania handlowe	52 843	52 357	436	79	10	-	52 882
Zobowiązania inwestycyjne	7 320	2 050	-	519	1 519	4 230	8 318
Pozostałe zobowiązania finansowe	14 145	91	-	14 054	-	-	14 145
Stan na dzień 31.12.2013	128 200	76 339	25 467	11 936	11 706	4 963	130 411
Kredyty i pożyczki	57 294	18 487	23 966	9 504	5 729	-	57 686
Zobowiązania z tytułu leasingu	4 656	1 186	1 061	1 855	807	-	4 909
Zobowiązania handlowe	52 474	52 191	298	21	-	-	52 510
Zobowiązania inwestycyjne	10 129	4 374	142	556	1 624	4 963	11 659
Pozostałe zobowiązania finansowe	3 647	101	-	-	3 546	-	3 647

Zarządzanie kapitałem

Głównym celem zarządzania kapitałem Grupy Apator jest utrzymanie dobrego ratingu kredytowego i bezpiecznych wskaźników kapitałowych, które wspierałyby działalność operacyjną i inwestycyjną oraz zwiększałyby jej wartość dla akcjonariuszy.

Nazwa jednostki:	Grupa Kapitałowa Apator			Strona 81
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	01.01.2014 – 31.12.2014	Waluta sprawozdawcza:	złoty polski (PLN)	
Poziom zaokrąglenia:	wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)			

8.32. Zakup jednostki zależnej

Nabycie Apator Elkomtech S.A.

W dniu 1 kwietnia 2014 roku została podpisana przyrzeczona umowa nabycia 14.005 akcji imiennych spółki akcyjnej Apator Elkomtech S.A., która jest wiodącym polskim dostawcą systemów informatycznych klasy SCADA oraz współpracujących z nimi urządzeń telemechaniki, zabezpieczeń oraz innych urządzeń sieciowych dla systemów rozproszonych, zapewniających możliwość zdalnego sterowania i nadzoru sieci elektroenergetycznej w pełnym zakresie napięć.

W wyniku zawartej umowy w dniu 11 kwietnia 2014 roku Apator S.A. przejęła kontrolę nad spółką Apator Elkomtech S.A., która stała się spółką zależną, ujętą w niniejszym skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym. Połączenie zostało rozliczone metodą nabycia. Skonsolidowane sprawozdanie finansowe sporządzone na dzień 31 grudnia 2014 roku obejmuje wyniki Apator Elkomtech S.A. za okres od dnia połączenia do 31 grudnia 2014 roku.

Podstawowym uzasadnieniem zakupu Apator Elkomtech S.A. było wzmocnienie obecności Grupy Kapitałowej w segmencie zarządzania infrastrukturą sieciową i systemami OSD oraz osiągnięcie synergii produktowej i operacyjnej z pozostałymi spółkami Grupy Kapitałowej działającymi w tym segmencie.

Procent przejętych instrumentów kapitałowych z prawem głosu

W wyniku zawartej w dniu 1 kwietnia 2014 roku umowy sprzedaży akcji Apator S.A. nabyła 100% kapitału zakładowego nabywanej Apator Elkomtech S.A., uprawniających do 100% głosów na walnym zgromadzeniu spółki. Łączna wartość nominalna akcji wynosi 700.250,00 zł.

Koszt połączenia

Cena nabycia wyniosła 98.411.970,70 zł, tj. 7.026,92 zł za jedną akcję. Koszty związane z nabyciem w kwocie 864,5 tys. zł zostały ujęte w kosztach ogólnego zarządu.

Nabycie nastąpiło za gotówkę. Zapłata ceny nabycia została sfinansowana w całości kredytem długoterminowym w Banku Handlowym (szczegóły opisano w notce 8.18).

Rozliczenie połączenia

W bieżącym okresie sprawozdawczym Grupa dokonała zgodnie z MSSF 3 ostatecznej identyfikacji i wyceny aktywów i zobowiązań nabytej spółki Apator Elkomtech S.A. i ujęła je w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym.

Grupa ujęła możliwe do zidentyfikowania aktywa niematerialne w postaci relacji z klientami.

Wartość godziwą relacji z klientami zidentyfikowanych w ramach połączenia oszacowano stosując metodę nadwyżki zysku (ang. „excess earnings method”) z zachowaniem zasady ostrożnej wyceny. Wartość godziwa relacji z klientami ustalona została na dzień nabycia w wysokości 26,8 mln zł. Okres ekonomicznej użyteczności relacji z klientami na poziomie nie przekraczającym 10 lat (roczna amortyzacja aktywa wyniesie 2,68 mln zł).

Na potrzeby oszacowania wartości godziwej relacji z klientami przyjęto następujące ogólne założenia:

- analizie poddano relacje z ośmioma kluczowymi klientami generującymi łącznie ponad 95% obrotów,
- okresem prognozy dla relacji z klientami jest okres od 1 kwietnia 2014 roku do 31 grudnia 2023 roku,
- kalkulacje sporządzono w wartościach nominalnych, uwzględniających bezpośredni wpływ inflacji,
- marża EBITDA została przyjęta na poziomie zgodnym z projekcjami finansowymi dla Apator S.A.,

Marta EBRDA została przyjęta na poziomie logicznym i projekcjami finansowymi dla Apator S.A.			
Nazwa jednostki:	Grupa Kapitałowa Apator		
Strona 82			
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	01.01.2014 – 31.12.2014	Waluta sprawozdawcza:	złoty polski (PLN)
Poziom zaokrągleń:	wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)		

- dla całego okresu prognozy założono stopę podatku dochodowego od przedsiębiorstw na poziomie 19%,
- utratę klientów dla relacji zaprognozowano przy założeniu rocznego współczynnika utraty klientów na poziomie 30% oszacowanego na podstawie analizy danych historycznych,
- przyjęto okres ekonomicznej użyteczności relacji z klientami na poziomie nie przekraczającym 10 lat,
- wartość bieżącą przepływów pieniężnych generowanych przez relacje z klientami powiększono o korzyści amortyzacji podatkowej.

Poniżej zaprezentowano ostateczne rozliczenie wartości nabytych aktywów i przejętych zobowiązań.

WYSZCZEGÓLNIENIE	
Aktywa trwałe	18 628
Wartości niematerialne	871
Rzeczowe aktywa trwałe	17 757
Aktywa obrotowe	27 171
Zapasy	10 191
Należności	9 021
Rozliczenia międzyokresowe	183
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	7 776
AKTYWA RAZEM	45 800
Zobowiązania i rezerwy długoterminowe	650
Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	257
Pozostałe rezerwy	393
Zobowiązania i rezerwy krótkoterminowe	2 876
Zobowiązania	2 288
Rezerwy	588
Zobowiązania i rezerwy razem	3 526
Aktywa netto	42 274
Nabyte aktywa netto, razem	42 274
Zidentyfikowane aktywa niematerialne - relacje z klientami	26 800
Wartość firmy w momencie nabycia	29 338
Cena nabycia	98 412

Przejęte należności krótkoterminowe obejmują:

- należności handlowe: 4.620 tys. zł,
- należności z tytułu podatku dochodowego od osób prawnych: 1.389 tys. zł,
- należności z tytułu innych podatków, ceł i ubezpieczeń społecznych: 72 tys. zł,
- pozostałe należności krótkoterminowe: 2.940 tys. zł.

Opis czynników, które doprowadziły do ujęcia wartości firmy

Zarząd Jednostki Dominującej w trakcie przeglądu poszczególnych pozycji aktywów, zobowiązań, zobowiązań warunkowych oraz innych składników majątku zidentyfikował nieujawnione w sprawozdaniu jednostki przejmowanej pozycje i dokonał ich wyceny na dzień nabycia. Wartość firmy ujęto w związku z oczekiwanym wzmocnieniem

Nazwa jednostki:	Grupa Kapitałowa Apator		Strona 83
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	01.01.2014 – 31.12.2014	Waluta sprawozdawcza:	złoty polski (PLN)
Poziom zaokrąglenia:	wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)		

obecności Grupy Kapitałowej w segmencie zarządzania infrastrukturą sieciową i systemami OSD oraz osiągnięciem synergii produktowej i operacyjnej z pozostałymi spółkami Grupy Kapitałowej działającymi w tym segmencie.

Wyliczenie wartości firmy prezentuje poniższa tabela:

WYSZCZEGÓLNIENIE	
Wartość nabytych aktywów netto	69 074
Cena nabycia	98 412
Wartość firmy	29 388

Poniżej zaprezentowano wpływ przejęcia na wynik Grupy Kapitałowej Apator oraz przychody i zysk jednostki przejmowanej za okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2014 r.

WYSZCZEGÓLNIENIE	
Przychody ogółem w roku nabycia (za okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2014 r.)	56 776
Zysk netto w roku nabycia (za okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2014 r.)	18 556
Przychody ogółem w roku nabycia (za okres od 1 kwietnia do 31 grudnia 2014 r.)	48 504
Zysk netto w roku nabycia (za okres od 1 kwietnia do 31 grudnia 2014 r.)	18 451
Udział w zysku netto (za okres od 1 kwietnia do 31 grudnia 2014 r.)	18 451
Procent posiadanych udziałów	100,00%

Zarząd Jednostki Dominującej nie zamierza ograniczać działalności nabytej w wyniku połączenia.

Nabycie GWI

W dniu 26 lutego 2015 r. Apator Metrix S.A. zawarła z National Industry Group Ltd. („NIG”) z siedzibą w Guernsey umowę nabycia 4 mln udziałów (tj. 50%) w spółce George Wilson Industries Ltd. („GWI”) z siedzibą w Coventry (Wielka Brytania) za cenę 5,4 mln GBP (tj. 30,6 mln zł).

Wykup pozostałych 50% udziałów stanowił wcześniejszą realizację umowy opcyjnej zawartej między Apator Metrix S.A. a NIG w dniu 5 września 2013 r. Płatność 5,4 mln GBP, została rozłożona na 6 rat po 0,9 mln GBP płatnych do dnia 28 lutego danego roku (pierwsza rata została zapłacona 28 lutego 2015 r., ostatnia rata płatna jest do 28 lutego 2020 r.).

Na bazie umowy nabycia Spółka udzieliła gwarancji spłaty przez GWI pożyczki udzielonej przez BI Group PLC (spółki zależnej od NIG), której wysokość wynosi 1.700 tys. GBP (tj. 9,6 mln zł). Ostateczna spłata pożyczki nastąpi do dnia 30 listopada 2018 r.

Na dzień zatwierdzenia niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupa jest w trakcie identyfikacji wszystkich przejętych aktywów i zobowiązań oraz ich wyceny do wartości godziwej, w związku z czym nie jest możliwe ujawnienie pełnego zakresu informacji wymaganych przez MSSF 3.

Nazwa jednostki:	Grupa Kapitałowa Apator		Strona 84
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	01.01.2014 – 31.12.2014	Waluta sprawozdawcza:	złoty polski (PLN)
Poziom zaokrąglenia:	wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)		

Nabycie Miitors ApS.

W dniu 24 marca 2015 r. Apator Powogaz S.A. zawarła z udziałowcami spółki Miitors ApS. z siedzibą w Danii warunkową umowę sprzedaży udziałów. Przedmiotem umowy jest sprzedaż 100% udziałów spółki Miitors o łącznej wartości nominalnej 513 245 DKK (tj. 282.644 zł), stanowiących 100% udziału w kapitale zakładowym Miitors i 100% w ogólnej liczbie głosów na jej zgromadzeniu wspólników. Cena nabycia udziałów wynosi 6,2 mln EUR (tj. 25,48 mln PLN), zaś całkowita cena na poziomie wartości przedsiębiorstwa (Enterprise Value) wynosi 7,0 mln EUR (tj. 28,76 mln PLN); różnicę stanowi refinansowanie pożyczek wobec udziałowców oraz inne dostosowania ceny.

Skuteczność umowy została w praktyce uzależniona od spełnienia jednego warunku zawieszającego - wykonania lub anulowania warrantów subskrypcyjnych w nabywanej spółce. Płatność ceny nastąpić miała w momencie zamknięcia transakcji, tj. po ziszczeniu się warunku zawieszającego.

Powyższy warunek zawieszający umowę nabycia spółki Miitors ApS. został spełniony. W związku z powyższym spółka Apator Powogaz S.A. dokonała płatności za 100% udziałów i z dniem 1 kwietnia 2015 r. stała się właścicielem spółki Miitors ApS.

Na dzień publikacji niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupa jest w trakcie identyfikacji wszystkich przejętych aktywów i zobowiązań oraz ich wyceny do wartości godziwej, w związku z czym nie jest możliwe ujawnienie pełnego zakresu informacji wymaganych przez MSSF 3.

8.33. Informacje na temat podmiotów powiązanych

Informacje na temat świadczeń na rzecz personelu kierowniczego prezentuje tabela.

WYSZCZEGÓLNIENIE	za okres	
	od 01.01.2014	od 01.01.2013
	do 31.12.2014	do 31.12.2013
Krótkoterminowe świadczenia pracownicze	11 827	12 407
Świadczenia po okresie zatrudnienia	90	20
Pozostałe świadczenia długoterminowe	170	59
Świadczenia z tytułu rozwiązania stosunku pracy	16	-
Razem	12 103	12 486

Transakcje z jednostkami powiązanymi odbywały się na warunkach rynkowych. Dane dotyczące transakcji przeprowadzonych z jednostkami powiązanymi oraz informacje dotyczące nierozliczonych sald prezentuje tabela.

Nazwa jednostki:	Grupa Kapitałowa Apator		Strona 85
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	01.01.2014 – 31.12.2014	Waluta sprawozdawcza:	złoty polski (PLN)
Poziom zaokrągleń:	wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)		

WYSZCZEGÓLNIENIE	Apator Elektro Sp. z o.o.	Teplovodomer S.A.	George Wilson Industries Ltd.	Pozostałe podmioty powiązane	RAZEM
Transakcje w okresie od 01.01.2014 do 31.12.2014					
Sprzedaż produktów i usług *	7 210	47 669	920	-	55 799
Sprzedaż towarów i materiałów	985	1 983	89	-	3 057
Koszt dotyczący transakcji sprzedaży	5 636	30 142	624	-	36 402
Koszt dotyczący transakcji sprzedaży udziałów	-	-	-	-	-
Należności handlowe	1 616	7 031	337	-	8 984
Należności z tytułu udzielonej pożyczki	-	-	9 017	-	9 017
Otrzymane spłaty udzielonych pożyczek	-	-	777	-	777
Otrzymane odsetki od udzielonych pożyczek	-	-	339	-	339
Przychody finansowe z tytułu dywidendy	-	-	-	600	600
Pozostałe przychody	-	-	-	1	-
Zakup produktów, usług, towarów i materiałów	40	-	184	778	1 002
Transakcje w okresie od 01.01.2013 do 31.12.2013					
Sprzedaż produktów i usług *	5 187	45 667	543	13	51 410
Sprzedaż towarów i materiałów	1 659	1 363	64	-	3 086
Sprzedaż rzeczowych aktywów trwałych i wartości niematerialnych	-	-	-	41	41
Należności handlowe	1 439	4 178	122	-	5 739
Należności z tytułu udzielonej pożyczki	-	-	8 994	-	8 994
Pożyczki udzielone w okresie	-	-	982	-	982
Otrzymane odsetki od udzielonych pożyczek	-	-	297	-	297
Dywidenda wypłacona	-	-	-	3 150	3 150
Przychody finansowe z tytułu dywidendy	-	2 094	-	-	2 094
Zakup produktów, usług, towarów i materiałów	293	-	28	847	1 168
Zobowiązania handlowe	-	-	-	15	15

* w tym korekta z tytułu niezrealizowanej marży ze sprzedaży do jednostek współkontrolowanych

Grupa dokonała identyfikacji podmiotów powiązanych. Za podmioty powiązane uznano:

a. Jednostki zależne

- Apator Control Sp. z o.o. (Toruń)
- Apator Mining Sp. z o.o. (Katowice)
- FAP Pafal S.A. (Świdnica)
- Apator Metrix S.A. (Tczew)
- Apator GmbH (Berlin, Niemcy)
- Apator Rector (Zielona Góra)
- Apator Powogaz S.A. (Poznań)
- Elkomtech S.A. (Łódź) – od 1 kwietnia 2014 roku (26 stycznia 2015 roku zmiana nazwy na Apator Elkomtech S.A.)
- Apator Telemetry Sp. z o.o. (Słupsk) - jednostka zależna od Apator Powogaz S.A.
- Apator Metroteks (Kijów, Ukraina) - jednostka zależna od Apator Powogaz S.A.

Nazwa jednostki:	Grupa Kapitałowa Apator			Strona 86
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	01.01.2014 – 31.12.2014	Waluta sprawozdawcza:	złoty polski (PLN)	
Poziom zaokrąglenia:	wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)			

- Apator Metra (Supmerk, Czechy) – jednostka zależna od Apator Powogaz S.A.

b. Jednostki współkontrolowane

- OOO Apator- Electro (Moskwa, Rosja)
- Teplovodomer (Mytishi, Rosja) – jednostka współkontrolowana przez Apator Powogaz S.A.
- George Wilson Industries Ltd. (Coventry, Wielka Brytania) – jednostka współkontrolowana przez Apator Metrix S.A. (od 26 lutego 2015 roku jednostka zależna od Apator Metrix S.A.)
- Inda d.o.o. (Słowenia) – jednostka współkontrolowana przez George Wilson Industries Ltd.

c. Członków Rady Nadzorczej

d. Członków kluczowego personelu kierowniczego

e. Bliskich członków rodziny członków Rady Nadzorczej i personelu kierowniczego pozostających we wspólnym gospodarstwie domowym

f. Podmioty kontrolowane przez osoby określone w punktach c. i d.

Zarząd APATOR S.A. stwierdził, że w skład najwyższego kierownictwa Spółki APATOR S.A. wchodzi następujące osoby:

- Andrzej Szostak – Prezes Zarządu
- Tomasz Habryka – Członek Zarządu
- Jerzy Kuś – Członek Zarządu
- Piotr Nowak – Członek Zarządu (od 1 lipca 2014)

Inni członkowie kierownictwa:

- Janina Karaszewska – Zandrowicz – Prokurent (do 6 października 2014), Dyrektor ds. Finansowych (do 30 czerwca 2014), Zastępca Dyr. ds. Finansowych (od 1 lipca 2014 do 30 września 2014)
- Krzysztof Malec – Prokurent, Dyrektor ds. Produkcji
- Mirosław Klepacki – Prokurent, Dyrektor ds. Aparatury Łączeniowej

Transakcje z innymi podmiotami powiązanymi, określonymi w punktach c – f, poza wypłacaniem wynagrodzeń z tytułu pełnionych funkcji i świadczeń z tytułu pracy, przedstawiono w tabeli powyżej (pozostałe podmioty powiązane).

8.34. Pozycje warunkowe i pozostałe pozycje nieuwjęte w sprawozdaniu z sytuacji finansowej

Gwarancje

Na dzień 31 grudnia 2014 r. grupa kapitałowa Apator posiadała aktywne gwarancje wystawione przez:

1. Bank Handlowy w Warszawie S.A.:
 - z tytułu gwarancji należytego wykonania w wysokości 408 tys. zł maksymalnie do 19 września 2019 roku.
2. TU Hermes S.A.:
 - z tytułu gwarancji należytego wykonania w wysokości 3.276 tys. zł maksymalnie do 31 grudnia 2017 roku;
 - z tytułu rękojmi i gwarancji jakości w wysokości 1.827 tys. zł maksymalnie do 30 czerwca 2017 roku;
 - z tytułu wadium w wysokości 580 tys. zł do 28 stycznia 2015 roku.
3. Bank Millennium S.A.:
 - z tytułu gwarancji należytego wykonania w wysokości 68 tys. zł maksymalnie do 15 stycznia 2019 roku;

Nazwa jednostki:	Grupa Kapitałowa Apator		Strona 87
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	01.01.2014 – 31.12.2014	Waluta sprawozdawcza:	złoty polski (PLN)
Poziom zaokrąglenia:	wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)		

- z tytułu wadium w wysokości 1.146 tys. zł do 31 stycznia 2016 roku.
- 4. BZ WBK S.A.:
 - z tytułu rękojmi i gwarancji jakości w wysokości 12 tys. zł do 15 stycznia 2016 roku.
- 5. HESTIA S.A.:
 - z tytułu gwarancji należytego wykonania w wysokości 627 tys. zł maksymalnie do 30 grudnia 2015 roku;
- 6. InterRisk TU S.A.:
 - z tytułu gwarancji należytego wykonania w wysokości 224 tys. zł maksymalnie do 28 czerwca 2016 roku;
 - z tytułu rękojmi i gwarancji jakości w wysokości 194 tys. zł do 15 maja 2019 roku;
- 7. PZU S.A.
 - z tytułu rękojmi i gwarancji jakości w wysokości 11 tys. zł do 1 marca 2015 roku.
- 8. Raiffeisen Bank:
 - z tytułu gwarancji należytego wykonania w wysokości 7.035 tys. zł do 31 grudnia 2026 roku.
- 9. Apator Metrix S.A.:
 - z tytułu gwarancji należytego wykonania (poręczenie) w wysokości 36.614 tys. zł do 1 września 2017 roku.

Dodatkowo, na dzień 31 grudnia 2014 roku Apator S.A. posiadał aktywną gwarancję z tytułu usunięcia wad i usterek na łączną kwotę 826,5 tys. zł, wystawioną przez Marbud S.A. z terminem do 29 marca 2015 roku oraz był stroną umowy poręczenia udzielonego do kwoty 1.700 tys. zł przez p. Jacka Waksmundzkiego, z terminem do 30 kwietnia 2019 roku (w korespondencji z gwarancją należytego wykonania udzieloną Apator S.A. przez Raiffeisen Bank S.A. – projekt Smart City Wrocław).

W dniu 5 września 2012 r. podpisane zostało porozumienie inwestycyjne ze współnikami Spółki GWI Ltd., NIG (GUERNSEY) LIMITED, na mocy którego po upływie kolejnych 3 lat obrotowych, począwszy od 2016 roku (w ciągu 25 dni roboczych po odbyciu Zwyczajnego Zgromadzenia Wspólników zatwierdzającego sprawozdanie finansowe Spółki za dany rok) Apator Metrix Sp. z o.o. miał prawo do nabycia pozostałych 50% udziałów spółki GWI Ltd. (call option), co oznacza, że dotychczasowi udziałowcy spółki GWI Ltd. nieodwołalnie zobowiązali się do zbycia udziałów na rzecz Apator Metrix Sp. z o.o. Jednocześnie dotychczasowym udziałowcom spółki GWI Ltd. przysługiwało prawo sprzedaży na rzecz Apator Metrix Sp. z o.o. pozostałych 50% udziałów na takich samych warunkach (przy spełnieniu założenia osiągnięcia przez GWI Ltd. zysku brutto na poziomie przynajmniej 1.000.000 GBP), co oznacza, że Apator Metrix Sp. z o.o. nieodwołalnie zobowiązał się do nabycia udziałów od dotychczasowych udziałowców spółki GWI Ltd. Cena uzależniona była od wyników spółki w latach 2016 – 2018. W dniu 26 lutego 2015 roku Apator Metrix S.A. przejął pełną kontrolę nad George Wilson Industries Limited (GWi) z siedzibą w Coventry w Wielkiej Brytanii. Szczegóły opisano w notce 8.32.

Nazwa jednostki:	Grupa Kapitałowa Apator			Strona 88
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	01.01.2014 – 31.12.2014	Waluta sprawozdawcza:	złoty polski (PLN)	
Poziom zaokrąglenia:	wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)			

8.35. Struktura zatrudnienia

Zatrudnienie w grupie kapitałowej Apator prezentuje tabela.

WYSZCZEGÓLNIENIE	okres	
	od 01.01.2014	od 01.01.2013
	do 31.12.2014	do 31.12.2013
Przeciętne zatrudnienie w osobach za okres	2 303	2 011
Pracownicy fizyczni	1 329	1 241
Pracownicy umysłowi	974	770
Stan zatrudnienia w osobach na koniec okresu	2 295	2 050
Pracownicy fizyczni	1 306	1 265
Pracownicy umysłowi	989	785

8.36. Wysokość wynagrodzenia podmiotu uprawnionego do badania sprawozdania finansowego

W dniu 7 stycznia 2014 roku podpisano umowy ze spółką KPMG Audyt Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością sp. k. na prace audytorskie obejmujące badanie śródrocznego i rocznego jednostkowego sprawozdania finansowego oraz przegląd śródrocznego i badanie rocznego skonsolidowanego sprawozdania finansowego APATOR S.A. za lata 2014 – 2016.

Wynagrodzenie biegłego rewidenta prezentuje poniższa tabela.

WYSZCZEGÓLNIENIE	WARTOŚĆ	
	2014 rok	2013 rok
Badanie/ przegląd raportów śródrocznych	46	46
Badanie/ przegląd raportów rocznych	83	69
Razem	129	115

Poza wymienionym powyżej wynagrodzeniem Spółka APATOR S.A. pokrywa również udokumentowane koszty pobytu zespołu audytorskiego poza siedzibą Audytorów (przejazdy, noclegi) oraz koszty przesyłek kurierskich.

8.37. Dotacje

Spółka APATOR S.A. bierze udział w projekcie „Badanie skuteczności transmisji danych w technologii PLC po sieciach Nn i SN” jako współwykonawca projektu, na mocy umowy zawartej w dniu 2 sierpnia 2012 roku pomiędzy Narodowym Centrum Badań i Rozwoju a Politechniką Wrocławską. Na mocy zawartej umowy APATOR S.A., jako współwykonawca otrzymał w dniu 19 grudnia 2012 roku 100 tys. zł dofinansowania na wykonanie prototypowych urządzeń komunikacyjnych w technologiach PLC. Okres realizacji projektu wynosi 36 miesięcy.

Nazwa jednostki:	Grupa Kapitałowa Apator		Strona 89
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	01.01.2014 – 31.12.2014	Waluta sprawozdawcza:	złoty polski (PLN)
Poziom zaokrągleń:	wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)		

8.38. Korekta danych porównawczych

W niniejszym skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym Grupa Apator dokonała zmiany danych porównawczych, wynikającej z korekty błędu podstawowego w spółce zależnej Apator Control Sp. z o.o. (zmniejszenie przychodów ze sprzedaży o 990 tys. zł). W wyniku korekty kapitał własny Grupy Apator zmniejszył się o 802 tys. zł, pozostałe należności krótkoterminowe zmniejszyły się o 990 tys. zł, wzrosły natomiast aktywa z tytułu podatku odroczonego o 188 tys. zł. Powyższa korekta nie jest istotna z punktu widzenia niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego i nie miała wpływu na dane finansowe na 31 grudnia 2012 r., w związku z czym nie zaprezentowano sprawozdania z sytuacji finansowej na ten dzień.

8.39. Zdarzenia następujące po zakończeniu okresu sprawozdawczego

W dniu 20 stycznia 2015 roku przeprowadzona została zamiana 163.519 akcji imiennych Apator S.A. uprzywilejowanych co do głosu w stosunku 1:4 na akcje zwykłe na okaziciela (bez uprzywilejowania). W wyniku tej zamiany uległa obniżeniu ogólna liczba głosów z 56.279.418 do 55.788.861. Powyższe akcje zostały zasymilowane i wprowadzone do obrotu giełdowego w dniu 6 lutego 2015 roku. Po konwersji akcji, kapitał zakładowy spółki Apator S.A. wynosi 3.310.702,80 zł i składa się z 33.107.028 akcji o wartości nominalnej 0,10 zł każda, w tym z 7.560.611 akcji imiennych (uprzywilejowanych co do głosu w stosunku 1:4) oraz 25.546.417 akcji zwykłych na okaziciela.

Po okresie sprawozdawczym, tj. w dniu 1 lutego 2015 roku Tomasz Habryka objął funkcję Prezesa Zarządu spółki Apator Elkomtech S.A. W związku z powyższym, po przekazaniu obowiązków służbowych, złożył w dniu 30 marca 2015 roku rezygnację z funkcji Członka Zarządu Apator S.A. z dniem 31 marca 2015 roku.

W dniu 26 lutego 2015 roku Apator Metrix S.A., spółka zależna Apator S.A., objęła kontrolę nad George Wilson Industries Limited (GWi) z siedzibą w Coventry w Wielkiej Brytanii. Transakcja stanowi wcześniejsze wykonanie zobowiązań Apator Metrix wobec National Industry Group, udziałowca GWi, określonych w umowie inwestycyjnej z września 2012 roku.

W dniu 12 marca 2015 roku, Apator S.A. sprzedał spółce FAP Pafal S.A. 59 tys. jej akcji w celu umorzenia, za kwotę 1.593 tys. zł (27,00 zł za 1 akcję). Koszt nabycia tych akcji wyniósł 1.539 tys. zł (26,10 zł za 1 akcję). Obecnie trwa proces umorzenia tychże akcji.

W dniu 24 marca 2015 roku, Apator Powogaz S.A. zawarł z udziałowcami duńskiej spółki Miitors ApS. warunkową umowę sprzedaży 100% udziałów tejże spółki o wartości nominalnej 513 245 DKK (tj. 282 644 zł), stanowiących 100% w jej kapitale zakładowym i 100% w ogólnej liczbie głosów. Skuteczność umowy została uzależniona od spełnienia warunku zawieszającego – wykonania lub anulowania warrantów subskrypcyjnych. W związku ze ziszczeniem się tego warunku, z dniem 1 kwietnia 2015 roku Apator Powogaz S.A. stał się właścicielem spółki Miitors ApS.

Ponadto, Zarząd Apator S.A. zadeklarował wypłatę dywidendy z zysku za rok obrotowy 2014 w wysokości 0,80 zł brutto na jedną akcję. Na poczet dywidendy z zysku za 2014 rok wypłacona została w grudniu 2014 roku zaliczka w wysokości 0,30 zł brutto na 1 akcję. Pozostała deklarowana kwota dywidendy, w wysokości 0,50 zł brutto na 1 akcję, zostanie wypłacona po jej zatwierdzeniu przez Walne Zgromadzenie Apator S.A., które odbędzie się 22 czerwca 2015 r.

Nazwa jednostki:	Grupa Kapitałowa Apator			Strona 90
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	01.01.2014 – 31.12.2014	Waluta sprawozdawcza:	złoty polski (PLN)	
Poziom zaokrąglenia:	wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)			

9. Podpisy

Podpisy Zarządu

2015-04-23

Andrzej Szostak

Prezes Zarządu, Dyrektor Generalny

2015-04-23

Jerzy Kuś

Członek Zarządu, Dyrektor ds. Aparatury i Systemów Pomiarowych

2015-04-23

Piotr Nowak

Członek Zarządu, Dyrektor ds. Finansowych

Nazwa jednostki:	Grupa Kapitałowa Apator			Strona 91
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	01.01.2014 – 31.12.2014	Waluta sprawozdawcza:	złoty polski (PLN)	
Poziom zaokrąglenia:	wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)			